

ELDERLY QUALITY OF LIFE IN DIN DAENG ELDERLY SOCIAL CLUB

01. విజయవంశవల్లభ - 2000

สงวนลิขสิทธิ์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง

.....
.....

ประภาพร จินนทสา

ผู้วิจัย

.....
.....

สัมพันธ์ ทิพย์ระนันท์,

วท.บ. (เกียรตินิยม), M.S.

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
.....

ชื่นชม เจริญสุข,

วท.บ., ศค.ม., M.C.H., พบ.ค.

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
.....

อรพรรณ โตสิงห์, ป.พ.ส., M.S.N.

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
.....

ทัศนีย์ บุญทอง, ค.บ., M.S., Ed.D.

ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

คณะพยาบาลศาสตร์

.....
.....

มันตรี จุลสมัย, พ.บ., Ph.D.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง
ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

วันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2536

.....

ประภาพร จินนุกุล

ผู้วิจัย

.....

สมพันธ์ วิทยะระนันท์,

วท.บ. (เกียรตินิยม), M.S.

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

วราณี สัตยวิวัฒน์,

วท.บ., ค.ม., S.R.N., O.N.C.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ฉือชัย ศรีเงินทอง, ค.บ., สค.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

มนตรี จุลสมัย, พ.บ., Ph.D.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

.....

ชื่นชม เจริญสุข,

วท.บ., สค.ม., M.C.H., พบ.ด.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

อรพรรณ โตสิงห์, ป.พ.ส., M.S.N.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ทัศนยา บุญทอง, ค.บ., M.S., Ed.D.

คณบดี

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ

นางสาว ประภาพร จินันทุยา

วัน เดือน ปีเกิด

5 มีนาคม 2507

สถานที่เกิด

กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

วิทยาลัยพทยาลาสภาภาษาชาติไทย, พ.ศ.2525-2529 :

พทยาลาสศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหิดล, พ.ศ.2533-2536 :

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พทยาลาสศาสตร)

ทุนวิจัย

ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์บางส่วน สำหรับนักศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา 2536

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

พ.ศ.2529-ปัจจุบัน : วิทยาลัยพทยาลาสภาภาษาชาติไทย

ตำแหน่ง : อาจารย์พทยาลาส ระดับ 4

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ สมพันธ์ วิทยะระนันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชื่นชม เจริญสุข และผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถพล โตสิงห์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่ และสนับสนุนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณีย์ สัตยวิวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลือชัย ศรีเงินทอง ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการสถาบันคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้อำนวยการสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และรองศาสตราจารย์ เดือน สันตพันธ์ประทุม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการวิจัย พร้อมกันนี้ขอกราบขอบพระคุณ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ และหัวหน้าศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุคนแดง ที่กรุณาอนุญาตให้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่มีส่วนช่วยในการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่ที่ได้ให้ความรัก ความห่วงใย ให้เวลา และให้โอกาสในการศึกษาอย่างมากมาย รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อนๆ น้องๆ ที่มีส่วนช่วยเหลือ ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา และที่สำคัญที่สุด ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ให้ทุนสนับสนุนบางส่วนในการทำวิจัยครั้งนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

ชื่อวิทยานิพนธ์ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง
ผู้วิจัย ประภาพร จินันทุธา
ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

สมพันธ์ วิทยุระนันท์, วท.บ. (พยาบาล) เกียรตินิยม, M.S.

ชื่นชม เจริญฤทธิ์, วท.บ., ศค.ม., M.C.H., พบ.ด.

อรพรรณ โตสิงห์, ป.พ.ศ., M.S.N.

วันที่สำเร็จการศึกษา 20 เมษายน พ.ศ. 2536

บทคัดย่อ

ปัจจุบันจำนวนประชากรผู้สูงอายุ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด จึงเป็นกลุ่มประชากรที่มีความสำคัญยิ่งต่อสังคม เพราะผู้สูงอายุส่วนใหญ่ต้องประสบกับปัญหาต่างๆมากมาย ซึ่งส่งผลให้คุณภาพชีวิตลดต่ำลง ฉะนั้นพยาบาลซึ่งเป็นบุคลากรที่สำคัญในทีมสุขภาพ จึงมีบทบาทสำคัญในการที่จะช่วยเหลือดูแล และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา โครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิต ระดับคุณภาพชีวิต และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นสมาชิกในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง จำนวน 130 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล และแบบวัดคุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ และการวิเคราะห์การจำแนกหมู่

ผลวิจัยสรุปได้ว่า โครงสร้างองค์ประกอบที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัยของกลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 21 องค์ประกอบ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ การรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การรับรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การรับรู้เกี่ยวกับภาวะสุขภาพทั่วไป การรับรู้เกี่ยวกับเพื่อน การรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาและงานสังคม การรับรู้เกี่ยวกับโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมในครอบครัว การรับรู้เกี่ยวกับการนอนหลับ-พักผ่อน การรับรู้เกี่ยวกับสภาพบ้าน การรับรู้เกี่ยวกับการได้ยิน ความภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้เกี่ยวกับการหาใจ

การรับรู้เกี่ยวกับความสามารถในด้านการใช้จ่าย การรับรู้เกี่ยวกับการขับถ่ายปัสสาวะ การรับรู้เกี่ยวกับงานอดิเรก การรับรู้เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ การรับรู้เกี่ยวกับการพักผ่อนในบ้าน การรับรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย ความสุขและความพอใจในชีวิต การรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของชุมชน การรับรู้เกี่ยวกับสภาพพื้น และการรับรู้เกี่ยวกับการมองเห็น โดยที่องค์ประกอบเหล่านี้ สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตทั้งหมด 72 ตัวแปร ได้ร้อยละ 73.7 ในจำนวนองค์ประกอบทั้งหมด พบว่า องค์ประกอบ 8 อันดับแรก ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยายองค์ประกอบได้ค่อนข้างชัดเจน และสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปร ได้ถึงร้อยละ 49.2 ส่วนองค์ประกอบ 13 อันดับหลัง ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยายองค์ประกอบไม่ค่อยชัดเจนนัก

เกี่ยวกับระดับคุณภาพชีวิต พบว่า ประมาณร้อยละ 85 ของกลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตในระดับต่ำและปานกลาง มีเพียงร้อยละ 15 ที่มีคุณภาพชีวิตในระดับสูง

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ พบว่า โรคประจำตัว การหั่นฟัน และการทำประกัน เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากข้อค้นพบดังกล่าวทำให้ได้ข้อเสนอแนะว่า ในการประเมินคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ จะต้องให้ครอบคลุมในประเด็นขององค์ประกอบ 8 อันดับแรกเป็นอย่างน้อย และในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ควรพิจารณาให้ความสำคัญแก่กลุ่มผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว มีการหั่นฟัน และไม่ได้ทำประกัน นอกจากนั้น ก็ควรส่งเสริมบริการของโครงการประกันสังคม สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุด้วย

Thesis Title Elderly Quality of Life in Din Daeng Elderly
 Social Club

Name Prapaporn Chinuntuya

Degree Master of Science (Nursing)

Thesis Supervisory Committee

 Sompan Hinjiranun, B.Sc. (Honor), M.S.

 Chounchom Charoenyooth, B.Sc., M.A., M.C.H., Ph.D.

 Orapan Thosingha, M.S.N.

Date of Graduation 20 April B.E. 2536 (1993)

ABSTRACT

The growth rate of the elderly Thai population has been increasing since the last decade. Most of them have chronic, noncurable illnesses, inadequate incomes, etc. which effect their well-being and quality of life. Therefore, nurses as health care providers need to become more concerned with their quality of life.

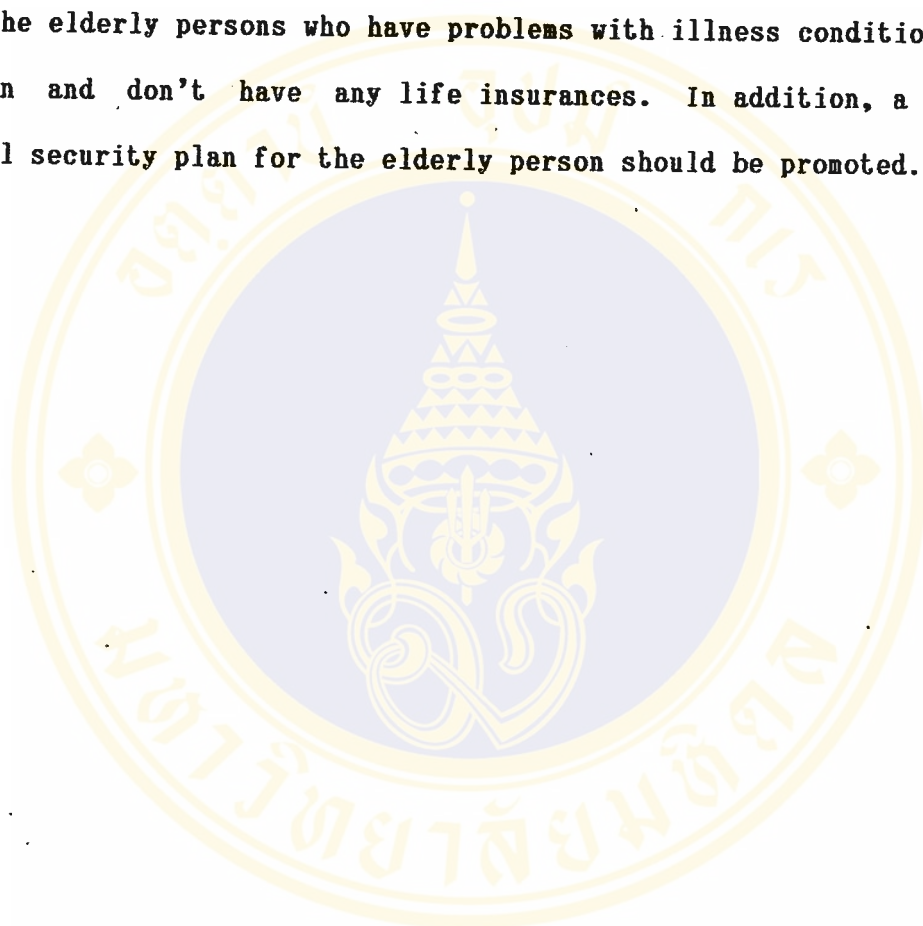
The objective of this research was to study the structure of factors associated with quality of life, levels of quality of life and factors influencing quality of life in the elderly people. The sample consisted of 130 elderly people who were members of the Din Daeng elderly social club. The data were collected by structured interview consisting of two sets of questionnaires, demographic data and subjective quality of life. Factor analysis and multiple classification analysis were used in data analysis.

Finding show that there were twenty one factors indicating subjective quality of life. The factors were presented in order of their significance as followed : perception of economic status, perception of family relationship, perception of general health, perception of friends, perception of religious and social activities, perception of opportunity to take part in family activities, perception of sleep and rest, perception of housing condition, perception of hearing, self-esteem, perception of respiration, perception of expenditure capacity, perception of urination, perception of hobbies, perception of sexuality, perception of relaxation in the house, perception of security, happiness and life satisfaction, perception of community's environment, perception of dental condition and perception of vision. Together, all of the twenty one factors accounted for 73.7 percent of the common variance associated with subjective quality of life. The first eight factors were discerned as common factors which individually indicated the consistency and regularity of the variables and they accounted for as much as 49.2 percent of the common variance by themselves. While the other thirteen factors seemed to be less clear cut even though they formed part of the common variance.

Concerning quality of life level, about eighty five percent of the sample had low to medium quality of life. Only fifteen percent had high quality of life.

Regarding factors influencing quality of life, it was found that illness condition, debt burden and having insurance had significant impacts ($P < 0.05$) on the quality of life.

From this study, it was suggested that the evaluation of the elderly quality of life should at least cover the first eight factors. It was suggested that the plan to improve quality of life should focus on the elderly persons who have problems with illness condition, debt burden and don't have any life insurances. In addition, a special social security plan for the elderly person should be promoted.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายคุณภาพชีวิต	9
การประเมินคุณภาพชีวิต	10
องค์ประกอบคุณภาพชีวิต	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต	12
องค์ประกอบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ	15
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ	19
ชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและการอภิปรายผล	
ผลการวิจัย	36
การอภิปรายผล	75
บทที่ 5 สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปการวิจัย	85
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	
ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา	97
แบบวัดคุณภาพชีวิต	
ข. ตัวอย่างเครื่องมือ	99
ค. รหัส ตัวแปร และคะแนนของกลุ่มตัวอย่างจากแบบวัดคุณภาพชีวิต	112
ง. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ	124

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะประชากร	37
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรคประจำตัวหรือ ภาวะสุขภาพผิดปกติ	39
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางสังคม	40
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจ	43
5	องค์ประกอบที่ 1 การรับรู้เกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจ	46
6	องค์ประกอบที่ 2 การรับรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว	48
7	องค์ประกอบที่ 3 การรับรู้เกี่ยวกับภาวะสุขภาพทั่วไป	49
8	องค์ประกอบที่ 4 การรับรู้เกี่ยวกับเพื่อน	51
9	องค์ประกอบที่ 5 การรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาและงานสังคม	52
10	องค์ประกอบที่ 6 การรับรู้เกี่ยวกับโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมภายใน ครอบครัว	53
11	องค์ประกอบที่ 7 การรับรู้เกี่ยวกับการนอนหลับ-พักผ่อน	54
12	องค์ประกอบที่ 8 การรับรู้เกี่ยวกับสภาพบ้าน	54
13	องค์ประกอบที่ 9 การรับรู้เกี่ยวกับการได้ยิน	55
14	องค์ประกอบที่ 10 ความภาคภูมิใจในตนเอง	56
15	องค์ประกอบที่ 11 การรับรู้เกี่ยวกับการหาใจ	56
16	องค์ประกอบที่ 12 การรับรู้เกี่ยวกับความสามารถด้านการใช้จ่าย	57
17	องค์ประกอบที่ 13 การรับรู้เกี่ยวกับการขับถ่ายปัสสาวะ	58
18	องค์ประกอบที่ 14 การรับรู้เกี่ยวกับงานอดิเรก	59
19	องค์ประกอบที่ 15 การรับรู้เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์	60
20	องค์ประกอบที่ 16 การรับรู้เกี่ยวกับการพักผ่อนในบ้าน	60
21	องค์ประกอบที่ 17 การรับรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย	61
22	องค์ประกอบที่ 18 ความสุขและความพอใจในชีวิต	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	องค์ประกอบที่ 19 การรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของชุมชน	62
24	องค์ประกอบที่ 20 การรับรู้เกี่ยวกับสภาพพื้น	63
25	องค์ประกอบที่ 21 การรับรู้เกี่ยวกับการมองเห็น	63
26	ระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง	65
27	การวิเคราะห์การพัฒนาระหว่างตัวแปรด้าน ประชากร-สังคม ที่มีอิทธิพล ต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง	66
28	การวิเคราะห์จำแนกหมู่ระหว่างตัวแปรด้านประชากร-สังคม ที่มีอิทธิพล ต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง	67
29	การวิเคราะห์การพัฒนาระหว่างตัวแปรด้านประชากร-สังคม ที่มีอิทธิพลต่อ คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง	69
30	การวิเคราะห์การจำแนกหมู่ระหว่างตัวแปรด้านประชากร-สังคม ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง	70
31	การวิเคราะห์การพัฒนาระหว่างตัวแปรด้านเศรษฐกิจ ที่มีอิทธิพลต่อ คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง	72
32	การวิเคราะห์การจำแนกหมู่ระหว่างตัวแปรด้านเศรษฐกิจ ที่มีอิทธิพล ต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
1	รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปร ในองค์ประกอบด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ	113
2	รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปร ในองค์ประกอบด้านสุขภาพ	115
3	รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปร ในองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม	117
4	รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปร ในองค์ประกอบด้านการพึ่งพาตนเอง	120
5	รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปร ในองค์ประกอบด้านการทำกิจกรรม	122
6	ตัวแปรที่พิจารณาตัดออกภายหลังการสร้างเมตริกความสัมพันธ์ ระหว่างคู่ตัวแปร ขนาด 97x97	125
7	เมตริกความสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปร ขนาด 72x72 (Correlation matrix)	127
8	สถิติเริ่มต้น (Initial Statistic)	134
9	เมตริกองค์ประกอบ (Factor matrix)	136
10	เมตริกองค์ประกอบที่หมุนแกนแบบควอดติแมกซ์ (Quartimax rotation)	142
11	คะแนนองค์ประกอบ (Factor score) และ คุณภาพชีวิต (Q.O.L.) ของกลุ่มตัวอย่าง	148

สารบัญแนก

แผนภูมิที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ	5
---	--	---

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเทคโนโลยีด้านการรักษาพยาบาลได้พัฒนาเจริญก้าวหน้าไปอย่างมาก อีกทั้งการจัดบริการด้านสุขภาพแก่ประชาชนก็ครอบคลุมได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ส่งผลให้ประชาชนมีอายุยืนยาว ประกอบกับการส่งเสริมงานด้านวางแผนครอบครัว ทำให้อัตราการเกิดลดลง เป็นผลให้โครงสร้างประชากรไทยเปลี่ยนจากโครงสร้างประชากรวัยเยาว์ มาเป็นโครงสร้างประชากรผู้สูงอายุ ซึ่งกลุ่มผู้สูงอายุนี้มีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคต ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทุกปี จากการสำรวจเมื่อปี พ.ศ.2524 พบว่า มีประชากรผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ประมาณ 2.5 ล้านคน หรือร้อยละ 5 ของประชากรทั้งหมด และคาดว่าจะใน 20 ปีข้างหน้า คือในปี พ.ศ. 2543 จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นถึง 4.8 ล้านคน หรือร้อยละ 7.4 ของประชากรทั้งสิ้นประมาณ 65 ล้านคน (คณะกรรมการการศึกษาวิจัยและวางแผน ระยะยาวเกี่ยวกับผู้สูงอายุ พ.ศ.2525-2544 ม.ป.ป. : 4) การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้สูงอายุดังกล่าว มีผลอย่างมากต่อนโยบาย และแผนงานด้านสาธารณสุขของประเทศ เพราะกลุ่มผู้สูงอายุ จะต้องกลีบกลายเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากวัยสูงอายุเป็นวัยที่ต้องประสบกับปัญหาต่างๆมากมาย ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงในลักษณะของการเสื่อมถอย ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

วัยสูงอายุมักจะประสบกับปัญหาสุขภาพกายที่เสื่อมถอยลง มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคได้ง่าย ความสามารถในการทำงานลดลง เป็นผลให้กิจกรรมต่างๆที่เคยทำลดน้อยลงไปด้วย สำหรับทางด้านจิตใจ วัยสูงอายุยังเป็นเรื่องที่ต้องพบกับการสูญเสียต่างๆ เช่น การสูญเสียบุคคลที่รัก ทั้งคู่สมรส ญาติ พี่น้อง และเพื่อน ด้วยการตายจาก นอกจากนั้นการสูญเสียตำแหน่งหน้าที่การงาน เป็นเหตุให้ขาดรายได้หรือมีรายได้น้อยลง รวมทั้งโอกาสในการทำกิจกรรมในสังคมลดลงด้วย (เกษม ตันติผลาชีวะ และกุลยา ตันติผลาชีวะ 2528 : 80) จากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ย่อมมีผลกระทบกระเทือนอารมณ์ และจิตใจของผู้สูงอายุอย่างมาก ผู้สูงอายุบางคนประสบความสำเร็จในการปรับตัว แต่บางคนมีความยากลำบากที่จะปรับตัวหรือยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

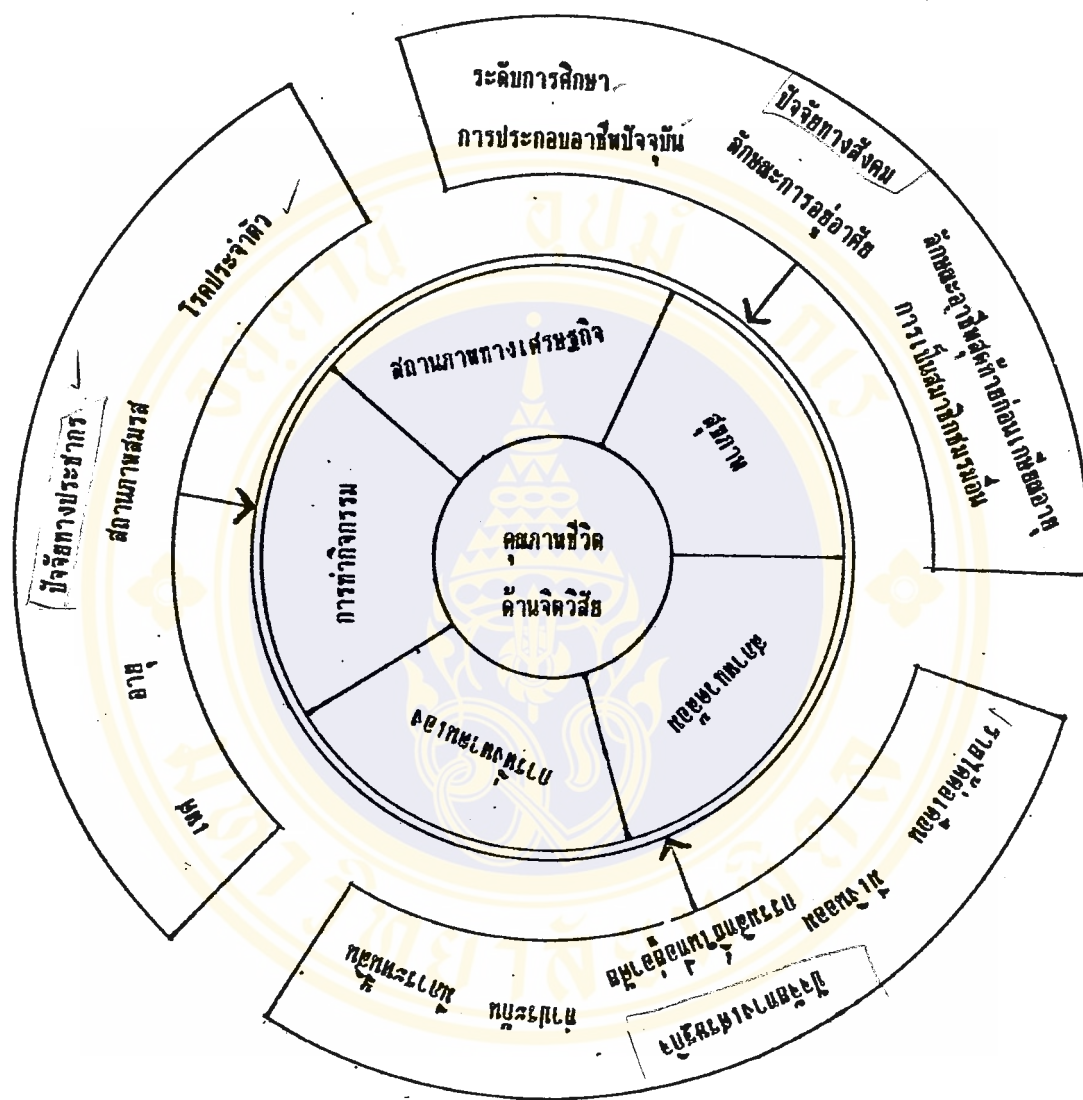
สำหรับผู้สูงอายุที่ไม่สามารถรักษาคุ้ยของจิตใจและสิ่งแวดล้อมไว้ได้ ก็เกิดปัญหาทางจิตได้ง่าย ปัญหาทางด้านจิตใจที่พบได้บ่อยในผู้สูงอายุ ได้แก่ ความวิตกกังวล อารมณ์ซึมเศร้า ระวัง สับสน นอนไม่หลับ(ศรีธรรม ธนะภูมิ 2535 : 114-115) ผู้สูงอายุที่สามารถปรับตัวหรือยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ก็จะมีความรู้สึกพึงพอใจในการดำรงชีวิตของตน และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามอัธยาศัย สำหรับปัญหาด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการพึ่งพาตนเอง ที่พบในผู้สูงอายุ ทำให้ความต้องการการดูแล การบริการและสวัสดิการเฉพาะอย่างของผู้สูงอายุกำลังเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งรัฐจำเป็นต้องหาวิธีที่จะต้องให้ความสนใจ และมีการกำหนดแผนงาน ดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจัง ดังจะเห็นได้จากการที่ คณะอนุกรรมการการศึกษาวิจัยและวางแผนระยะยาวเกี่ยวกับผู้สูงอายุได้มีการวางแผนระยะยาว 20 ปี พ.ศ.2525-2544 สำหรับผู้สูงอายุขึ้นเพื่อใช้เป็นแผนแม่บทสำหรับองค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยมีนโยบายที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวของผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ และในแผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535-2539 ยังได้เน้นการจัดบริการสาธารณสุขให้ครอบคลุมประชาชนทุกระดับ โดยเฉพาะเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส จากแนวนโยบายดังกล่าวนี้สภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยก็ได้สนองตอบโดยการเสนอแนวทางที่จะทำให้ชีวิตช่วงวัยสูงอายุเป็นช่วงชีวิตที่มีคุณภาพ โดยการจัดให้มีการรวมกลุ่มผู้สูงอายุขึ้นในแต่ละชุมชน เป็นชมรมผู้สูงอายุของชุมชนนั้นๆ และจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมสุขภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ของผู้สูงอายุในชมรม สำหรับพยาบาล ซึ่งเป็นบุคลากรที่สำคัญในทีมสุขภาพ มิได้มีบทบาทเฉพาะการดูแลหรือช่วยเหลือผู้ที่เจ็บป่วยเท่านั้น แต่พยาบาลยังมีบทบาทสำคัญในการดูแลช่วยเหลือ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอีกด้วย โดยการส่งเสริมสุขภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ให้สามารถช่วยเหลือตนเองและดำรงชีวิตอยู่ได้ตามอัธยาศัย มีความอบอุ่นและได้ใกล้ชิดกับสมาชิกในครอบครัว รวมทั้งส่งเสริมการทำกิจกรรมต่างๆ หรือการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้สูงอายุมีความสุขในช่วงบั้นปลายของชีวิต และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี

ปัจจุบันได้มีผู้รู้ ผู้สนใจ และเห็นความสำคัญของคุณภาพชีวิต รวมทั้งได้ศึกษาหาวิธีการวัดคุณภาพชีวิตของประชาชนกันอย่างแพร่หลาย เพื่อจะนำไปสู่แนวทางการปรับปรุงหรือวางแผนนโยบายของประเทศในอนาคต คำว่า "คุณภาพชีวิต" ซึ่งในปัจจุบันได้มีการนำไปใช้กันตามพื้นฐาน

ความรู้ของแต่ละบุคคล และได้มีการกำหนดปัจจัยหรือองค์ประกอบไว้ต่างหากกัน ในการศึกษาหาวิธีการวัดคุณภาพชีวิตนั้น องค์การวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และการศึกษาของสหประชาชาติ หรือ ยูเนสโก (UNESCO 1980 : 312) ได้เสนอเกณฑ์การประเมินคุณภาพชีวิตไว้ 2 ด้าน คือ คุณภาพชีวิตด้านวัตถุวิสัย (Objective) เป็นการศึกษาบนพื้นฐานของข้อมูลด้านรูปธรรมที่มองเห็นได้ นับได้ หรือวัดได้ เช่น ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อีกด้านหนึ่งเป็นการศึกษาคุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัย (Subjective) ซึ่งเป็นการศึกษาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางด้านจิตวิทยา สามารถวัดได้โดยสอบถาม ความรู้สึกและเจตคติต่อประสบการณ์ของบุคคลเกี่ยวกับชีวิต การรับรู้ต่อสภาพความเป็นอยู่ การดำรงชีวิตรวมทั้งสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ความพึงพอใจ โดยมีความเชื่อว่า กระแสความรู้สึกนึกคิดของบุคคลจะสะท้อนให้เข้าใจถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ ตามองค์ประกอบต่างๆที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิต ดังนั้นการศึกษาคูณภาพชีวิตที่ดีนั้น ควรประกอบด้วยองค์ประกอบที่บ่งชี้ถึงคุณภาพชีวิตที่ครอบคลุมทั้งด้านจิตวิสัยและวัตถุวิสัย (ปัดชัย สนั่นเสียง 2528:56)

สำหรับการศึกษาคูณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในครั้งนี จะพิจารณาองค์ประกอบคุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัย ซึ่งเป็นการศึกษาถึงการรับรู้ ความรู้สึก หรือความพึงพอใจของผู้สูงอายุ ต่อองค์ประกอบที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิต จำนวน 5 ด้าน คือ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สุขภาพ สภาพแวดล้อม การพึ่งพาตนเอง และการทำกิจกรรม องค์ประกอบด้านจิตวิสัย ที่ใช้ในการศึกษาคูณภาพชีวิตนี้ได้ดัดแปลงมาจากกรอบแนวคิดของ เบอร์กฮอร์น, เชเฟอร์และคณะ (Berghorn, Schafer & Associates 1981 : 335-347) โดยเชื่อว่า ผู้สูงอายุที่มีความรู้สึกว่าตนเองมีรายได้เพียงพอในการใช้จ่าย มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ รับรู้ว่าคุณภาพที่แข็งแรงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ รู้สึกว่าตนเองมีสัมพันธ์ภายในครอบครัวดี มีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนและเพื่อนบ้าน มีความสุขหรือความพึงพอใจต่อบ้าน ชุมชนที่อยู่อาศัย รวมทั้งบริการทางสังคม รับรู้ว่าคุณสามารถทำกิจวัตรประจำวันได้ ไม่เป็นการระต่อครอบครัวหรือเพื่อนฝูง และรู้สึกว่าคุณยังสามารถรักษาระดับการทำกิจกรรมภายในครอบครัว ภายในนอกครอบครัวรวมทั้งกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนได้อย่างสม่ำเสมอ การรับรู้ ความรู้สึกหรือความพึงพอใจต่อองค์ประกอบดังกล่าว สามารถสะท้อนถึงการได้รับการตอบสนองทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สภาพความเป็นอยู่ หรือคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุนั่นเอง

จากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยเลือกศึกษาในผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง เนื่องจากชมรมผู้สูงอายุแห่งนี้ประกอบด้วยผู้สูงอายุที่มีลักษณะทางประชากร สังคม เศรษฐกิจ ที่หลากหลาย นับเป็นชมรมที่น่าสนใจและควรค่าแก่การศึกษาว่า คุณภาพชีวิตในสภาพสังคม เศรษฐกิจ ปัจจุบันนั้นมีโครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิตในเรื่องใดบ้าง และมีระดับคุณภาพชีวิตเป็นอย่างไร นอกจากนี้ยังศึกษาว่ามีปัจจัยด้านจิตวิทยาสัย เรื่องใดบ้าง ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตดังกล่าว อันได้แก่ ปัจจัยทางประชากร สังคม และเศรษฐกิจ ผลการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิตในครั้งนี้ คาดว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือ เพื่อประเมินคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในกลุ่มอื่นๆ ต่อไป สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุก็จะสามารถใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผน ส่งเสริม หรือแก้ไข เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ดีขึ้นต่อไปซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของหน่วยงานวิชาชีพที่พึงปฏิบัติในสังคมนอกเหนือจากการดูแลผู้เจ็บป่วย การศึกษารังนี้มึกรอบแนวคิดในการศึกษาดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. วิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุ
ดินแดง
2. ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง
3. ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และเป็นสมาชิกของ
ชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดงเท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้ คือ

1. โครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิต ที่ได้จากการวิเคราะห์ สามารถนำไปประยุกต์
ใช้เป็นแบบประเมินคุณภาพชีวิตในผู้สูงอายุกลุ่มอื่นๆ รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน
เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุทั้งในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง และกลุ่มอื่นๆต่อไป
2. ระดับคุณภาพชีวิตที่ได้จากการศึกษา สามารถนำไปใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบกับ
คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในกลุ่มอื่นๆต่อไป
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน
เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุทั้งในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง และในกลุ่มอื่นๆต่อไป

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. องค์ประกอบ หมายถึง กลุ่มตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ ทั้ง 5 ด้าน ที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัยของผู้สูงอายุ

2. คุณภาพชีวิต หมายถึง ระดับการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุในปัจจุบันตามการรับรู้ต่อองค์ประกอบต่างๆที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ซึ่งมี 5 ด้านคือ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สุขภาพ สภาพแวดล้อม การพึ่งพาตนเอง และการทำกิจกรรม สามารถคำนวณได้จากผลรวมของคะแนนองค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตดังนี้

2.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การรับรู้ของผู้สูงอายุเกี่ยวกับความเพียงพอของรายได้และทรัพย์สิน

2.2 สุขภาพ ประกอบด้วย การรับรู้ของผู้สูงอายุเกี่ยวกับภาวะสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

2.3 สภาพแวดล้อม ประกอบด้วย การรับรู้ของผู้สูงอายุเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่แวดล้อมตัวผู้สูงอายุ ซึ่งได้แก่ ญาติมิตร เพื่อนร่วมรุ่น สมาชิกในครอบครัว สถานที่อยู่อาศัย และสิ่งแวดลอมทางกายภาพ

2.4 การพึ่งพาตนเอง ประกอบด้วย การรับรู้ของผู้สูงอายุเกี่ยวกับ ความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆด้วยตนเอง และความรู้สึกในการพึ่งพาผู้อื่น

2.5 การทำกิจกรรม ประกอบด้วย การรับรู้ของผู้สูงอายุเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมภายในครอบครัว ภายนอกครอบครัว และกิจกรรมเพื่อการพักผ่อน

3. ปัจจัยทางประชากร หมายถึง กลุ่มตัวแปร อันประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส และโรคประจำตัว ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 เพศ หมายถึง เพศของผู้สูงอายุ แบ่งเป็นเพศชาย และเพศหญิง

3.2 อายุ หมายถึง อายุของผู้สูงอายุ ซึ่งนับตั้งแต่ อายุ 60 ปีขึ้นไป ในวันที่ผู้วิจัย ทำการศึกษา โดยคิดอายุจำนวนเต็มเป็นปี

3.3 สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพสมรสของผู้สูงอายุ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ สถานภาพสมรสคู่ กับสถานภาพสมรสโสด ซึ่งรวมถึง หม้าย หย่าหรือแยกกันอยู่

3.4 โรคประจำตัว หมายถึง ภาวะสุขภาพที่ผิดปกติ แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ มีโรคประจำตัว และไม่มีโรคประจำตัว

4. ปัจจัยทางสังคม หมายถึง กลุ่มตัวแปร อันประกอบด้วย ระดับการศึกษา ลักษณะอาชีพสุดท้ายที่ทำก่อนเกษียณอายุ การประกอบอาชีพในปัจจุบัน ลักษณะการอยู่อาศัย และการเป็นสมาชิกชมรมอื่น ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ระดับการศึกษา หมายถึง จำนวนปีการศึกษา ตามหลักสูตรที่ผู้สูงอายุศึกษาในระบบ

4.2 ลักษณะอาชีพสุดท้ายที่ทำก่อนเกษียณอายุ หมายถึง ลักษณะอาชีพครั้งสุดท้ายของผู้สูงอายุก่อนอายุครบ 60 ปี

4.3 การประกอบอาชีพในปัจจุบัน หมายถึง การทำงานที่ก่อให้เกิดรายได้เป็นของตนเองของผู้สูงอายุ

✓ 4.4 ลักษณะการอยู่อาศัย หมายถึง ลักษณะการอยู่อาศัยของผู้สูงอายุ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ อาศัยอยู่คนเดียว และอาศัยอยู่ร่วมกับสมาชิกในครอบครัว

4.5 การเป็นสมาชิกชมรมอื่น หมายถึง การที่ผู้สูงอายุสมัครเป็นสมาชิกชมรมหรือสมาคมอื่นๆ นอกเหนือจาก การเป็นสมาชิกในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุคนแดง

5. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ หมายถึง กลุ่มตัวแปร อันประกอบด้วย รายได้ เงินออม ทำประกัน ภาระหนี้สิน และกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 รายได้ หมายถึง จำนวนเงินโดยประมาณที่ผู้สูงอายุได้รับในแต่ละเดือน

5.2 เงินออม หมายถึง เงินสะสมหรือเงินออมของผู้สูงอายุ

5.3 ทำประกัน หมายถึง การทำประกันชีวิต/สุขภาพ/อุบัติเหตุ/ทรัพย์สินของผู้สูงอายุ

5.4 ภาระหนี้สิน หมายถึง ภาระหนี้สินของผู้สูงอายุทั้งประเภทเงินกู้ และอสังหาริมทรัพย์

5.5 กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย หมายถึง กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ มีบ้านเป็นของตนเอง และไม่มีบ้านเป็นของตนเอง

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา โดยมีสาระสำคัญเรียงลำดับดังนี้

ความหมายคุณภาพชีวิต

การประเมินคุณภาพชีวิต

องค์ประกอบคุณภาพชีวิต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต

องค์ประกอบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

ชมรมทางสังคมผู้สูงอายุคนแดง

ความหมายคุณภาพชีวิต

ในปัจจุบัน ได้มีนักวิชาการสาขาต่างๆ พยายามให้ความหมายหรือคำจำกัดความของคำว่า "คุณภาพชีวิต" กันอย่างกว้างขวาง ส่วนมากความหมายเหล่านั้น มีความคล้ายคลึงกัน หรือมีความสอดคล้องกัน จะแตกต่างกันบ้างก็เป็นในส่วนของการละเอียดหรือจุดเน้นตามที่ศาสตร์หรือสาขาวิชานั้นๆ เห็นว่าสำคัญ ดังจะได้กล่าวต่อไปนี้

วัลเลส (Wallace 1974 อ้างใน ศักดิ์ชัย ทวีศักดิ์ 2529 : 14) ได้ให้ความหมายคุณภาพชีวิตที่ใช้ในงานวิจัยว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง องค์ประกอบทั้งหลายที่ให้ความพึงพอใจแก่บุคคลทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

แพทเทอร์สัน (Patterson 1975 cited in Holmes & Dickerson 1987 : 16) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตเป็นนามธรรม และมีความหมายซับซ้อน เป็นการแสดงถึง การตอบสนองของบุคคลต่อร่างกาย จิตใจ และปัจจัยในสังคม ซึ่งจะช่วยให้ดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างปกติ

องค์การยูเนสโก (UNESCO 1978 อ้างในชิตชัย สนั่นเสียง 2528 : 54) สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตไว้ว่า คุณภาพชีวิตเป็นความรู้สึกของการอยู่อย่างพอใจ ต้องประกอบต่างๆของชีวิตที่มีส่วนสำคัญมากที่สุดของบุคคล

นิพนธ์ คันทะเสวี (2526 : 2) ให้ความหมายของ คุณภาพชีวิตว่า หมายถึง ระดับการดำรงชีวิตของมนุษย์ตามองค์ประกอบของชีวิต ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม ความคิด และจิตใจ

ลัดดา รัตติกกร 2526 (อ้างใน ศักดิ์ชัย ทวีศักดิ์ 2529 : 13) ให้ความหมาย คุณภาพชีวิตว่า หมายถึง ความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และจะต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี มีครอบครัวและสังคมที่ดี เพื่อฝึกอบรมตนเอง ช่วยตนเอง และมีส่วนร่วมในภารกิจของสังคม

อัจฉรา นวจินดา และจริยัส ภิรมย์ธรรมศิริ (2534 : 428) ได้ให้นิยามคุณภาพชีวิตว่าคุณภาพชีวิตของบุคคล คือ ความพึงพอใจของบุคคลที่เกิดจาก การได้รับการตอบสนองต่อสิ่งที่ต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ และสังคมอย่างเพียงพอ ให้เกิดการมีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดี

จากการให้ความหมายของนักวิชาการที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ พอที่จะสรุปความหมายของคุณภาพชีวิตที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง ระดับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ตามการรับรู้ต่อองค์ประกอบต่างๆ ที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิต ซึ่งได้แก่ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สุขภาพ สภาพแวดล้อม การพึ่งพาตนเอง และการทำกิจกรรม

การประเมินคุณภาพชีวิต

การประเมินคุณภาพชีวิต หรือการวัดระดับของคุณภาพชีวิต มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับแนวความคิด และวัตถุประสงค์การศึกษาในแต่ละเรื่อง ซึ่งในปัจจุบันการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพชีวิต มีดังนี้

องค์การยูเนสโก (UNESCO 1980 : 312) ให้เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพชีวิต 2 ด้าน คือ

1. ด้านวัตถุประสงค์ (Objective) การประเมินด้านวัตถุประสงค์ วัดได้โดยอาศัยข้อมูลด้านรูปธรรมที่มองเห็นได้ นับได้ วัดได้ เช่น ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

2. ด้านจิตวิสัย (Subjective) เป็นการประเมินข้อมูลด้านจิตวิทยา ซึ่งอาจทำได้ โดยการสอบถามความรู้สึก และเจตคติต่อประสบการณ์ของบุคคลเกี่ยวกับชีวิต การรับรู้ต่อสภาพ ความเป็นอยู่ การดำรงชีวิต รวมทั้งสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ความพึงพอใจในชีวิต

สตรอมเบอร์ก (Stromberg 1984 : 88-91) ได้ให้ความเห็นในการประเมินคุณภาพ ชีวิตของผู้ป่วยไว้ 3 ลักษณะ คือ

1. การประเมินเชิงวัตถุวิสัย โดยวัดเป็นปริมาณ (Objective scales yielding quantitative data) เป็นการประเมินโดยผู้อื่น เช่น แพทย์ หรือบุคลากรที่สัมผัสภาพ ประเมิน ออกมาเป็นคะแนน

2. การประเมินเชิงจิตวิสัย โดยวัดเป็นปริมาณ (Subjective scales yielding quantitative data) เป็นการประเมินโดยตัวผู้ป่วยเอง ขึ้นอยู่กับคำนิยามคุณภาพชีวิตของตนเอง หรือประสบการณ์ในชีวิตตนเอง เช่น ความพึงพอใจ และความทุกข์ที่ตนเองได้รับ ประเมิน ออกมาเป็นคะแนน

3. การประเมินเชิงจิตวิสัย โดยวัดเป็นคุณภาพ (Subjective scales yielding qualitative data) เป็นการประเมินโดยตัวผู้ป่วยเอง ผลออกมาเป็นการบรรยายและบอกถึง สภาพที่ผู้ป่วยเป็นอยู่

องค์ประกอบคุณภาพชีวิต

การที่บุคคลจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีนั้น ต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบมากมาย แต่ละองค์ประกอบ นั้นก็มีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันไป ตามทัศนะของแต่ละบุคคลหรือแต่ละสังคม ได้มีนักวิชาการ เสนอองค์ประกอบที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิต ซึ่งมีส่วนแตกต่างกันไปบ้างในรายละเอียด ดังนี้

องค์การยูเนสโก (UNESCO 1978 อ้างใน จุฑามาส สรวีสูตร และศิริฤ ลิมสุวรรณ 2528 : 69) ได้เสนอว่าองค์ประกอบหลายด้านที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ซึ่งองค์ประกอบ ต่างๆเหล่านี้ ได้แก่ อาหาร ภาวะสุขภาพอนามัยและโภชนาการ การศึกษา สิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากร ที่อยู่อาศัยและการตั้งถิ่นฐาน การมีงานทำ และค่านิยม ศาสนา จริยธรรม กฎหมาย องค์ประกอบทางด้านจิตวิทยา

นิพนธ์ คันทะเสวี (2526 : 85-87) ได้จำแนก องค์ประกอบที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของมนุษย์ออกเป็น 6 ด้าน ด้วยกันคือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านจิตใจ ด้านความคิด สภาวะแวดล้อมทางกายภาพ และสภาวะแวดล้อมทางวัฒนธรรม

ลิว (Liu 1975 อ้างใน อำนวย สันเทพ 2532 : 17) กล่าวถึงองค์ประกอบคุณภาพชีวิต ว่า คุณภาพชีวิตมี องค์ประกอบอยู่ 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านจิตวิสัย องค์ประกอบนี้เป็นเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึกของบุคคล อันได้แก่ ความเชื่อ ค่านิยม และความรู้สึกนึกคิดของบุคคล เป็นต้น องค์ประกอบด้านจิตวิสัย บางครั้ง จึงเรียกว่า องค์ประกอบด้านจิตวิทยา (Psychological) องค์ประกอบที่สำคัญอีกองค์ประกอบหนึ่งคือ องค์ประกอบด้านวัตถุวิสัย องค์ประกอบด้านนี้ได้แก่ ปัจจัยหรือสภาวะแวดล้อมของบุคคล เช่น องค์ประกอบด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสิ่งแวดล้อม

เบอร์กฮอร์น, เชเฟอร์ และคณะ (Berghorn, Schafer & Associates 1981 : 331-347) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ไว้ 5 ด้าน คือ สถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ สุขภาพ สภาวะแวดล้อม การพึ่งพาตนเอง และการทำกิจกรรม

เด็นแฮม (Denham 1991 : 48) กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย 5 ด้านคือ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ การมีปฏิสัมพันธ์ในสังคม สุขภาพกาย สุขภาพจิต และบุคลิกภาพ และประวัติในอดีต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต

ปัจจุบันได้มีการศึกษาวิจัยคุณภาพชีวิต โดยมีรูปแบบอยู่ 2 ลักษณะคือ ด้านวัตถุวิสัย และจิตวิสัย ในการวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาผลงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต ดังนี้คือ

ทาคาฮาชิ (Takahashi : 1979) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "คุณภาพชีวิตในประเทศไทย การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจและสังคม" ซึ่งเป็นงานวิจัยคุณภาพชีวิตด้านวัตถุวิสัย รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลในระดับจังหวัดเพื่อนำมาคำนวณค่าอัตราส่วน หน่วยวิเคราะห์ในที่นี้ใช้จังหวัดทั้งหมด 70 จังหวัด โดยผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรทั้งหมด 92 ตัว ทั้งนี้โดยอาศัยแนวคิดจากตะวันตก เกี่ยวกับองค์ประกอบคุณภาพชีวิตว่ามี 6 ด้านคือ สภาวะแวดล้อมทางกายภาพ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ

สุขภาพ สังคม และลักษณะประชากร ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) ผลการวิเคราะห์ได้องค์ประกอบ 16 ด้าน คือ องค์ประกอบคุณภาพชีวิตโดยรวม การบริการของชุมชน ศาสนา เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม อุบัติเหตุทางการจราจร การเจริญพันธุ์ การใช้แรงงานเด็ก ความเป็นอุตสาหกรรม การคมนาคม การศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาวะการตาย อาชญากรรม การเคลื่อนย้ายทางประชากร ผู้สูงอายุ และสุขภาพอนามัย โดยที่องค์ประกอบเหล่านี้สามารถอธิบายการผันแปรได้ร้อยละ 87.70 เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายจังหวัดเปรียบเทียบกันพบว่า จังหวัดที่มีคุณภาพชีวิตสูงสุดคือ จังหวัดตราด มีดัชนีคุณภาพชีวิต (Quality of Life Index) เท่ากับ 9.926

อุทุมพร จามรมาน (2528) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "คุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพมหานคร" โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือน จำนวน 1,023 คน ที่ทั้งกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรทั้งหมด 73 ตัวแปร ที่ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สุขอนามัย จิตวิทยา บริการของรัฐและเอกชน และนันทนาการ ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์ได้องค์ประกอบทั้งหมด 10 ด้าน คือทัศนคติต่อการมีชีวิตรในกรุงเทพมหานคร ลักษณะความเป็นอยู่ การเป็นเจ้าของอาชีพหลัก นันทนาการ บริการรัฐ การถือครองบ้านและที่ดิน อาชีพรอง การแสวงหาความรู้ และสุขภาพอนามัย โดยที่องค์ประกอบเหล่านี้สามารถอธิบายการผันแปรได้ร้อยละ 58.3 และคุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพมหานครจะมีค่าเท่ากับ 13.13 หน่วย

สมลรัตน์ เวียงธรรม (2531) ได้ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพชีวิตของคนจังหวัดศรีสะเกษ" โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนจำนวน 198 คน ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรทั้งหมด 72 ตัวแปร ที่ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน ที่กำหนดไว้ในสมมติฐาน คือ ประชากรศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพอนามัย นันทนาการ และสภาพของบ้านเรือน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์ได้องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต 13 องค์ประกอบ คือ ลักษณะครอบครัว เครื่องอุปโภคภายในบ้าน ความสัมพันธ์ของชุมชน การครอบครองทรัพย์สิน การประกอบอาชีพหลัก ขนาดของครอบครัว ความสะอาดของที่อยู่อาศัย หน้าที่ของบุคคลต่อชุมชน ความเชื่อถือในตัวบุคคล พื้นที่ใช้สอยภายในบ้าน การเจ็บป่วยและการรักษา การเพิ่มความสะดวกสบายของร่างกาย และสภาพร่างกายและความ

ช่วยเหลือที่ได้รับ โดยที่องค์ประกอบเหล่านี้สามารถอธิบายการผันแปรได้ร้อยละ 55.6 และคะแนนคุณภาพชีวิตสูงสุดมีค่าเท่ากับ 25.94 ส่วนคะแนนคุณภาพชีวิตต่ำสุดมีค่าเท่ากับ -30.90

ศักดิ์ชัย ทวีศักดิ์ (2531) ได้ศึกษาเรื่อง "การรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต : ศึกษาเฉพาะในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์" จำนวน 264 ครอบครัว ผลการศึกษาได้ปัจจัยที่ประชาชนรับรู้ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของคุณภาพชีวิต จำนวน 17 ปัจจัย เรียงตามลำดับดังนี้ รายได้ ชีวิตครอบครัว ที่อยู่อาศัย การมีงานทำ สุขภาพพลานามัย อุปกรณ์เครื่องใช้ภายในบ้าน อุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ การสาธารณสุขโรค อาหาร การศึกษา การมีคุณธรรม ความสัมพันธ์กับเพื่อนและสังคม ที่ดินประกอบอาชีพ การประหยัด การไม่มีหนี้สิน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการพักผ่อนหย่อนใจ

เขมิกา ฮามะรัต (2527) ได้ศึกษาเรื่อง "ความพึงพอใจในชีวิตของคนชรา : ศึกษากรณีข้าราชการบำนาญกระทรวงเกษตรและสหกรณ์" ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะภูมิหลังของคนชราที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิต คือ สถานภาพสมรส และตำแหน่งครั้งสุดท้าย ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมทางสังคม รองลงมาตามลำดับคือ ความสัมพันธ์กับครอบครัว สุขภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์กับญาติ ความเสียเปรียบสัมพัทธ์ ความสัมพันธ์กับเพื่อนและเพื่อนบ้าน จำนวนโรค การมีงานอดิเรกหรืองานอดิเรกว่าง และรายได้ ส่วนตัวแปรที่ไม่พบมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตคือ การเป็นสมาชิกสมาคมต่างๆ การอยู่กับคู่สมรส และการอยู่กับบุตรหลาน

กนกวรรณ ศิลปกรรมพิเศษ (2527) ได้ศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวของผู้เกษียณอายุราชการในเขตอำเภอเมือง และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา" ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวของผู้เกษียณอายุ ได้แก่ ความสมดุลของรายรับกับรายจ่าย ระดับตำแหน่งหน้าที่การงานก่อนเกษียณอายุ ระยะเวลาหลังเกษียณอายุ การมีส่วนร่วมในสังคม และสถานภาพสุขภาพ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เกษียณอายุที่มีส่วนร่วมในสังคมมาก จะมีความพึงพอใจในชีวิตมากกว่าผู้เกษียณอายุที่มีส่วนร่วมในสังคมน้อย และผู้เกษียณอายุที่มีรายรับกับรายจ่ายสมดุลกัน จะมีความพึงพอใจในชีวิตมากกว่าผู้เกษียณอายุที่มีรายรับกับรายจ่ายไม่สมดุลกัน

มารศรี นุชแสงพลี (2532) ได้ศึกษาเรื่อง "คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร" ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุในชุมชนนี้ มีความพึงพอใจในชีวิตในระดับปานกลาง

ค่อนข้างสูง ลักษณะภูมิหลังของผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ คือ สถานภาพสมรส และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตสูงสุด คือ รายได้ รองลงมาตามลำดับคือ สุขภาพ ระดับการศึกษา ระดับความถี่ในการปฏิสัมพันธ์กับบุตรหลาน และการมีงานอดิเรก ส่วนปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ ได้แก่ ระดับการพึงพิงของผู้สูงอายุ การมีงานทำ ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน และการมีเพื่อนสนิท

จารุพันธ์ สมบูรณ์สิทธิ์ (2535) ได้ศึกษาเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางประชากร กิจกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน กับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ" ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในชีวิตอยู่ในระดับสูง ปัจจัยทางประชากรที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ ได้แก่ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ลักษณะการอยู่อาศัย และภาวะสุขภาพ

องค์ประกอบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

ในการวิจัยคุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัยของผู้สูงอายุ ผู้วิจัยได้เลือกใช้อ้างอิงองค์ประกอบคุณภาพชีวิตโดยดัดแปลงมาจากกรอบแนวคิดของเบอร์กฮอร์น, เชเฟอร์และคณะ (Berghorn, Schafer & Associates 1981 : 331-347) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เป็นตัวบ่งชี้ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ คือ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สุขภาพ สภาพแวดล้อม การพึ่งพาตนเอง และการทำกิจกรรม ซึ่งระดับการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุตามการรับรู้ต่อองค์ประกอบ ทั้ง 5 ด้านที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิต มีรายละเอียดดังนี้

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจ

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุในปัจจุบันในการที่จะสนองความต้องการในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น บ้านที่อยู่อาศัยในสภาพที่ดีอาหารที่มีคุณค่า การรักษาพยาบาล ค่าเสื้อผ้า การซื้อหาอุปกรณ์อำนวยความสะดวก และการทำกิจกรรมในสังคม เป็นต้น ผู้สูงอายุที่มีการรับรู้ว่าตนเองมีรายได้เพียงพอในการใช้จ่ายตามที่ตนเองต้องการ มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจในชีวิต และสะท้อนถึงความเป็นอยู่ที่ดี ดังนั้นฐานะทางเศรษฐกิจที่ผู้สูงอายุเป็นผู้ประเมินเอง จะแสดงให้เห็นถึงความพึงพอใจในชีวิตได้ค่อนข้างชัดเจน

2. สุขภาพ

ในการที่คนเราจะดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขในโลกนั้น องค์ประกอบสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งก็คือ สุขภาพ เพราะการมีสุขภาพดี ย่อมเป็นที่พึงปรารถนาของมวลมนุษย์ทุกคน คนที่มีสุขภาพดี คือคนที่มีความหวัง และคนที่มีความหวัง คือคนที่ทุกสิ่งทุกอย่าง ดังนี้สุขภาพจึงเป็นเหมือนวิถีทางหรือช่องทางที่จะนำบุคคลไปสู่ความสุข และความสำเร็จต่างๆในชีวิต ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสุขภาพดีคือคุณภาพชีวิตนั่นเอง (สุชาติ โสมประยูร 2526 : 77) ด้วยเหตุผลที่ผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่เกิดโรคได้ง่ายกว่าบุคคลในวัยอื่นๆ เนื่องจากสมรรถภาพในการทำหน้าที่ของอวัยวะต่างๆในร่างกายเสื่อมถอยลง ตามจำนวนอายุที่เพิ่มมากขึ้น จากทฤษฎีความสูงอายุเชิงชีวภาพ (Biological theories) ได้อธิบายถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา โดยจะมองความสูงอายุในด้านของความเสื่อม และความดับของสภาวะความมีชีวิตของร่างกายหลังจากเจริญเติบโตเต็มที่แล้วตามกาลเวลา

ด้วยเหตุผลที่ผู้สูงอายุ เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายไปในทางเสื่อมถอย ถ้าผู้สูงอายุมีความรู้สึกว่าคุณภาพดี ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สูงอายุคนอื่นๆ หรือยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจที่เกิดขึ้น ยอมรับความสามารถที่มีขอบเขตจำกัดของร่างกาย และปรับตัวให้เหมาะสมกับภาวะสุขภาพ ก็จะส่งผลให้เกิดมโนทัศน์ (Self concept) ที่ดีต่อตนเอง และทำให้เกิดความพึงพอใจในสุขภาพที่เป็นอยู่ ดังนั้น ภาวะสุขภาพที่ผู้สูงอายุเป็นผู้ประเมินเองจึงเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุได้ดี (สุรกุล เจนอบรม 2534 : 44) เนื่องจาก การประเมินสุขภาพของผู้สูงอายุด้วยตนเอง อาจไม่สอดคล้องกับการประเมินทางการแพทย์ กล่าวคือ ผู้สูงอายุที่มีสุขภาพไม่ดีในทางกายภาพ (Objective perspective) อาจมีความพึงพอใจในชีวิตสูง ถ้าเขาเชื่อว่าสุขภาพของเขาดี และในทำนองเดียวกัน ผู้สูงอายุที่มีสุขภาพดี อาจมีความพึงพอใจในชีวิตต่ำ ถ้าเขาเชื่อว่าสุขภาพของเขาไม่ดี (Palmore & Luikart 1972 cited in Berghorn, Schafer & Associates, 1981 : 335)

3. สภาพแวดล้อม

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อม นับว่าเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนมาก การตอบสนองทางด้านจิตใจต่อสภาพแวดล้อม จึงเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะ

ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ได้แก่ การมีเพื่อนวัยเดียวกัน เพื่อนเป็นบุคคลที่ผู้สูงอายุรู้สึกสนิทสนมคุ้นเคยกัน ผู้สูงอายุที่มีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อน สามารถช่วยเหลือ มีความเห็นอกเห็นใจกัน มีความหวังดีต่อกัน สามารถปรับทุกข์ต่อกันได้ ความรู้สึกเหล่านี้จะทำให้ชีวิตของผู้สูงอายุมีความหมายและช่วยเกื้อหนุนในเรื่องอารมณ์ ส่วนบุคคลที่มีอายุน้อยกว่า คือ บุตรหลาน ผู้สูงอายุที่มีบุตรหลานเป็นผู้ดูแลทุกข์สุข คอยช่วยเหลือ ให้ความเคารพนับถือ หรือยกย่อง ให้ความสำคัญแก่ผู้สูงอายุ ย่อมทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีความหมายหรือมีคุณค่าต่อครอบครัว สามารถดำรงบทบาทอยู่ในครอบครัว นอกจากนี้ ผู้สูงอายุที่มีความรู้สึกที่ดีต่อบ้าน ชุมชน ที่อยู่อาศัย กล่าวคือ รู้สึกว่าบ้านน่าอยู่ สะดวกสบาย สงบ เป็นส่วนตัว มีเพื่อนบ้านที่ดี ปราศจากโจรผู้ร้าย รวมทั้งมีความพอใจในบริการของชุมชน เช่น การบริการด้านการรักษาพยาบาลที่เพียงพอ การคมนาคมที่สะดวกปลอดภัย ย่อมทำให้ชีวิตของผู้สูงอายุเป็นสุข ดังนั้น การมีเพื่อนสนิท มีบุตรหลานคอยดูแล มีเพื่อนบ้านที่มีความหวังดีต่อกัน แสดงถึงผู้สูงอายุยังคงมีความผูกพันทางสังคมอย่างต่อเนื่อง เปรียบเสมือนแหล่งสนับสนุนทางสังคมที่จะช่วยยกระดับความสุข (Well-being) ให้แก่ผู้สูงอายุ (Ebersole & Hess, 1990 : 42) จะเห็นได้ว่า ผู้สูงอายุที่รับรู้ว่าคุณภาพชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ทั้งด้านประเภทบุคคล สังคม รวมทั้งพึงพอใจต่อบ้าน ชุมชนที่อยู่อาศัย สามารถสะท้อนถึงประสบการณ์ที่ดี ความสุข หรือคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ (Kimmel, 1990 : 501)

4. การพึ่งพาตนเอง

เนื่องจากสมรรถภาพในการทำหน้าที่ของอวัยวะต่างๆ ในร่างกายของผู้สูงอายุเสื่อมถดถอยลง เป็นผลให้ผู้สูงอายุมีสภาพร่างกายอ่อนแอ มีโรคภัยไข้เจ็บ ไม่สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง การดำรงชีวิตด้วยการพึ่งพาตนเองของผู้สูงอายุ จึงกลายเป็นเรื่องที่ยากลำบากมากขึ้น (Berghorn, Schafer & Associates 1981 : 343; Calkins, Davis & Ford 1986 : 20) ซึ่งการประเมินการพึ่งพาผู้อื่นในผู้สูงอายุ สามารถประเมินโดยวัดความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น การดูแลความสะอาดร่างกาย การแต่งตัว การรับประทานอาหาร การเข้าห้องน้ำ การลุกเดิน (Calkins, Davis & Ford 1986 : 20) นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่นๆ เช่น การซักผ้า การเตรียมอาหาร การคิดคำนวณเงินหรือค่าใช้จ่าย การทำงานที่มีรายได้ การทำกิจกรรมเพื่อการพักผ่อน การเดินทางไปพบแพทย์เมื่อเจ็บป่วย เป็นต้น การที่ผู้สูงอายุมีความรู้สึก หรือรับรู้ว่าคุณภาพชีวิตยังคงสามารถประกอบกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

และรู้สึกว่า ตนเองไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวหรือเพื่อนฝูง ย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจในชีวิต แต่ถ้าผู้สูงอายุยังคงรู้สึกว่าตนเองไม่สามารถทำกิจกรรมต่างๆได้ด้วยตนเองหรือทำได้ลดน้อยลง จำเป็นต้องพึ่งบุตรหลานหรือบุคคลอื่น อาจทำให้ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในชีวิตต่ำได้ ทั้งนี้เนื่องจากการพึ่งพาผู้อื่นเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทที่น่ากลัวสำหรับผู้สูงอายุ กล่าวคือ เป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทจากผู้ที่มีความอิสระมาเป็นผู้คอยรับความช่วยเหลือจากผู้อื่น (Atchly 1980 : 98) ซึ่งเป็นบทบาทที่อาจจะยอมรับได้ ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกอับอาย คิดว่าตนเองเป็นตัวปัญหาหรือเป็นภาระแก่ผู้อื่น

5. การทำกิจกรรม

กิจกรรมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งของมนุษย์ ในการที่จะเสริมสร้างสุขภาพ ทั้งทางกาย และทางจิต เพราะช่วยให้บุคคลได้ระบายความรู้สึก คลายความตึงเครียด เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์กับตนเองและสังคม กิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุตามแนวคิดของเบอร์กฮอร์น, เชเฟอร์และคณะ (Berghorn, Schafer & Associates 1981 : 343-344) มี 3 ประเภท ดังนี้ คือ 1) กิจกรรมที่มีรูปแบบ (Formal activities) ได้แก่ การเข้าวัด การร่วมกิจกรรมในสโมสร การทำบุญ เป็นต้น 2) กิจกรรมที่ไม่มีรูปแบบ (Informal activities) ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนบ้าน การเดินทาง การซื้อของ เป็นต้น และ 3) กิจกรรมที่ทำคนเดียว (Solitary activities) ได้แก่ งานอดิเรก ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นมีลักษณะคล้ายคลึงกับกิจกรรมตามแนวคิดของเลมอน (Lemon 1972 cited in Robb 1984 : 78) ซึ่งแบ่งกิจกรรมเป็น 3 ประเภท คือ 1) กิจกรรมไม่มีรูปแบบ ได้แก่ การพบปะสังสรรค์กับเพื่อน ญาติ การมีกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัว 2) กิจกรรมที่มีรูปแบบ ได้แก่ การเข้าร่วมในสมาคมต่างๆ การเป็นอาสาสมัครเพื่อสังคม การเข้ากลุ่มทางศาสนา การเมือง เป็นกิจกรรมภายนอกครอบครัว 3) กิจกรรมเพื่อการพักผ่อนและงานอดิเรก (Leisure activities and hobbies) ได้แก่ การทำงานในยามว่าง กิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ นันทนาการ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมรูปแบบใด ล้วนแต่มีประโยชน์ต่อผู้สูงอายุทั้งสิ้น จากทฤษฎีการมีกิจกรรมร่วมกัน (The activity theory) เชื่อว่า ผู้สูงอายุที่มีกิจกรรมสูง จะมีการปรับตัวได้ดีทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม และทฤษฎีกิจกรรม ยังทำนายว่า บุคคลที่สามารถดำรงกิจกรรมทางสังคมได้จะเป็นผู้ที่มีความพึงพอใจในชีวิตสูง มีภาพพจน์เกี่ยวกับตนเองดี ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นผู้

ประสบความสำเร็จในชีวิต (Barrow & Smith 1979 : 53) ผู้สูงอายุที่รับรู้ว่าคุณค่าของตนเองยังคงสามารถรักษาระดับการทำกิจกรรมได้มากหรือทำอย่างสม่ำเสมอ เป็นประจำ ย่อมแสดงถึง ผู้สูงอายุตนเองมีคุณค่า มีประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคม มีความสุข และพอใจ ที่จะทำกิจกรรมนั้นๆ ดังนั้นผู้สูงอายุที่ต้องการมีความสุขในชีวิตนั้น จะพยายามรักษาระดับกิจกรรมของตนไว้ให้มากที่สุด

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

คุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัยในผู้สูงอายุ สามารถบ่งบอกถึงระดับการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ ตามการรับรู้ต่อองค์ประกอบที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิต ซึ่งระดับคุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัยของผู้สูงอายุ แต่ละบุคคลอาจมีน้อยแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือองค์ประกอบคุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัยหลายประการ จากการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้เลือกปัจจัยที่น่าจะมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัยของผู้สูงอายุมาทำการศึกษาในครั้งนี้ คือ

1. ปัจจัยทางประชากร

ปัจจัยทางประชากรที่คาดว่า น่าจะมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ได้แก่

1.1 เพศ เพศเป็นตัวกำหนดความแตกต่างของบุคคลในสังคม ในสังคมไทยเพศชายถูกกำหนดให้เป็นผู้ชายในครอบครัว ส่วนเพศหญิง สังคมกำหนดบทบาทในการเป็นแม่บ้าน ในขณะที่เพศหญิงก็ให้ความเคารพในความเป็นผู้นำครอบครัวของเพศชาย และจากการที่เพศชายได้รับความเคารพนับถือและยกย่องจากสังคมจึงทำให้เพศชายมองตนเองมีคุณค่ามากกว่าเพศหญิง นอกจากนี้ เพศหญิงยังมีความรู้สึกว่ามีความสามารถทางด้านร่างกายต่ำกว่าเพศชาย มีการปรับตัวได้ยากกว่า รวมทั้งเพศหญิงจะมีระดับการพึ่งพาผู้อื่นและมีข้อจำกัดในการทำกิจวัตรประจำวันมากกว่าเพศชาย (Hanlon & Pickett, 1984 : 444) และจากการศึกษาของฉันทนา กาญจนพันธ์ (2530 : 48) ที่พบว่า อัตมโนทัศน์ของผู้สูงอายุในเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้สูงอายุเพศชายมีอัตมโนทัศน์ทางบวกสูงกว่าเพศหญิง ดังนั้นเพศจึงเป็นตัวแปรที่น่าจะมีอิทธิพลต่อความสุขหรือคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

* 1.2 อายุ ผู้สูงอายุอาจจัดกลุ่มตามระดับอายุได้ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้สูงอายุวัยต้น มีอายุระหว่าง 60-74 ปี กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลาง มีอายุระหว่าง 75-84 ปี และกลุ่มผู้สูงอายุวัยท้าย มีอายุระหว่าง 85 ปีขึ้นไป (Board 1980 cited in Yurick, et al. 1984:35) ซึ่งผู้สูงอายุจะมีลักษณะแตกต่างกันตามช่วงอายุ เนื่องจาก ผู้สูงอายุที่มีอายุมากขึ้นจะมีระดับการพึ่งพาผู้อื่นสูง (Hanlon & Pickett, 1984 : 433-434) การพึ่งพาผู้อื่น จะทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าตนเองเป็นภาระต่อครอบครัวหรือสังคม ย่อมส่งผลให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุต่ำลงได้ จากการศึกษาของ ลาร์สัน (Larson 1978 : 113-114) ทราน, ชัตเตอร์ และไรท์ (Tran, Chatter & Wright 1991 : 100) พบว่า อายุ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความผาสุกของผู้สูงอายุ

1.3 สถานภาพสมรส สถานภาพสมรสเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในแง่ที่ว่าผู้สูงอายุที่มีคู่สมรสอยู่ด้วย จะทำให้ผู้สูงอายุมีคู่คิด มีเพื่อนแท้ที่คบได้อย่างสนิทใจ ไม่รู้สึกเหงา หรือโดดเดี่ยว นอกจากนี้คู่สมรสจะเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลืออุปถัมภ์ ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา ก่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจที่มีเพื่อนวัยใกล้เคียงกันเป็นที่ปรึกษา รู้สึกมั่นคงในชีวิต ทำให้ผู้สูงอายุเกิดการรับรู้คุณภาพชีวิตดีขึ้น (Robert 1988 : 10 - 11)

1.4 โรคประจำตัว โรคประจำตัวนับว่าเป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุลดต่ำลงได้ (Lauer, 1982 : 350) ผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว หรือมีสุขภาพกายไม่ดี จะมีผลกระทบต่อจิตใจ ทำให้มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บที่เป็นอยู่ เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน จำเป็นต้องพึ่งพาผู้อื่น บางรายที่ได้รับการรักษาก็มักจะวิตกกังวลเกี่ยวกับผลการบำบัดรักษาที่ต้องใช้เวลามากกว่าวัยอื่น และบางครั้งอาจจะกระทบกระเทือนต่อภาวะการเงินด้วย ตรงกันข้ามกับผู้สูงอายุที่ไม่มีโรคประจำตัวหรือมีสุขภาพดี ไม่ต้องวิตกกังวลเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ มีกำลังกายที่สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น รวมทั้งส่วนรวมได้ มีโอกาสได้เข้าร่วมทำกิจกรรมในสังคม พบปะเพื่อนฝูง ดังนั้นผู้สูงอายุกลุ่มที่ไม่มีโรคประจำตัวจึงน่าจะมีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว

2. ปัจจัยทางสังคม

ปัจจัยทางสังคมที่คาดว่า น่าจะมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ได้แก่

2.1 ระดับการศึกษา การศึกษาเป็นการจัดประสบการณ์ให้แก่ชีวิต ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกและชีวิตในทุกด้านให้กับบุคคล สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเหมาะสม และมีคุณภาพ (สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ และนิภา มนูญิจู 2525 : 106) ระดับการศึกษายังมีความเกี่ยวข้องกับชนิดของอาชีพ ระดับรายได้ ค่านิยม อัตมโนทัศน์ รวมทั้งการปรับตัวของบุคคล กล่าวคือ ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีตำแหน่งหน้าที่การงานดีกว่าผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่ำ และผู้ที่มีอาชีพมั่นคงมีรายได้แน่นอน สามารถเก็บออมไว้ในยามสูงอายุ มีอำนาจการซื้อสูง ส่งผลให้คุณภาพชีวิตสูงตามไปด้วย

2.2 การประกอบอาชีพ หรือการทำงานที่มีรายได้เป็นของตนเอง นับว่าเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้มาสู่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้อาจเป็นงานที่ทำประจำ งานพิเศษ งานชั่วคราว หรือการดำเนินธุรกิจส่วนตัว การทำงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกิดความพึงพอใจในชีวิต นักสังคมวิทยาเชื่อว่า บทบาทของคนทำงาน (Worker role) เป็นตัวก่อให้เกิดความพึงพอใจในชีวิต เพราะบทบาทของคนทำงานเป็นบทบาทที่ทำให้บทบาทอื่นๆยังคงอยู่ และประสานกัน การมีอาชีพทำให้ได้รับการยอมรับ เป็นคนที่มีคุณค่า สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับตนเองและครอบครัว ส่วนการออกจากงาน เป็นการสูญเสียบทบาทของคนทำงาน ซึ่งเชื่อกันว่า เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในชีวิตต่ำได้ ดังนั้นการที่ผู้สูงอายุสามารถมีงานทำได้อย่างต่อเนื่อง สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องบทบาท เพราะการทำงานจะช่วยให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า (Lauer, 1982 : 352) มีคุณภาพชีวิตที่ดี

2.3 ลักษณะอาชีพก่อนเกษียณอายุ ชนิดของงานหรือลักษณะอาชีพก่อนเกษียณ เป็นตัวแปรที่ทำให้ผู้สูงอายุมีลักษณะแตกต่างกัน (Berghorn, Schafer & Associates 1981 : 336) กล่าวคือ ผู้สูงอายุที่มีอาชีพในลักษณะที่มีสถานภาพทางสังคมสูง จะมีการวางแผนหรือเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุมากกว่าผู้สูงอายุที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่า และสามารถปรับตัวหรือยอมรับการเปลี่ยนแปลงบทบาทภายหลังเกษียณอายุได้ ก่อให้เกิดความพึงพอใจในชีวิตภายหลังเกษียณ ดังที่ผลการศึกษาของคิมเมล, ไพร์ส และวอล์คเกอร์ (Kimmel, Price & Walker, 1978 : 583) พบว่า ลักษณะอาชีพก่อนเกษียณมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจภายหลังเกษียณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นลักษณะอาชีพก่อนเกษียณเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่นำจะมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

2.4 ลักษณะการอยู่อาศัย ในสังคมไทยถือว่า ครอบครัวเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ดูแล ผู้สูงอายุ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ครอบครัวมีผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุมาก เพราะคู่สมรส หรือบุตรหลาน ในครอบครัว สามารถเป็นที่พึ่งทางเศรษฐกิจ และกำลังใจให้แก่ผู้สูงอายุได้ ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่ต้องการความรัก ความเอาใจใส่จากครอบครัว โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเอง ได้น้อยลง เนื่องจากปัญหาสุขภาพ การที่คู่สมรส หรือบุตรหลานเป็นผู้ดูแลทุกข์สุข คอยช่วยเหลือ ให้ความเคารพนับถือ สกปรก ให้ความสำคัญ ส่อมทำให้ผู้สูงอายู้สึกว่าตนเป็นบุคคลที่มีความหมาย ดังนั้น บุคคลเหล่านี้เปรียบเสมือนโยงใยสนับสนุนทางสังคมที่ช่วยประคับประคองสภาพจิตใจของผู้สูงอายุ ช่วยยกระดับความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง และรักษาสมดุลของจิตใจ และอารมณ์ ทำให้เกิดความพึงพอใจในชีวิต (Miller, et al. 1986 : 205) ส่วนผู้สูงอายุที่ อาศัยอยู่คนเดียว จากการที่ต้องสูญเสียคู่สมรสหรือไม่มีบุตรหลานดูแล ทำให้ผู้สูงอายุกลุ่มนี้รู้สึกโดด เดี่ยว ว้าเหว่ หรือรู้สึกว่าตนเองไม่มีความหมาย ส่งผลให้ความพึงพอใจในชีวิตลดต่ำลงได้ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้สูงอายุที่อาศัยคนเดียว จะมีอาการซึมเศร้า และมีอัตราการตายมากกว่าผู้สูงอายุ ที่อาศัยอยู่กับเพื่อนหรือครอบครัว (Hanlon & Pickett, 1984 : 436) จะเห็นได้ว่า ลักษณะ การอยู่อาศัยเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

2.5 การเป็นสมาชิกชมรมอื่นๆ การเป็นสมาชิกชมรมอื่นๆนอกเหนือจากชมรมทาง สังคมผู้สูงอายุคืนแดง แสดงถึงผู้สูงอายุสามารถเข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคมได้มาก จากทฤษฎี กิจกรรมเชื่อว่า ผู้ที่สามารถเข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคมได้มาก ส่อมมีโอกาสพบปะเพื่อนฝูงวัย เดียวกันและมองเห็นโลกกว้างขึ้น ทำให้ไม่มีเวลาเหงาหรือเศร้าซึม ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีความ พึงพอใจในชีวิตสูง (Berghorn, Schafer & Associates 1981 : 343) ส่งผลให้คุณภาพ ชีวิตสูงตามไปด้วย

3. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ได้แก่

3.1 รายได้ รายได้ในที่นี้หมายถึง ปริมาณเงินที่ผู้สูงอายุได้รับในแต่ละเดือน ซึ่ง อาจเป็นรายได้ที่ได้จากบุตรหลาน เงินบำนาญ หรือจากการทำงานของตัวผู้สูงอายุเอง รายได้นับ ว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุในปัจจุบัน เพราะเป็นสิ่งที่ ทำให้ผู้สูงอายุมีโอกาสที่จะได้รับการตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ ได้ไม่ว่าจะเป็นบ้านที่อยู่

อาศัยในสภาพที่ดี อาหารที่มีคุณค่า การรักษาสภาพแวดล้อม (Hogstel, 1981 : 466) รวมทั้ง การซื้อหาอุปกรณ์ อำนวยความสะดวกและความสุขของตน รวมทั้งเป็นปัจจัยสำคัญในการเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆด้วย ส่วนผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย จะประเมินความสุขและความพึงพอใจในชีวิตต่ำลงด้วย เพราะโอกาสที่จะได้รับการตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆย่อมลดลงไปด้วย ไม่มีความสุข วิตกกังวลในเรื่องการดำรงชีวิต และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ดังนั้นผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยจึงมีแนวโน้มที่จะมีคุณภาพชีวิตที่ต่ำกว่า

3.2 เงินออมและภาระหนี้สิน การมีเงินออมและภาระหนี้สิน เป็นตัวแปรทางเศรษฐกิจที่บ่งบอกถึงความสำเร็จของรายรับกับรายจ่าย ผู้สูงอายุที่มีเงินเหลือเก็บออม แสดงถึงการมีรายได้ที่เพียงพอสำหรับรายจ่ายต่างๆ จึงสามารถเหลือเก็บออมไว้เพื่อวันข้างหน้าได้ ก่อให้เกิดความสุข ความมั่นใจในชีวิตมากกว่าผู้สูงอายุที่มีภาระหนี้สิน หรือมีรายรับกับรายจ่ายไม่สมดุลกัน อีกทั้งยังแสดงถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้านการใช้จ่ายได้อีกด้วย

3.3 การทำประกัน การทำประกัน เป็นกลไกทางด้านการบริหารจัดการเงิน เพื่อที่จะกระจายค่าใช้จ่ายให้บุคคลอื่นหรือองค์กรอื่นมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายนั้นๆ เช่น การประกันชีวิต สุขภาพ ทรัพย์สิน หรืออุบัติเหตุ และการทำฌาปนกิจ การทำประกันจะทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าคุณค่าของตนเองหรือบุตรหลานไม่ต้องเดือดร้อนในเรื่องการเงิน หรือสามารถเป็นหลักประกันไว้ให้กับบุตรหลานต่อไป ซึ่งแสดงถึงความรู้สึกมั่นคงทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิต นอกจากนี้การทำประกันยังเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุคาดหวังที่จะได้รับความสุขจากการให้ ซึ่งอาจแสดงถึงคุณธรรมที่ผู้สูงอายุมีมากขึ้น จากการพัฒนาองค์ประกอบทางจิตใจไปในทางที่ดีงาม (เกษม ตันติผลาชีวะ และกุลยา ตันติผลาชีวะ 2528 : 10)

3.4 กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย การมีบ้าน ที่ดิน เป็นของตนเอง นับว่าเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจที่บ่งชี้ถึงหลักประกันที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ของผู้สูงอายุ การอยู่อาศัยในบ้านที่เป็นของตนเองย่อมมีความสุขกว่าการที่ต้องอาศัยอยู่ในบ้านของผู้อื่น อย่างไรก็ตามการมีบ้านเป็นของตนเองนั้น ผู้สูงอายุอาจต้องเสียค่าบำรุงรักษา ซ่อมแซม ซึ่งเป็นรายจ่ายที่สูง (Yurick, et al. 1984 : 157) เป็นการอย่างหนึ่งที่ผู้สูงอายุต้องแบกรับไว้ ดังนั้นกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย จึงน่าจะเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

ชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง

การรวมกลุ่มผู้สูงอายุขึ้นในแต่ละชุมชน เป็นชมรมผู้สูงอายุของชุมชนนั้นๆ นับว่าก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้ คือ เป็นศูนย์กลางพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันของผู้สูงอายุในชุมชน ทำให้ผู้สูงอายุไม่เหงียบเหงา เป็นแหล่งกลางที่รับฟังความรู้ใหม่ๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุโดยตรงในการพัฒนาตนเอง เพื่ออยู่กับสิ่งแวดล้อมใหม่ที่เปลี่ยนแปลง เป็นแหล่งกลางที่เป็นตัวแทนของผู้สูงอายุในชุมชนนั้นๆ ที่จะแสดงออกถึงความคิดเห็นหรือทัศนะของผู้สูงอายุต่อเรื่องต่างๆ ในสังคม และเป็นแหล่งให้ประสบการณ์ชีวิต ให้ความรู้ด้านประเพณี คตินิยม ศิลปวัฒนธรรมของชุมชนนั้นๆ แก่คนรุ่นใหม่หรือผู้สนใจ ในการศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุครั้งนี้ ได้เลือกศึกษาในผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง เนื่องจาก ชมรมผู้สูงอายุแห่งนี้เป็นชมรมที่ประกอบด้วยผู้สูงอายุที่มีลักษณะประชากร สังคม และเศรษฐกิจที่หลากหลาย นับว่าเป็นชมรมที่น่าสนใจ ควรค่าแก่การศึกษา และคาดว่าจะเป็นตัวแทนของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครได้

ชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์รวมของผู้สูงอายุในชุมชนได้พบปะสังสรรค์แลกเปลี่ยนความรู้ พัฒนาตนเอง ช่วยเหลือสังคมและร่วมกันออกกกำลังกายให้แข็งแรง

ชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง ตั้งอยู่ในบริเวณศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง ถนนมิตรไมตรี เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2530 มีจำนวนผู้สูงอายุที่ลงทะเบียนเป็นสมาชิก 668 คน (13 ก.ค. 2535) คุณสมบัติของสมาชิกมี 2 ประเภท คือ สมาชิกที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป และสมาชิกที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป โดยสมาชิกใหม่ จ่ายค่าลงทะเบียนเป็นสมาชิกของชมรมตลอดชีพ เป็นจำนวนเงิน 20 บาท และสมาชิกพิเศษ จ่ายเงินเดือนละ 10 บาท สมาชิกจะมีสิทธิและหน้าที่ดังนี้คือ สมาชิกทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมกิจกรรมทุกอย่างที่ชมรมจัดขึ้น สมาชิกพิเศษมีสิทธิจะได้รับการเยี่ยมเมื่อเจ็บป่วย และทางชมรมจะเป็นเจ้าภาพเมื่อสมาชิกพิเศษถึงแก่กรรม ส่วนหน้าที่ของสมาชิก ได้แก่ สนับสนุนกิจกรรมของชมรม ปฏิบัติตามระเบียบและร่วมในกิจกรรมของชมรม การดำเนินกิจการในชมรมนั้นมีคณะกรรมการของชมรม ซึ่งประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก นายทะเบียน ที่ปรึกษาประธาน และกรรมการฝ่ายต่างๆ คณะกรรมการมีวาระในการดำรงตำแหน่ง 1 ปี การดำเนินกิจการในชมรม

มีดังนี้คือ มีการจัดให้สมาชิกมาร่วมกิจกรรมทุกวัน จันทร์ ถึง ศุกร์ จากทะเบียนของชมรมพบว่าสมาชิกมาร่วมกิจกรรมในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนกรกฎาคม 2535 ประมาณวันละ 80-110 คน ประเภทของกิจกรรม ได้แก่ 1) การออกกำลังกาย เช่น รำมวยจีน กายบริหาร 2) การหาความรู้รอบตัวเพิ่มเติม เช่น เชิญวิทยากรมาบรรยายเรื่องต่างๆ 3) ทักษะศึกษา เช่น ไปเยี่ยมผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุอื่นๆ เทียวชมสถานที่ท่องเที่ยวในต่างจังหวัด 4) อาสาสมัครทำงานเพื่อสังคม เช่น พัฒนาบริเวณชมรมและศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง 5) การร่วมเล่นดนตรี ร้องเพลง 6) การร่วมงานตามประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา เช่น งานสงกรานต์ งานขึ้นปีใหม่ ลอยกระทง ถวายเทียนเข้าพรรษา 7) การประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ เช่น ทำดอกไม้ประดิษฐ์ การดำเนินกิจการด้านเงินทุนหมุนเวียน ส่วนใหญ่มีเงินทุนจากค่าลงทะเบียนของสมาชิก นอกจากนี้คณะกรรมการของชมรมช่วยเหลือเงินทุนจากแหล่งอื่นๆ เช่น ศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง รายได้จากการจัดทัศนศึกษาเป็นต้น ปัจจุบันมีเงินทุนหมุนเวียนประมาณ 45,000 บาท ส่วนใหญ่จะใช้จ่ายในการเชื่อมสมาชิกที่เจ็บป่วย และเป็นเจ้าภาพงานศพ ให้แก่สมาชิกที่ถึงแก่กรรม นอกจากนี้ยังมีการดำเนินกิจการด้านการติดต่อประสานงานกับองค์กรอื่นๆ เช่น สภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย และมีการประสานงานกับศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง โดยมีหัวหน้าศูนย์ และรองหัวหน้าศูนย์เป็นที่ปรึกษา

ศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง เป็นหน่วยงานสังกัดกองสวัสดิการสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการให้บริการด้านสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่อยู่กับครอบครัว เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถอยู่กับครอบครัว และบุตรหลานได้อย่างมีความสุข อันเป็นการป้องกันปัญหาความว้าเหว่ เดี่ยวดาย ที่อาจเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุหรือเกิดความขัดแย้ง ความไม่พอใจกันขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องเข้ารับบริการในสถานสงเคราะห์ ศูนย์ให้บริการเสมือนเป็นสโมสรของผู้สูงอายุที่สามารถพบปะสังสรรค์กับกลุ่มบุคคลวัยเดียวกัน ซึ่งมีประสบการณ์ในชีวิตต่างกัน มาร่วมกิจกรรมเดียวกันเพื่อช่วยบรรเทาปัญหาทางด้านจิตใจ อารมณ์ เป็นการยอมรับว่า ถึงแม้จะเป็นผู้สูงอายุ ก็ยังเป็นผู้ที่มีความสำคัญในครอบครัวและสังคมไทยอยู่ ศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุดินแดงได้จัดบริการให้แก่ผู้สูงอายุ ดังนี้คือ 1) ด้านการแพทย์ แพทย์ให้การตรวจรักษาโรคทั่วไป ทุกวันศุกร์ เวลา 09.00-12.00 น. 2) ด้านกายภาพบำบัด แพทย์เฉพาะโรคให้การตรวจรักษาเกี่ยวกับกล้ามเนื้อ เอ็น และความเสื่อมของข้อกระดูก เดือนละครั้ง

ตลอดจนการรักษาด้วยเครื่องมือกายภาพบำบัด โดยนักกายภาพบำบัด และพยาบาล ระหว่างวันจันทร์ถึงวันศุกร์ในเวลาราชการ 3) ด้านสังคมสงเคราะห์ ให้คำแนะนำปรึกษา และร่วมแก้ไขปัญหให้กับผู้สูงอายุ และครอบครัวที่มีปัญหาเกี่ยวกับผู้สูงอายุ 4) ด้านวิชาการ ให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพร่างกาย จิตใจ ความรู้ทางธรรมและการบรรยายพิเศษต่างๆ 5) ด้านนันทนาการ มีกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีไทย กีฬา และทัศนศึกษา 6) ด้านอาชีวบำบัด ให้บริการสำหรับผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป 7) ด้านบ้านพักฉุกเฉิน เป็นที่พักชั่วคราวสำหรับผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านจิตใจครอบครัว และเดือดร้อนที่อยู่อาศัย

จากการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต และผู้สูงอายุ ตลอดจนบริการทางสังคมที่มีต่อผู้สูงอายุ ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านแนวคิดในการศึกษาโครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิต และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) เพื่อศึกษาโครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิต และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุ ดินแดง ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 668 คน (13 กรกฎาคม 2535) สาเหตุที่ได้เลือกศึกษาในชมรมนี้ เนื่องจาก ชมรมผู้สูงอายุแห่งนี้ประกอบด้วยผู้สูงอายุที่มีลักษณะประชากร สังคม และเศรษฐกิจที่หลากหลาย ซึ่งคาดว่าจะเป็นตัวแทนของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครได้

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ขึ้นแรกได้กำหนด ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยพิจารณาจากจำนวนผู้สูงอายุที่หมุนเวียนมาเข้าร่วมกิจกรรมที่ชมรมในระหว่างเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม 2535 ประมาณ 150 คนต่อเดือน จึงได้กำหนดจำนวนตัวอย่างไว้ 150 คน ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีอายุ ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป
2. ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย
3. เป็นผู้มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกันด้วยภาษาไทยได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1. แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล เป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตด้านวัตถุวิสัย ประกอบด้วย ตัวแปรด้านประชากร สังคม และเศรษฐกิจ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่ได้รับ

การศึกษาในโรงเรียน โรคประจำตัว การประกอบอาชีพในปัจจุบัน ลักษณะอาชีพก่อนเกษียณอายุ ลักษณะการอยู่อาศัย การเป็นสมาชิกชมรมหรือสมาคมอื่นๆ รายได้ต่อเดือน แหล่งที่มาของรายได้ เงินออม ทำประกัน ภาระหนี้สิน และกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย

2. แบบวัดคุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัย เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยดัดแปลงมาจาก แนวความคิดเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิต ของเบอร์เกอร์น, เชเฟอร์ และคณะ (Berghorn, Schafer & Associates, 1981 : 335-347) ซึ่งประกอบด้วย

2.1 องค์ประกอบด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงการรับรู้ของผู้สูงอายุ เกี่ยวกับความเพียงพอของรายได้ และทรัพย์สิน จำนวน 13 ข้อ ลักษณะคำตอบ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ช่วงคือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับ รายได้และทรัพย์สินของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับ รายได้และทรัพย์สินของท่านเป็นส่วนใหญ่
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจว่าข้อความในประโยคนั้นตรงหรือ ไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับรายได้และทรัพย์สิน ของท่าน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับ รายได้และทรัพย์สินของท่านเป็นส่วนใหญ่
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับ รายได้และทรัพย์สินของท่านมากที่สุด

ผู้ตอบแบบวัดนี้ต้องเลือกคำตอบเพียง 1 คำตอบ โดยผู้สัมภาษณ์ใส่เครื่องหมาย / ลง ในช่องที่กำหนดให้

เกณฑ์การให้คะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ได้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ได้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	1	คะแนน

2.2 องค์ประกอบด้านสุขภาพ ประกอบด้วย ข้อความที่แสดงถึงการรับรู้ของผู้สูงอายุ เกี่ยวกับภาวะสุขภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ จำนวน 28 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ช่วง คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสุขภาพของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสุขภาพของท่านเป็นส่วนมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจว่าข้อความในประโยคนั้นตรงหรือไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสุขภาพของท่าน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสุขภาพของท่านเป็นส่วนมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสุขภาพของท่านมากที่สุด

ผู้ตอบแบบวัดนี้ต้องเลือกคำตอบเพียง 1 คำตอบ โดยผู้สัมภาษณ์ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนดให้

เกณฑ์การให้คะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ได้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ได้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	1	คะแนน

2.3 องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงการรับรู้ของผู้สูงอายุเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่แวดล้อมตัวผู้สูงอายุ ซึ่งได้แก่ ญาติมิตร เพื่อนร่วมรุ่น สมาชิกในครอบครัว สถานที่อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ จำนวน 31 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ช่วงคือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของท่านเป็นส่วนใหญ่
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจว่าข้อความในประโยคนั้นตรงหรือไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของท่าน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของท่านเป็นส่วนใหญ่
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของท่านมากที่สุด

ผู้ตอบแบบวัดนี้ต้องเลือกคำตอบเพียง 1 คำตอบ โดยผู้สัมภาษณ์ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนดให้

เกณฑ์การให้คะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ได้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ได้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	1	คะแนน

2.4 องค์ประกอบด้านการพึ่งพาตนเอง ประกอบด้วย ข้อความที่แสดงถึงการรับรู้ของผู้สูงอายุเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆด้วยตนเอง และความรู้สึกในการพึ่งพาผู้อื่น จำนวน 11 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ช่วงคือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเองของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเองของท่านเป็นส่วนใหญ่
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจว่าข้อความในประโยคนั้นตรงหรือไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเองของท่าน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเองของท่านเป็นส่วนใหญ่
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเองของท่านมากที่สุด

ผู้ตอบแบบวัดนี้ต้องเลือกคำตอบเพียง 1 คำตอบ โดยผู้สัมภาษณ์ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนดให้

เกณฑ์การให้คะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ได้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ได้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	1	คะแนน

2.5 องค์ประกอบด้านการทำกิจกรรม ประกอบด้วย ข้อความที่แสดงถึงการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมภายในครอบครัว ภายนอกครอบครัว และกิจกรรมเพื่อการพักผ่อน จำนวน 14 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ช่วงคือ

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายๆอย่าง อยู่ในระดับมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายๆอย่าง อยู่ในระดับมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายๆอย่าง อยู่ในระดับปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายๆอย่าง อยู่ในระดับน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายๆอย่าง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้ตอบแบบวัดนี้ต้องเลือกคำตอบเพียง 1 คำตอบ โดยผู้สัมภาษณ์ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนดให้

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	ได้	5	คะแนน
มาก	ได้	4	คะแนน
ปานกลาง	ได้	3	คะแนน
น้อย	ได้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ได้	1	คะแนน

การหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรงทางเนื้อหา นำแบบวัดคุณภาพชีวิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปบริการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน คือ

อาจารย์พยาบาลผู้เชี่ยวชาญทางการพยาบาลผู้สูงอายุ	2	ท่าน
ผู้ทรงคุณวุฒิทางสังคมศาสตร์	2	ท่าน
ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจิตเวชศาสตร์	2	ท่าน

หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดพิจารณาแล้ว ผู้วิจัยนำแบบวัดมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ทั้งด้านภาษาและความถูกต้องในเนื้อหา ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้งหนึ่ง

2. การหาความเชื่อมั่น นำแบบวัดคุณภาพชีวิตไปทดลองใช้กับผู้สูงอายุ ซึ่งมีคุณสมบัติคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 11 ราย และนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) (ฮวดดี ภาษา และคนอื่นๆ 2532 : 127) โดยใช้สูตร

$$\alpha = \left[\frac{n}{n-1} \right] \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_o^2} \right]$$

i 10476199

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อของแบบวัด

$\sum S_1^2$ = ผลรวมการผันแปรของคะแนนแต่ละข้อ

S_u^2 = การผันแปรของคะแนนของผู้ตอบแบบวัดทั้งหมด

แบบวัดคุณภาพชีวิต ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.93

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์และหัวหน้าศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุคนแดง เพื่อขอความร่วมมือ ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกรกฎาคม รวมระยะเวลา 3 เดือน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. เก็บข้อมูลในวันที่ผู้สูงอายุมาร่วมกิจกรรมที่ชมรมทางสังคมผู้สูงอายุคนแดง ทุกวันจันทร์ ถึง ศุกร์ ตั้งแต่เวลา 08.00-15.00 น.
2. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง อธิบายจุดประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้ และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เมื่อกลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล และแบบวัดคุณภาพชีวิต โดยก่อนสัมภาษณ์ ผู้วิจัยอธิบายถึงวิธีการตอบแบบวัด แล้วจึงอ่านข้อความรวมทั้งคำตอบตามแบบวัดให้ผู้สูงอายุฟังทีละข้อ และบันทึกคำตอบของผู้สูงอายุลงในแบบวัด ในระหว่างการสัมภาษณ์ซึ่งใช้เวลาประมาณ 40-50 นาที ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุซักถามสิ่งที่ไม่เข้าใจได้ตลอดเวลา รวมจำนวนตัวอย่างที่ถูกสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 135 ราย
4. เมื่อเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ในแต่ละวัน ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ เพื่อจัดการแก้ไขเพิ่มเติมในวันต่อไป เมื่อสิ้นสุดการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่ามีแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์พร้อมที่จะใช้วิเคราะห์ได้จำนวน 130 ราย
5. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบวัดทั้งหมดมาคิดเป็นคะแนนแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ หน่วยในการวิเคราะห์ คือ ข้อมูลรายบุคคลของผู้สูงอายุแต่ละราย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS* มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดย การแจกแจงความถี่ และ เทียบอัตราส่วนร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัย มีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 วิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิต โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) โดยสกัดองค์ประกอบจากเมตริกสหสัมพันธ์ (Matrix correlation) ด้วยวิธีองค์ประกอบสำคัญ (Principle factor method) หมุนแกนองค์ประกอบแบบออร์โธกอนอล (Orthogonal) เพื่อให้ได้องค์ประกอบที่เป็นอิสระด้วยวิธีควอดิแมกซ์ (Quartimax rotation)

2.2 วิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิต โดยคำนวณจากผลรวมของคะแนนองค์ประกอบ (Factor score) ในแต่ละองค์ประกอบที่คำนวณได้จากข้อ 2.1 โดยใช้สมการดังนี้

$$I_{q.o.l} = \sum_{i=1}^n F_i$$

เมื่อ $I_{q.o.l}$ คือ ดัชนีคุณภาพชีวิต (Quality of life index)

F_i คือ คะแนนองค์ประกอบขององค์ประกอบ i

i คือ องค์ประกอบ i มีค่าเท่ากับ 1 ถึง n

n คือ จำนวนองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านประชากร สังคม และเศรษฐกิจ โดยใช้วิธีวิเคราะห์การจำแนกหมู่ (Multiple classification analysis)

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุคืนแดง ผลการวิจัยนำเสนอตารางประกอบการบรรยาย ตามลำดับดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ลักษณะทางประชากร
 - 1.2 ลักษณะทางสังคม
 - 1.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจ
2. โครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ
3. ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ
4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ
 1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส และโรคประจำตัว

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางประชากร

ลักษณะทางประชากร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	96	73.8
ชาย	34	26.2
รวม	130	100.0
อายุ (ปี)		
60-69	73	56.2
70-79	49	37.6
80-87	8	6.2
รวม	130	100.0
สถานภาพสมรส		
โสด	5	3.8
คู่	52	40.0
หม้าย	59	45.4
หย่า/แยก	14	10.8
รวม	130	100.0
โรคประจำตัว		
มี	111	85.4
ไม่มี	19	14.6
รวม	130	100.0

จากตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด มีจำนวน 130 คน มีลักษณะทางประชากร ดังรายละเอียดดังนี้

เพศ ส่วนใหญ่ร้อยละ 73.8 เป็นเพศหญิง

อายุ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีอายุ ระหว่าง 60-87 ปี โดยเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างมีอายุ 68 ปี มากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 56.2 มีช่วงอายุระหว่าง 60-69 ปี มีเพียงร้อยละ 6.2 ที่มีช่วงอายุระหว่าง 80-87 ปี

สถานภาพสมรส ร้อยละ 45.4 ของกลุ่มตัวอย่าง มีสถานภาพสมรส หม้าย ซึ่งเป็น จำนวนที่มากที่สุด รองลงมาคือ ร้อยละ 40.0 มีสถานภาพสมรส คู่ มีเพียงร้อยละ 3.8 ที่มีสถานภาพสมรส โสด

โรคประจำตัว ส่วนใหญ่ร้อยละ 85.4 มีโรคประจำตัวหรือสภาวะสุขภาพผิดปกติ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรคประจำตัวหรือภาวะสุขภาพผิดปกติ

โรคประจำตัวหรือภาวะสุขภาพผิดปกติ*	จำนวน	ร้อยละ
ปวดข้อ	72	29.6
ต้อกระจก	59	24.3
ความดันโลหิตสูง	43	17.7
เบาหวาน	22	9.1
โรคหัวใจ	17	7.0
อัมพาตครึ่งซีก	7	3.0
ต้อเนื้อ	4	1.6
ภูมิแพ้	3	1.2
ความดันโลหิตต่ำ	2	0.8
ถุงลมโป่งพอง	2	0.8
แขนหรือขาพิการ	2	0.8
ต้อหิน	1	0.4
วัณโรคปอด	1	0.4
นิ้วในไต	1	0.4
นิ้วในถุงน้ำดี	1	0.4
โรคกระเพาะอาหาร	1	0.4

* กลุ่มตัวอย่างแต่ละรายอาจมีมากกว่า 1 โรค

จากตารางที่ 2 พบว่า โรคประจำตัวหรือภาวะสุขภาพผิดปกติ ที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรกมีดังนี้ ปวดข้อ ร้อยละ 29.6 ต้อกระจก ร้อยละ 24.3 ความดันโลหิตสูง ร้อยละ 17.7 เบาหวาน ร้อยละ 9.1 และโรคหัวใจ ร้อยละ 7.0 ตามลำดับ

1.2 ลักษณะทางสังคม ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพในปัจจุบัน อาชีพสุดท้ายที่ทำก่อนเกษียณอายุ ลักษณะการอยู่อาศัย และเป็นสมาชิกชมรมอื่น

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางสังคม

ลักษณะทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	44	33.8
ประถมศึกษา	52	40.0
มัธยมศึกษา	24	18.5
อุดมศึกษา	10	7.7
รวม	130	100.0
การประกอบอาชีพในปัจจุบัน		
ประกอบอาชีพ	31	23.8
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	99	76.2
รวม	130	100.0
ลักษณะอาชีพในปัจจุบัน		
ลูกจ้าง	1	0.8
ค้าขาย	13	10.0
รับจ้าง	5	3.8
กิจการเช่าทรัพย์สิน	12	9.2
รวม	31	23.8

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางสังคม (ต่อ)

ลักษณะทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพสุดท้ายที่ทำก่อนเกษียณอายุ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	23	17.6
ค้าขาย	43	33.1
รับจ้าง	20	15.4
เกษตรกรรม	8	6.2
กิจการเช่าทรัพย์สิน	1	0.8
แม่บ้าน	4	3.1
รวม	99	76.2
ลักษณะการอยู่อาศัย		
อยู่คนเดียว	7	5.4
อยู่กับคู่สมรส	6	4.6
อยู่กับบุตร	19	14.6
อยู่กับบุตร หลาน หรือญาติพี่น้อง	54	41.5
อยู่กับคู่สมรส บุตร	17	13.1
อยู่กับคู่สมรส บุตร หลาน หรือญาติพี่น้อง	27	20.8
รวม	130	100.0
เป็นสมาชิกชมรมอื่น		
เป็น	34	26.2
ไม่เป็น	96	73.8
รวม	130	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า ลักษณะทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างมีรายละเอียดดังนี้

ระดับการศึกษา ร้อยละ 40.0 ของกลุ่มตัวอย่าง มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุด รองลงมาคือ ร้อยละ 33.8 ไม่ได้เรียนหนังสือ

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.2 เป็นผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพในปัจจุบัน ในจำนวนนี้เป็นผู้ที่เคยประกอบอาชีพค้าขายมากที่สุด ร้อยละ 33.1 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ยังคงประกอบมาจนถึงปัจจุบัน มีเพียงร้อยละ 23.8 ในจำนวนนี้เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพค้าขายมากที่สุดร้อยละ 10

ลักษณะการอยู่อาศัย ร้อยละ 41.5 เป็นที่อาศัยอยู่กับบุตร หลาน หรือญาติพี่น้อง ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุด มีเพียงร้อยละ 5.4 เท่านั้น ที่อาศัยอยู่ตามลำพังคนเดียว

เป็นสมาชิกชมรมอื่น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.8 ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมอื่นมีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 26.2 ที่เป็นสมาชิกชมรมอื่นๆด้วย

1.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ แหล่งรายได้ เงินออม ภาระหนี้สิน ทำประกัน และกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจ

ลักษณะทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน (บาท)		
500-2,000	57	43.8
2,001-4,000	31	23.9
4,001-6,000	13	10.0
6,001-8,000	6	4.6
8,001-10,000	9	6.8
10,001-30,000	10	7.8
30,001-58,000	4	3.1
รวม	130	100.0
แหล่งรายได้		
1 แหล่ง	97	74.6
2 แหล่ง	29	22.3
3 แหล่ง	4	3.1
รวม	130	100.0
เงินออม		
มี	71	54.6
ไม่มี	59	45.4
รวม	130	100.0
ภาระหนี้สิน		
มีภาระหนี้สินประเภทเงินกู้	7	5.4
มีภาระหนี้สินประเภททอสังหาริมทรัพย์	3	2.3
ไม่มี	120	92.3
รวม	130	100.0

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจ (ต่อ)

ลักษณะทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ทำประกัน		
ทำประกันชีวิต	18	13.8
ฌาปนกิจ	7	5.4
ทำประกันอุบัติเหตุ	1	0.8
ไม่ได้ทำ	104	80.0
รวม	130	100.0
กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย		
บ้านของตนเอง	38	29.2
บ้านเช่า	54	41.6
บ้านของบุตรหลานหรือญาติพี่น้อง	38	29.2
รวม	130	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า ลักษณะทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้
 รายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีรายได้ต่อเดือน ตั้งแต่ 500 บาท ถึง 58,000 บาท มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,778 บาท ร้อยละ 43.8 ของกลุ่มตัวอย่าง มีรายได้ไม่เกิน 2,000 บาท

แหล่งรายได้ ส่วนใหญ่ร้อยละ 74.6 เป็นผู้ที่มิได้รับรายได้จากแหล่งรายได้ 1 แหล่ง ในจำนวนนี้ รายได้ส่วนใหญ่ จะได้มาจากบุตรหลาน มีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 3.1 เป็นผู้ที่มิได้รับรายได้ 3 แหล่ง

เงินออม มากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 54.6 เป็นผู้ที่มีเงินเหลือเก็บออม

ภาระหนี้สิน ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.3 เป็นผู้ที่ไม่มีภาระหนี้สิน มีเพียงส่วนน้อย คือร้อยละ 5.4 และ 2.3 เป็นผู้ที่มีภาระหนี้สินประเภทเงินกู้ และอสังหาริมทรัพย์ ตามลำดับ

ทำประกัน กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 80 ไม่ได้ทำประกัน มีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 20 ที่ทำประกันชีวิต ฌาปนกิจ และอุบัติเหตุ

กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย กลุ่มตัวอย่าง อาศัยอยู่บ้านเช่ามากที่สุด ร้อยละ 41.6 รองลงมาคือ ร้อยละ 29.2 เป็นผู้ที่มีบ้านเป็นของตนเอง และบ้านของบุตรหลานหรือญาติพี่น้อง

2. โครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิต จากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิต จำนวน 97 ตัวแปร ใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบโดยสร้างเมตริกความสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปรทุกตัว (Correlation matrix) ขนาด 97×97 จากสภาพเมตริกดังกล่าว พบว่ามีตัวแปรบางคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก จึงได้พิจารณาตัดตัวแปรเหล่านี้ออกไปจากการวิเคราะห์ซึ่งตัวแปรดังกล่าว ได้แก่ ตัวแปรด้านสุขภาพจำนวน 10 ตัวแปร ด้านสภาพแวดล้อม จำนวน 10 ตัวแปร ด้านการพึ่งพาตนเอง จำนวน 2 ตัวแปร และด้านการทำกิจกรรม จำนวน 3 ตัวแปร รวมทั้งหมด 25 ตัวแปร (ตารางผนวกที่ 6) ดังนั้นจึงเหลือจำนวนตัวแปรทั้งสิ้นจำนวน 72 ตัวแปร ทำการสร้างเมตริกความสัมพันธ์ระหว่างคู่ของตัวแปรทุกตัว (ตารางผนวกที่ 7) จากนั้นสกัดองค์ประกอบจากเมตริกความสัมพันธ์ ด้วยวิธีองค์ประกอบหลัก ได้องค์ประกอบทั้งหมด 21 องค์ประกอบ โดยพิจารณาเฉพาะองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (Eigenvalue) มากกว่า 1.0 (ตารางผนวกที่ 8 และ 9) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 21 องค์ประกอบนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตทั้งหมด 72 ตัวแปร ได้ร้อยละ 73.7 ในจำนวนองค์ประกอบทั้งหมด องค์ประกอบที่ 1 ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนสูงสุด (15.28821) สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตได้ร้อยละ 21.2 และองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนต่ำสุด (1.00492) คือ องค์ประกอบที่ 21 สามารถอธิบายการผันแปรที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตได้เพียงร้อยละ 1.4 จากนั้นหมุนแกนองค์ประกอบแบบออร์โทกอนอล เพื่อให้ได้องค์ประกอบที่เป็นอิสระด้วยวิธีควอดิแมกซ์ (ตารางผนวกที่ 10) พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ถึงองค์ประกอบที่ 8 สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลได้ค่อนข้างมาก ส่วนองค์ประกอบที่เหลือ คือ องค์ประกอบที่ 9 ถึงองค์ประกอบที่ 21 สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลได้ค่อนข้างน้อย

องค์ประกอบคุณภาพชีวิตทั้ง 21 องค์ประกอบ ที่สกัดได้จาก 72 ตัวแปร จะนำเสนอตามระดับไอเกนจากสูงสุดไปต่ำสุด โดยที่แต่ละองค์ประกอบจะต้องมีตัวแปรที่เป็นโครงสร้างขององค์ประกอบนั้นๆ ตั้งแต่ 1 ตัวแปรขึ้นไป และตัวแปรแต่ละตัวที่เป็นโครงสร้างขององค์ประกอบจะต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป องค์ประกอบทั้ง 21 องค์ประกอบ มีดังนี้

ตารางที่ 5 องค์ประกอบที่ 1 การรับรู้เกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านคิดว่าท่านมีรายได้มากพอที่จะซื้อของฟุ่มเฟือย	0.89881
ท่านคิดว่าท่านมีรายได้มากพอที่จะให้ผู้อื่นกู้ยืม	0.84616
ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เหลือพอที่จะเก็บออมหรือฝากธนาคาร	0.83453
ท่านคิดว่าท่านมีรายได้มากพอที่จะทำประกันชีวิตหรือทรัพย์สินหรืออุบัติเหตุ	0.81076
ท่านคิดว่าท่านมีทรัพย์สินมากพอที่จะเลี้ยงดูตนเองตลอดชีวิต	0.76968
ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เพียงพอในการใช้จ่ายสำหรับซ่อมแซมบำรุงบ้าน	0.76687
ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เพียงพอสำหรับซื้อเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มได้ตามที่ท่านต้องการ	0.74448
ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เพียงพอที่จะใช้จ่ายเพื่อการพักผ่อนและหาความบันเทิง	0.74024
ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล	
เมื่อเจ็บป่วย	0.71984
ท่านคิดว่าท่านมีทรัพย์สินมากพอที่จะให้เป็นมรดกแก่ลูกหลาน	0.71093
ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เพียงพอสำหรับซื้ออาหารรับประทานได้ตามที่ต้องการ	0.70185
ท่านคิดว่าท่านมีรายได้มากพอที่จะทำบุญได้ทุกครั้งที่อยากจะทำ	0.64614
ท่านคิดว่าบ้านของท่านมีเครื่องอำนวยความสะดวกครบทุกอย่างตามที่ต้องการ	0.52809
ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายภายในบ้าน เช่น	
ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ เป็นต้น	0.50633
ท่านคิดว่าบ้านที่อยู่ปัจจุบันมีความคงทนถาวรดี	0.38380

ตารางที่ 5 องค์ประกอบที่ 1 การรับรู้เกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจ (ต่อ)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านคิดว่าท่านสามารถขอความช่วยเหลือจากสมาชิกในครอบครัว หรือ เพื่อนได้เมื่อจำเป็น	0.32764
ท่านรู้สึกสุขสบายใจดีในช่วงนี้	0.32394
ท่านคิดว่าบ้านของท่านอยู่กันอย่างไม่แออัด	0.30631
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 21.2	

จากตารางที่ 5 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 1 คือ การรับรู้เกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจ ซึ่งโครงสร้างขององค์ประกอบนี้ ประกอบด้วยตัวแปรที่สะท้อนถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ความเพียงพอของรายได้ และการครอบครองทรัพย์สิน ตัวแปรส่วนใหญ่ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ มากกว่า 0.50 เรียงตามลำดับดังนี้ มีรายได้มากพอที่จะซื้อของฟุ่มเฟือย (0.898) มีรายได้มากพอที่จะให้ผู้อื่นกู้ยืม (0.846) มีรายได้เหลือพอที่จะเก็บออมหรือฝากธนาคาร (0.834) มีรายได้มากพอที่จะทำประกันชีวิตหรือทรัพย์สินหรืออุบัติเหตุ (0.810) มีทรัพย์สินมากพอที่จะเลี้ยงดูตนเองตลอดชีวิต (0.769) มีรายได้เพียงพอในการใช้จ่ายสำหรับซ่อมแซมบำรุงบ้าน (0.766) มีรายได้เพียงพอสำหรับซื้อเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มได้ตามที่ท่านต้องการ (0.744) มีรายได้เพียงพอที่จะใช้จ่ายเพื่อการพักผ่อนและหาความบันเทิง (0.740) มีรายได้เพียงพอที่จะใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล เมื่อเจ็บป่วย (0.719) มีทรัพย์สินมากพอที่จะให้เป็นมรดกแก่ลูกหลาน (0.710) มีรายได้เพียงพอสำหรับซื้ออาหารรับประทานได้ตามที่ต้องการ (0.701) มีรายได้มากพอที่จะทำบุญได้ทุกครั้งที่อยากจะทำ (0.646) มีเครื่องอำนวยความสะดวกครบทุกอย่างตามต้องการ (0.528) มีรายได้เพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายภายในบ้าน (0.506) ส่วนตัวแปรอื่น ๆ มีความสามารถในการอธิบายองค์ประกอบนี้น้อย เพราะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่น้อยกว่า และองค์ประกอบเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 21.2

ตารางที่ 6 องค์ประกอบที่ 2 การรับรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านคิดว่าบุตรหลานและสมาชิกในครอบครัวยอมรับและเข้าใจในสภาพสูงอายุ	0.86720
ท่านรู้สึกว่าสมาชิกในครอบครัวรักและห่วงใยท่านเสมอ	0.85516
ท่านคิดว่าเมื่อท่านมีปัญหาหรือไม่สบายจะได้รับความช่วยเหลือหรือ	
ดูแลจากบุตรหลาน	0.82825
ท่านรู้สึกว่าท่าน เข้ากับบุตรหลานและสมาชิกในครอบครัวได้ดี	0.80992
ท่านคิดว่าบุตรหลานให้ความเคารพเชื่อฟังและให้ความสำคัญต่อคำแนะนำ	
ของท่าน	0.79198
ท่านรู้สึกว่าสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่เข้าใจว่าท่านชอบและต้องการอะไร	0.78696
ท่านรู้สึกเป็นสุขและสบายใจเมื่ออยู่บ้าน	0.68412
ท่านคิดว่าสามารถขอความช่วยเหลือจากสมาชิกในครอบครัวหรือ	
เพื่อนบ้านได้เมื่อจำเป็น	0.67840
ท่านรู้สึกสุขสบายใจดีในช่วงนี้	0.50716
ท่านคิดว่าบ้านของท่านมีการถ่ายเทอากาศสะดวกดี	0.38875
ท่านคิดว่ามีโอกาสดูแลและพบปะสมาชิกในครอบครัว	0.35633
ท่านรู้สึกสนุกหรือเพลิดเพลินกับสิ่งต่างๆที่ท่านได้กระทำ	0.34545
ท่านรู้สึกภาคภูมิใจที่ตนเองเป็นประโยชน์ต่อครอบครัว	0.34097
ท่านรู้สึกมีความสุขและพอใจในชีวิตที่ผ่านมา	0.34028
ท่านคิดว่าบ้านของท่านอยู่กันอย่างไม่แออัด	0.33228
ท่านคิดว่าท่านใช้เวลาในการพักผ่อนหย่อนใจในบ้าน เช่น	
ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ และ/หรือเทป อ่านหนังสือ เป็นต้น	0.31905

ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 7.6

จากตารางที่ 6 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 2 คือ การรับรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ซึ่งโครงสร้างขององค์ประกอบนี้ประกอบด้วย ตัวแปรที่สะท้อนสภาพครอบครัวและมากกว่าครึ่งหนึ่งของตัวแปรในองค์ประกอบนี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า 0.50 เรียงตามลำดับดังนี้ บุตรหลานและสมาชิกในครอบครัวยอมรับและเข้าใจสภาพสูงอายุ (0.867) สมาชิกในครอบครัวและห่วงใยเสมอ (0.855) ได้รับความช่วยเหลือหรือการดูแลจากบุตรหลานเมื่อมีปัญหาหรือไม่สบาย (0.828) สามารถเข้ากับบุตรหลานและสมาชิกในครอบครัวได้ดี (0.809) บุตรหลานให้ความเคารพเชื่อฟังและให้ความสำคัญต่อคำแนะนำ (0.791) สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่รู้จักท่านชอบและต้องการอะไร (0.786) รู้สึกเป็นสุขและสบายใจเมื่ออยู่บ้าน (0.684) สามารถขอความช่วยเหลือจากสมาชิกในครอบครัวหรือเพื่อนได้เมื่อจำเป็น (0.678) รู้สึกเป็นสุขและสบายใจดีในช่วงนี้ (0.507) ส่วนตัวแปรที่เหลือจะสะท้อนภาพครอบครัวได้น้อย เพราะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยกว่า และองค์ประกอบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 7.6

ตารางที่ 7 องค์ประกอบที่ 3 การรับรู้เกี่ยวกับภาวะสุขภาพทั่วไป

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ขณะนี้ท่านมีสุขภาพแข็งแรง มีกำลังวังชาพอที่จะทำงานต่างๆประจำวันได้	0.77603
ท่านคิดว่าท่านสามารถเดินขึ้นบันไดได้ด้วยตนเอง	0.70552
ท่านรู้สึกพอใจในระดับความสามารถทางร่างกายของท่าน	0.66147
ท่านสามารถทำงานบ้านเล็กๆน้อยๆ ได้ด้วยตนเอง เช่น ปัดฝุ่น	
กวาดบ้าน ล้างจาน เป็นต้น	0.65999
ท่านสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้ปกติดี	0.63506
ท่านคิดว่าท่านสามารถเดินทางไปทำธุระนอกบ้านคนเดียวได้	0.62256
ท่านคิดว่ามีสุขภาพแข็งแรง ไม่ค่อยเจ็บป่วยเป็นโรคบ่อยๆเหมือน	
ผู้สูงอายุคนอื่น	0.59335

ตารางที่ 7 องค์ประกอบที่ 3 การรับรู้เกี่ยวกับภาวะสุขภาพทั่วไป (ต่อ)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านคิดว่าท่านสามารถทำอาหารสำหรับตนเองได้	0.47189
เมื่อเกิดปัญหาท่านคิดว่าท่านสามารถหาวิธีแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง	0.32790
ท่านไม่มีอาการเหนื่อยง่ายผิดปกติ	0.31513
ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสร่วมงานสังคม เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ เป็นต้น	0.30925
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 5.8	

จากตารางที่ 7 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 3 คือการรับรู้เกี่ยวกับภาวะสุขภาพทั่วไป โครงสร้างขององค์ประกอบนี้ ประกอบด้วยตัวแปรเกี่ยวกับ ภาวะสุขภาพทั่วไปและการพึ่งพาตนเอง โดยที่ตัวแปรมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปน้อย เรียงตามลำดับดังนี้ คือ มีสุขภาพแข็งแรง มีกำลังวังชาพอที่จะทำงานต่างๆ ประจำวันได้ (0.776) สามารถเดินขึ้นบันไดได้ด้วยตนเอง (0.705) รู้สึกพอใจในระดับความสามารถทางร่างกาย (0.661) สามารถทำงานบ้านเล็กๆ น้อยๆได้ด้วยตนเอง เช่น ปัดฝุ่น กวาดบ้าน ล้างจาน เป็นต้น (0.659) สามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้ปกติดี (0.635) สามารถเดินทางไปทำธุระนอกบ้านคนเดียวได้ (0.622) มีสุขภาพแข็งแรง ไม่ค่อยเจ็บป่วยเป็นโรคบ่อยๆเหมือนผู้สูงอายุคนอื่น (0.593) สามารถทำอาหารสำหรับตนเองได้ (0.471) ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสามารถในการอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ค่อนข้างน้อย เพราะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยกว่าและองค์ประกอบเกี่ยวกับภาวะสุขภาพโดยทั่วไปนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 5.6

ตารางที่ 8 องค์ประกอบที่ 4 การรับรู้เกี่ยวกับเพื่อน

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านรู้สึกสบายใจเมื่อได้พบปะพูดคุยกับเพื่อนฝูง	0.79913
ท่านคิดว่าเพื่อนฝูงเข้าใจและยอมรับในตัวท่าน	0.76849
ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสดำเนินชีวิตและพบปะกับเพื่อนๆ	0.62061
ท่านคิดว่าบ้านของท่านมีน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอ	0.35666
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 3.3	

จากตารางที่ 8 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 4 คือ การรับรู้เกี่ยวกับเพื่อน โครงสร้างขององค์ประกอบนี้ประกอบด้วย ตัวแปรทั้งหมด 4 ตัวแปร แต่มีตัวแปรที่สะท้อนถึงเพื่อนอยู่ 3 ตัวแปร และตัวแปรทั้ง 3 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด เรียงตามลำดับดังนี้คือ รู้สึกสบายใจเมื่อได้พบปะพูดคุยกับเพื่อนฝูง (0.799) เพื่อนฝูงเข้าใจและยอมรับ (0.768) มีโอกาสดำเนินชีวิตและพบปะกับเพื่อนๆ (0.620) ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสามารถในการอธิบายองค์ประกอบนี้ค่อนข้างน้อย เนื่องจาก มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำกว่า และไม่ได้สะท้อนถึงเพื่อน องค์ประกอบเกี่ยวกับเพื่อนนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 3.3

ตารางที่ 9 องค์ประกอบที่ 5 การรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาและงานสังคม

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสไปร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือทำบุญตักบาตร เป็นต้น	0.77158
เมื่อเกิดปัญหาท่านคิดว่าท่านสามารถหาวิธีแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง	0.57548
ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสไปร่วมงานสังคม เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ เป็นต้น	0.53906
ท่านคิดว่าท่านทำตนไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและเพื่อนฝูง	0.39774
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 3.2	

จากตารางที่ 9 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 5 คือ การรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาและงานสังคม โครงสร้างขององค์ประกอบนี้ ประกอบด้วยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ มีโอกาสไปร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือทำบุญตักบาตร เป็นต้น (0.771) ส่วนตัวแปรที่สะท้อนเกี่ยวกับงานสังคม คือ มีโอกาสไปร่วมงานสังคม เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ เป็นต้น (0.539) ส่วนตัวแปรที่เหลือจะสะท้อนการพึ่งพาตนเอง คือ เมื่อเกิดปัญหาท่านสามารถหาวิธีแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง (0.575) และทำตนไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและเพื่อนฝูง (0.397) องค์ประกอบเกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาและงานสังคม สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 3.2

ตารางที่ 10 องค์ประกอบที่ 6 การรับรู้เกี่ยวกับโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมภายในครอบครัว

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่สมาชิกในครอบครัว	0.78601
ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสช่วยตัดสินใจปัญหาต่างๆแก่สมาชิกในครอบครัว	0.69140
ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสได้พูดคุยและพบปะกับสมาชิกในครอบครัว	0.54802
ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสไปร่วมทำกิจกรรมต่างๆกับสมาชิกในครอบครัว	
เช่น ไปเที่ยวพักผ่อน เป็นต้น	0.35054
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 2.8	

จากตารางที่ 10 องค์ประกอบที่ 6 คือ การรับรู้เกี่ยวกับโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมภายในครอบครัว โครงสร้างขององค์ประกอบนี้ประกอบด้วยตัวแปรทั้งหมด 4 ตัวแปร ตัวแปรเหล่านี้สามารถสะท้อนการมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมภายในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้คือ มีโอกาสให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่สมาชิกในครอบครัว (0.786) มีโอกาสช่วยตัดสินใจปัญหาต่างๆแก่สมาชิกในครอบครัว (0.691) มีโอกาสได้พูดคุยและพบปะกับสมาชิกในครอบครัว (0.548) มีโอกาสไปร่วมทำกิจกรรมต่างๆกับสมาชิกในครอบครัว เช่น ไปเที่ยวพักผ่อน เป็นต้น (0.350) และองค์ประกอบเกี่ยวกับโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมภายในครอบครัวนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 2.8

ตารางที่ 11 องค์ประกอบที่ 7 การรับรู้เกี่ยวกับการนอนหลับ-พักผ่อน

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ในตอนกลางคืนท่านนอนหลับได้สนิทดี	0.65551
ท่านคิดว่าในบ้านของท่านไม่มีเสียงดังรบกวนมาจากภายนอก	0.62169
ท่านคิดว่าชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีสภาพแวดล้อมที่ดี	0.59617
ท่านไม่มีอาการปวดศีรษะบ่อยๆ หรือปวดเป็นประจำ	0.31225
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 2.8	

จากตารางที่ 11 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 7 คือการรับรู้เกี่ยวกับการนอนหลับ-พักผ่อน โครงสร้างองค์ประกอบนี้ ประกอบด้วยตัวแปรเกี่ยวกับ การนอนหลับ หรือการพักผ่อน ในสภาพแวดล้อมที่ดี ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ ตอนกลางคืนนอนหลับได้สนิทดี (0.655) ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสามารถในการอธิบายองค์ประกอบในอันดับรองลงมา พิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงตามลำดับดังนี้คือ ในบ้านไม่มีเสียงดังรบกวนมาจากภายนอก (0.621) ชุมชนที่อาศัยอยู่มีสภาพแวดล้อมที่ดี (0.596) และไม่มีอาการปวดศีรษะบ่อยๆ หรือปวดเป็นประจำ (0.312) องค์ประกอบเกี่ยวกับการนอนหลับ-พักผ่อนนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 2.8

ตารางที่ 12 องค์ประกอบที่ 8 การรับรู้เกี่ยวกับสภาพบ้าน

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านคิดว่าบ้านของท่านสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยดี	0.48596
ท่านคิดว่าบ้านของท่านอยู่กันอย่างไม่แออัด	0.45290
ท่านคิดว่าเพื่อนบ้านของท่านมีความเป็นมิตร น่าคบหาสมาคม	-0.36435
ท่านคิดว่าบริเวณชุมชนของท่านมีสถานบริการตรวจรักษาพยาบาลอย่างทั่วถึง	-0.63525
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 2.6	

จากตารางที่ 12 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 8 คือ การรับรู้เกี่ยวกับสภาพบ้าน โครงสร้างองค์ประกอบนี้ ประกอบด้วยตัวแปรที่สะท้อนถึงสภาพบ้าน และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ใกล้เคียงกันคือ บ้านสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยดี (0.48596) และที่อยู่อันอยู่กันอย่างแออัด (0.45290) ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสามารถในการอธิบายองค์ประกอบได้น้อย เพราะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำกว่าและเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม องค์ประกอบเกี่ยวกับการสภาพบ้านนี้สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 2.6

ตารางที่ 13 องค์ประกอบที่ 9 การรับรู้เกี่ยวกับการได้ยิน

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านได้ยินเสียงต่างๆ ชัดเจนดี	0.67933
ท่านคิดว่าท่านสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้ปกติดี	0.36889
ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายภายในบ้าน	
เช่น ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ เป็นต้น	0.31569
ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสไปพักผ่อนหย่อนใจนอกบ้าน เช่น รับประทานอาหารนอกบ้าน เดินดูสินค้า ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง การแสดงหรือไปทัศนศึกษาตามสถานที่ต่างๆ	0.30262
ท่านสามารถทำอาหารสำหรับตนเองได้	-0.43568
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 2.6	

จากตารางที่ 13 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 9 คือ การรับรู้เกี่ยวกับการได้ยิน โครงสร้างขององค์ประกอบนี้ ประกอบด้วยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด และสามารถสะท้อนหรืออธิบายเกี่ยวกับการได้ยินเพียง 1 ตัวแปร คือ ได้ยินเสียงต่างๆชัดเจนดี ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสามารถในการอธิบายองค์ประกอบได้น้อย เพราะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำ และบางตัวแปรมีทิศทางไปในทางตรงกันข้าม โครงสร้างขององค์ประกอบนี้จึงไม่ค่อยเด่นชัดนัก และองค์ประกอบเกี่ยวกับการได้ยินนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 2.6

ตารางที่ 14 องค์ประกอบที่ 10 ความภาคภูมิใจในตนเอง

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านรู้สึกภาคภูมิใจที่ตนเองเป็นประโยชน์ต่อครอบครัว	0.73469
ท่านรู้สึกสนุกสนานหรือเพลิดเพลินกับสิ่งต่างๆที่ท่านได้กระทำ	0.54345
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 2.3	

จากตารางที่ 14 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 10 คือ ความภาคภูมิใจในตนเอง โครงสร้างขององค์ประกอบนี้ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งหมด 2 ตัวแปร ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ รู้สึกภาคภูมิใจที่ตนเองเป็นประโยชน์ต่อครอบครัว (0.734) รองลงมาคือ รู้สึกสนุกสนานหรือเพลิดเพลินกับสิ่งต่างๆที่ท่านได้กระทำ (0.543) องค์ประกอบเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 2.3

ตารางที่ 15 องค์ประกอบที่ 11 การรับรู้เกี่ยวกับการหาใจ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านรู้สึกว่าหาใจปกติดี	0.58951
ท่านไม่มีอาการเหนื่อยง่ายผิดปกติ	0.44790
ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสดำเนินชีวิตและพบปะสมาชิกในครอบครัว	0.35853
ท่านคิดว่าบ้านของท่านมีการถ่ายเทอากาศสะดวกดี	0.31587
ท่านคิดว่าท่านทำตนไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและเพื่อนฝูง	0.31115
ท่านรู้สึกเป็นสุขและสบายใจเมื่ออยู่บ้าน	-0.32293
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 2.3	

จากตารางที่ 15 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 11 คือ การรับรู้เกี่ยวกับการหาใจ โครงสร้างองค์ประกอบนี้ ประกอบด้วยตัวแปร ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ คือ รู้สึกว่าหาใจปกติดี (0.589) และไม่มีอาการเหนื่อยง่ายผิดปกติ (0.447) ส่วนตัวแปรที่ เหลือมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำกว่า และบางตัวแปรมีทิศทางในทางตรงกันข้าม จึงอธิบาย องค์ประกอบนี้ได้น้อยกว่า องค์ประกอบเกี่ยวกับการหาใจนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูล ทั้งหมดได้ร้อยละ 2.3

ตารางที่ 16 องค์ประกอบที่ 12 การรับรู้เกี่ยวกับความสามารถในด้านการใช้จ่าย

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านคิดว่าท่านสามารถคิดคำนวณเงินค่าใช้จ่ายได้ด้วยตนเอง	0.81095
ท่านคิดว่าบ้านของท่านมีน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอ	0.40223
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 2.2	

จากตารางที่ 16 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 12 คือ การรับรู้เกี่ยวกับความสามารถ ในด้านการใช้จ่าย โครงสร้างองค์ประกอบนี้ประกอบด้วยตัวแปรทั้งหมด จำนวน 2 ตัวแปร ตัวแปร ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ สามารถคิดคำนวณเงินค่าใช้จ่ายได้ด้วยตนเอง (0.810) ส่วนตัวแปรที่เหลือมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเพียง 0.402 องค์ประกอบเกี่ยวกับความสามารถใน ด้านการใช้จ่ายนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 2.2

ตารางที่ 17 องค์ประกอบที่ 13 การรับรู้เกี่ยวกับการขัดแย้งปัสสาวะ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
การขัดแย้งปัสสาวะของท่านปกติดี	0.71307
ท่านคิดว่าเวลาที่ร่างกายทำหน้าที่ต่างๆลดลงนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติ	0.57419
ท่านรู้สึกหายใจได้ปกติดี	0.34334
ท่านคิดว่าบ้านของท่านสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยดี	0.30722
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 2.0	

จากตารางที่ 17 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 13 คือ การรับรู้เกี่ยวกับการขัดแย้งปัสสาวะ โครงสร้างองค์ประกอบนี้ ประกอบด้วยตัวแปรที่สะท้อนถึงภาวะสุขภาพ และตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ การขัดแย้งปัสสาวะปกติดี (0.713) ส่วนตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมา และสามารถอธิบายถึงภาวะสุขภาพที่มีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบนี้ คือ การที่ร่างกายทำหน้าที่ต่างๆลดลงนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ (0.574) องค์ประกอบเกี่ยวกับการขัดแย้งปัสสาวะนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 2.0

ตารางที่ 18 องค์ประกอบที่ 14 การรับรู้เกี่ยวกับงานอดิเรก

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านคิดว่าท่านใช้เวลาในการทำงานอดิเรก เช่น ปลูกต้นไม้ เลี้ยงสัตว์ เก็บผักถักร้อย หรือทำงานฝีมือ เช่น จักสาน เป็นต้น	0.82664
ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสดูแลพักผ่อนหย่อนใจนอกบ้าน เช่น รับประทานอาหาร นอกบ้าน เดินดูสินค้า ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง การแสดงต่างๆ หรือไปเที่ยว ทัศนศึกษาตามสถานที่ต่างๆ เป็นต้น	0.43296
ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายภายในบ้าน เช่น ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ เป็นต้น	0.32743
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 1.9	

จากตารางที่ 18 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 14 คือ การรับรู้เกี่ยวกับงานอดิเรก โครงสร้างองค์ประกอบนี้มีตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ซึ่งอธิบายลักษณะเกี่ยวกับงานอดิเรก คือ การใช้เวลาในการทำงานอดิเรก เช่น ปลูกต้นไม้ เลี้ยงสัตว์ เก็บผักถักร้อย หรือทำงานฝีมือ เช่น จักสาน เป็นต้น (0.826) ส่วนตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมา และสามารถอธิบายลักษณะกิจกรรมเพื่อการพักผ่อน คือ มีโอกาสดูแลพักผ่อนหย่อนใจนอกบ้าน เช่น รับประทานอาหารนอกบ้าน เดินดูสินค้า ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง การแสดงต่างๆ หรือไปเที่ยวทัศนศึกษาตามสถานที่ต่างๆ เป็นต้น (0.43296) ส่วนตัวแปรที่เหลือสามารถอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ร้อยละ 0.32743 องค์ประกอบเกี่ยวกับงานอดิเรกนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 1.9

ตารางที่ 19 องค์ประกอบที่ 15 การรับรู้เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านรู้สึกว่าการต้องการทางเพศของท่านปกติดี	0.77876
ท่านคิดว่าท่านสามารถทำงานที่มีรายได้เป็นของตนเอง	0.32320
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 1.8	

จากตารางที่ 19 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 15 คือ การรับรู้เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ โครงสร้างขององค์ประกอบนี้ประกอบด้วยตัวแปรเพียง 2 ตัวแปร ตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดคือ ความต้องการทางเพศปกติดี (0.778) ส่วนตัวแปรที่เหลือเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถในการทำงานหารายได้ องค์ประกอบเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์นี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 1.8

ตารางที่ 20 องค์ประกอบที่ 16 การรับรู้เกี่ยวกับการพักผ่อนในบ้าน

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านคิดว่าท่านใช้เวลาในการพักผ่อนหย่อนใจในบ้าน เช่น ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ และ/หรือเทป อ่านหนังสือ เป็นต้น	0.73425
ท่านคิดว่าเวลาที่ร่างกายทำหน้าที่ต่างๆลดลงนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ	0.43085
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 1.8	

จากตารางที่ 20 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 16 คือ การรับรู้เกี่ยวกับการพักผ่อนในบ้าน โครงสร้างขององค์ประกอบนี้ประกอบด้วยตัวแปรเพียง 2 ตัวแปร ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดคือ การใช้เวลาในการพักผ่อนหย่อนใจในบ้าน เช่น ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ และ/หรือ เทป อ่านหนังสือ เป็นต้น (0.734) ส่วนตัวแปรที่เหลือสามารถอธิบายองค์ประกอบนี้ได้น้อย เพราะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำกว่ามาก องค์ประกอบเกี่ยวกับการพักผ่อนในบ้านนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 1.8

ตารางที่ 21 องค์ประกอบที่ 17 การรับรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านคิดว่าละแวกบ้านของท่านมีความปลอดภัยปราศจากโจรผู้ร้าย	0.70357
ท่านคิดว่าเพื่อนบ้านของท่านมีความเป็นมิตรน่าคบหาสมาคม	0.37265
ท่านไม่มีการปวดศีรษะบ่อยๆ หรือปวดเป็นประจำ	-0.47956
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 1.7	

จากตารางที่ 21 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 17 คือ การรับรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย โครงสร้างขององค์ประกอบนี้ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแต่ละตัวแปรคือ ละแวกบ้านมีความปลอดภัย ปราศจากโจรผู้ร้าย (0.703) เพื่อนบ้านมีความเป็นมิตรน่าคบหาสมาคม (0.372) และไม่มีการปวดศีรษะบ่อยๆ หรือปวดเป็นประจำ (-0.479) องค์ประกอบเกี่ยวกับความปลอดภัยนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 1.7

ตารางที่ 22 องค์ประกอบที่ 18 ความสุขและความพอใจในชีวิต

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านรู้สึกมีความสุขและพอใจในชีวิตที่ผ่านมา	0.50255
ท่านคิดว่าท่านทำตนไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและเพื่อนฝูง	0.48473
ท่านคิดว่าท่านสามารถทำงานที่มีรายได้เป็นของตนเอง	0.46032
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 1.6	

จากตารางที่ 22 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 18 คือ ความสุขและความพอใจในชีวิต โครงสร้างขององค์ประกอบนี้ประกอบด้วยตัวแปรทั้งหมด จำนวน 3 ตัวแปร ตัวแปรเหล่านี้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกัน ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ รู้สึกมีความสุขและพอใจในชีวิตที่ผ่านมา (0.502) รองลงมาคือ ทำตนไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและเพื่อนฝูง (0.484) และสามารถทำงานที่มีรายได้เป็นของตนเอง (0.460) องค์ประกอบเกี่ยวกับความสุขและความพอใจในชีวิตนี้ สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 1.6

ตารางที่ 23 องค์ประกอบที่ 19 การรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของชุมชน

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านคิดว่าถนนและทางเท้าในชุมชนของท่านจัดอยู่ในสภาพดี	0.76534
ท่านคิดว่าบ้านของท่านมีน้ำดื่มน้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอ	-0.34157
ท่านไม่มีอาการเหนื่อยง่ายผิดปกติ	-0.39366
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 1.5	

จากตารางที่ 23 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 19 คือ การรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของชุมชน โครงสร้างขององค์ประกอบนี้มีตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ ถนนและทางเท้าในชุมชนจัดอยู่ในสภาพดี (0.765) ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสามารถในการอธิบายองค์ประกอบได้น้อยเพราะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำกว่ามาก องค์ประกอบเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของชุมชน สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 1.5

ตารางที่ 24 องค์ประกอบที่ 20 การรับรู้เกี่ยวกับสภาพพื้น

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
พื้นของท่านสามารถบดเคี้ยวอาหารได้ดี	0.56936
ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสได้พูดคุยและพบปะบุตรหลานที่อยู่คนละบ้าน	0.54181
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 1.4	

จากตารางที่ 24 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 20 คือ การรับรู้เกี่ยวกับสภาพพื้น โครงสร้างขององค์ประกอบนี้ประกอบด้วยตัวแปร 2 ตัวแปร ซึ่งมีน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกัน แต่ตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ พื้นของท่านสามารถบดเคี้ยวอาหารได้ดี (0.569) องค์ประกอบเกี่ยวกับสภาพพื้น สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ร้อยละ 1.4

ตารางที่ 25 องค์ประกอบที่ 21 การรับรู้เกี่ยวกับการมองเห็น

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
ท่านมองเห็นสิ่งต่างๆได้ชัดเจนโดยไม่ต้องสวมแว่น (ยกเว้นอ่านหนังสือ)	0.82842
ความสามารถในการอธิบายการผันแปร = ร้อยละ 1.4	

จากตารางที่ 25 เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่ 21 คือ การรับรู้เกี่ยวกับการมองเห็น องค์ประกอบนี้มีตัวแปรเพียง 1 ตัวแปรเท่านั้น ตัวแปรนี้สะท้อนถึงการมองเห็น และมีความน้ำหนัก องค์ประกอบสูง คือ มองเห็นสิ่งต่างๆ ได้ชัดเจนโดยไม่ต้องสวมแว่น (ยกเว้นอ่านหนังสือ) (0.828) องค์ประกอบเกี่ยวกับการมองเห็น สามารถอธิบายการผันแปรของข้อมูลทั้งหมดได้ ร้อยละ 1.4

3. ระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

ในการประเมินหรือจัดระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง ประเมินโดยการสร้าง คะแนนองค์ประกอบ ซึ่งเป็นคะแนนที่ได้จากค่าความสัมพันธ์ร่วมกันของตัวแปรต่างๆ ในแต่ละองค์ประกอบทั้งหมด 21 องค์ประกอบ จากนั้นคำนวณหาค่าดัชนีคุณภาพชีวิต โดยพิจารณาจากผลรวมของคะแนนองค์ประกอบทั้งหมด 21 องค์ประกอบ (ตารางผนวกที่ 11) จากการวิเคราะห์พบว่า ดัชนีคุณภาพชีวิตสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าเท่ากับ 11.125 ส่วนดัชนีคุณภาพชีวิตต่ำสุด มีค่าเท่ากับ -15.575 และโดยเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง มีดัชนีคุณภาพชีวิต เท่ากับ 0.012 จากนั้นได้ พิจารณาแบ่งระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจากลักษณะการกระจายของข้อมูล ออกเป็น 3 ระดับ คือ

คุณภาพชีวิตระดับสูง	มีค่าดัชนีคุณภาพชีวิต	มากกว่า 4.40864
คุณภาพชีวิตระดับปานกลาง	มีค่าดัชนีคุณภาพชีวิต	อยู่ระหว่าง 0.012-4.40864
คุณภาพชีวิตระดับต่ำ	มีค่าดัชนีคุณภาพชีวิต	น้อยกว่า 0.012

ตารางที่ 26 ระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับคุณภาพชีวิต	จำนวน	ร้อยละ
สูง	20	15.4
ปานกลาง	52	40.0
ต่ำ	58	44.6
รวม	130	100.0
ดัชนีคุณภาพชีวิตสูงสุด = 11.125, ดัชนีคุณภาพชีวิตต่ำสุด = -15.575		
ค่าเฉลี่ย = 0.012, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 4.483		

จากตารางที่ 26 พบว่า เมื่อพิจารณาระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะการกระจายของข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับต่ำเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.6 ส่วนอีก ร้อยละ 40.0 เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง มีกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณภาพชีวิตในระดับสูงเพียงร้อยละ 15.4

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อวิเคราะห์ดัชนีคุณภาพชีวิต ซึ่งเป็นคุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัยได้แล้ว จึงได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัย ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การแปร (Analysis of variance) และวิธีวิเคราะห์การจำแนกหมู่ เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรแต่ละตัว ที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง ปัจจัยที่นำมาศึกษาประกอบด้วยปัจจัยทางด้านประชากร สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์การแปรของตัวแปรด้าน ประชากร-สังคม ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

Source of variance	Sum of squares	DF	Mean squares	F	Significant of F
Main effects	43.183	5	8.637	0.459	0.806
เพศ	1.129	1	1.129	0.060	0.807
อายุ	7.133	1	7.133	0.379	0.540
สถานภาพสมรส	20.283	1	20.283	1.077	0.302
ระดับการศึกษา	0.048	1	0.048	0.003	0.960
การประกอบอาชีพในปัจจุบัน	0.292	1	0.292	0.016	0.901
Covariates	320.542	2	160.271	8.510	0.000
ภาระหนี้สิน	154.896	1	154.896	8.224	0.005
โรคประจำตัว	120.167	1	120.167	6.380	0.013
Explained	671.195	27	24.859	1.320	0.162
Residual	1921.070	102	18.834		
Total	2592.265	129	20.095		

จากตารางที่ 27 เป็นการวิเคราะห์การแปรของตัวแปรด้านประชากร-สังคม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และการประกอบอาชีพ เป็นตัวแปรอิสระโดยมีตัวแปรเกี่ยวกับ ภาระหนี้สิน และโรคประจำตัว เป็นตัวแปรควบคุม ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ภาระหนี้สิน และโรคประจำตัว

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์จำแนกประเภทระหว่างตัวแปรด้านประชากร-สังคม ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

Variables + Category	N	Unadjusted deviation	ETA	Adjusted for independent+ covariates deviation	BETA
เพศ					
หญิง	96	-0.19		-0.13	
ชาย	34	0.54		0.38	
			0.07		0.05
อายุ (ปี)					
60-69	73	0.25		0.18	
70-87	57	-0.32		-0.23	
			0.06		0.05
สถานภาพสมรส					
คู่	52	0.63		0.45	
โสด หม้าย หย่า/แยก	78	-0.42		-0.30	
			0.11		0.08
ระดับการศึกษา					
ได้รับการศึกษา	86	0.10		0.04	
ไม่ได้รับการศึกษา	44	-0.19		-0.08	
			0.03		0.01

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์จำแนกหมู่ระหว่างตัวแปรด้านประชากร-สังคม ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

Variables + Category	N	Unadjusted deviation	ETA	Adjusted for independent+ covariates deviation	BETA
การประกอบอาชีพในปัจจุบัน					
ประกอบอาชีพ	31	0.21		0.32	
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	99	-0.07		-0.10	
			0.03		0.04
Grand mean = 0.01, Multiple R squared = 0.140					
Multiple R = 0.375					

จากตารางที่ 28 เป็นการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ พบว่า คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ .01 แต่ถ้าเป็นกลุ่มตัวอย่างเพศชาย จะมีคุณภาพชีวิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย .37 ส่วนเพศหญิง จะมีคุณภาพชีวิตลดลงจากค่าเฉลี่ย .12 ด้านอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 60-69 ปี จะมีคุณภาพชีวิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย .17 แต่ถ้าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 70-87 ปี จะมีคุณภาพชีวิตลดลงจากค่าเฉลี่ย .22 เกี่ยวกับสถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสคู่ มีคุณภาพชีวิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย .44 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส หม้าย หย่า/แยก มีคุณภาพชีวิตลดลงจากค่าเฉลี่ย .29 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการศึกษาจะมีคุณภาพชีวิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย .03 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษามีคุณภาพชีวิตลดลงจากค่าเฉลี่ย .07 และกลุ่มตัวอย่างที่ยังคงประกอบอาชีพมาจนถึงปัจจุบัน จะมีคุณภาพชีวิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย .31 แต่ถ้าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ประกอบอาชีพแล้ว จะมีคุณภาพชีวิตลดลงจากค่าเฉลี่ย .09 นอกจากนี้ ยังพบว่า ตัวแปรด้านประชากร-สังคม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และการประกอบอาชีพในปัจจุบัน สามารถทำนายคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 14

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์การผันแปรของตัวแปรด้านประชากร-สังคม ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

Source of variance	Sum of squares	DF	Mean squares	F	Significant of F
Main effects	147.008	4	36.752	2.065	0.092
ลักษณะอาชีพสุดท้ายที่ทำก่อนเกษียณอายุ	0.602	1	0.602	0.034	0.855
ลักษณะการอยู่อาศัย	0.564	1	0.564	0.032	0.859
เป็นสมาชิกชมรมอื่น	20.958	1	20.958	1.178	0.281
โรคประจำตัว	119.059	1	119.059	6.691	0.011
Covariates	91.432	2	45.716	2.569	0.082
ทำประกัน	48.709	1	48.709	2.737	0.101
ภาระหนี้สิน	44.168	1	44.168	2.482	0.119
Explained	238.440	6	39.740	2.333	0.047
Residual	1637.138	92	17.795		
Total	1875.578	98	19.139		

จากตารางที่ 29 เป็นการวิเคราะห์การผันแปรของตัวแปรด้านประชากร-สังคม ซึ่งได้แก่ ลักษณะอาชีพสุดท้ายที่ทำก่อนเกษียณอายุ ลักษณะการอยู่อาศัย เป็นสมาชิกชมรมอื่น และโรคประจำตัว เป็นตัวแปรอิสระ โดยมีตัวแปรเกี่ยวกับ ทำประกัน และภาระหนี้สิน เป็นตัวแปรควบคุม ผลการวิเคราะห์พบว่า โรคประจำตัวเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 30 การวิเคราะห์การจำแนกหมู่ระหว่างตัวแปรด้านประชากร-สังคม ที่มีอิทธิพลต่อ
คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

Variables + Category	N	Unadjusted deviation	ETA	Adjusted for independent+ covariates deviation	BETA
ลักษณะอาชีพสุดท้ายที่ทำ					
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	23	0.46		-0.33	
ไม่ได้รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	76	-0.14		0.10	
			0.06		0.04
ลักษณะการอยู่อาศัย					
อยู่คนเดียว	4	-0.36		-0.01	
อยู่กับสมาชิกในครอบครัว	95	0.02		0.00	
			0.02		0.00
เป็นสมาชิกชมรมอื่น					
เป็น	24	0.88		0.41	
ไม่ได้เป็น	75	-0.28		-0.13	
			0.11		0.05
มีโรคประจำตัว					
มี	84	-0.47		-0.47	
ไม่มี	15	2.65		2.64	
			0.26		0.26
Grand mean = -0.05, Multiple R squared = 0.127					
Multiple R = 0.357					

จากตารางที่ 30 เป็นการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ พบว่า คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ $-.05$ ในด้านลักษณะอาชีพสุดท้ายที่ทำก่อนเกษียณอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีคุณภาพชีวิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย $.05$ แต่ถ้าเป็นกลุ่ม ตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ จะมีคุณภาพชีวิตลดลงจากค่าเฉลี่ย $.28$ เกี่ยวกับลักษณะการอยู่อาศัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่กับสมาชิกในครอบครัว จะมีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่คนเดียว แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าคุณภาพชีวิตของทั้ง 2 กลุ่มกับค่าเฉลี่ย จะเห็นได้ว่า กลุ่มที่อาศัยอยู่คนเดียว และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่กับสมาชิกในครอบครัวจะมีคุณภาพ ชีวิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย คือ $.04$ และ $.05$ ตามลำดับ เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกชมรมอื่น พบว่า กลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นสมาชิกชมรมอื่น มีคุณภาพชีวิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย $.36$ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็น สมาชิกชมรมอื่น จะมีคุณภาพชีวิตลดลงจากค่าเฉลี่ย $.08$ และสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีโรคประจำ ตัว จะพบว่า มีคุณภาพชีวิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย 2.59 แต่ถ้าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีโรคประจำตัว จะมี คุณภาพชีวิตลดลงจากค่าเฉลี่ย $.42$ นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรเกี่ยวกับลักษณะอาชีพสุดท้ายที่ทำ ลักษณะการอยู่อาศัย เป็นสมาชิกชมรมอื่น และโรคประจำตัว สามารถทำนายคุณภาพชีวิตของกลุ่ม ตัวอย่างได้ร้อยละ 12.7

ตารางที่ 31 การวิเคราะห์การแปรของตัวแปรด้านเศรษฐกิจ ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของ
กลุ่มตัวอย่าง

Source of variance	Sum of squares	DF	Mean squares	F	Significant of F
Main effects	290.313	6	48.385	2.708	0.017
รายได้ต่อเดือน	22.377	2	11.189	0.626	0.536
มีเงินออม	0.726	1	0.726	0.041	0.841
ทำประกัน	78.508	1	78.508	4.394	0.038
มีภาระหนี้สิน	127.337	1	127.337	7.127	0.009
กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย	3.658	1	3.658	0.205	0.652
Covariates	122.243	1	122.243	6.842	0.010
โรคประจำตัว	122.243	1	122.243	6.842	0.010
Explained	412.556	7	58.937	3.299	0.003
Residual	2179.709	122	17.866		
Total	2592.265	129	20.095		

จากตารางที่ 31 เป็นการวิเคราะห์การแปรของตัวแปรด้านเศรษฐกิจ ซึ่งได้แก่ รายได้ต่อเดือน มีเงินออม ทำประกัน มีภาระหนี้สิน และกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย เป็นตัวแปรอิสระ โดยมีตัวแปรเกี่ยวกับ โรคประจำตัว เป็นตัวแปรควบคุม ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ทำประกัน มีภาระหนี้สิน และโรคประจำตัว

ตารางที่ 32 การวิเคราะห์การจำแนกประเภทระหว่างตัวแปรด้านเศรษฐกิจ ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

Variables + Category	N	Unadjusted deviation	ETA	Adjusted for independent+ covariates deviation	BETA
รายได้ต่อเดือน (บาท)					
500-2,500	60	-0.73		-0.34	
2,700-5,000	38	0.50		0.10	
6,000-58,000	32	0.77		0.52	
			0.15		0.08
มีเงินออม					
มี	71	0.39		-0.09	
ไม่มี	59	-0.47		0.11	
			0.10		0.02
ทำประกัน					
ทำ	26	1.70		1.74	
ไม่ทำ	104	-0.42		-0.44	
			0.19		0.19
มีภาระหนี้สิน					
มี	10	-4.21		-3.37	
ไม่มี	120	0.35		0.28	
			0.27		0.22

ตารางที่ 32 การวิเคราะห์การจำแนกหมู่ระหว่างตัวแปรด้านเศรษฐกิจ ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

Variables + Category	N	Unadjusted deviation	ETA	Adjusted for independent+ covariates deviation	BETA
กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย					
มีบ้านเป็นของตนเอง	38	0.13		-0.52	
ไม่มีบ้านเป็นของตนเอง	92	-0.05		0.21	
			0.02		0.07
Grand mean = 0.01, Multiple R squared = 0.159					
Multiple R = 0.399					

จากตารางที่ 32 เป็นการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ พบว่า คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ .01 ถ้าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 6,000-58,000 บาท และ 2,700-5,000 บาท จะมีคุณภาพชีวิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย .51 และ .09 ตามลำดับ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 500-2,500 บาท มีคุณภาพชีวิตลดลงจากค่าเฉลี่ย .33 ด้านเงินออม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีเงินออม มีคุณภาพชีวิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย .10 แต่ถ้าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออมจะมีคุณภาพชีวิตลดลงจากค่าเฉลี่ย .08 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ทำประกัน จะพบว่า มีคุณภาพชีวิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย 1.73 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ทำประกัน มีคุณภาพชีวิตลดลงจากค่าเฉลี่ย .43 เกี่ยวกับภาระหนี้สิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีภาระหนี้สิน จะมีคุณภาพชีวิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย .27 แต่ถ้าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีภาระหนี้สิน จะมีคุณภาพชีวิตลดลงจากค่าเฉลี่ย 3.36 และในกลุ่มที่ไม่มีบ้านเป็นของตนเอง จะพบว่า มีคุณภาพชีวิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย .20 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านเป็นของตนเอง จะมีคุณภาพชีวิตลดลงจากค่าเฉลี่ย .51 นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ยังพบว่า ตัวแปรเกี่ยวกับ รายได้ต่อเดือน มีเงินออม ทำประกัน มีภาระหนี้สิน และกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย สามารถทำนายคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 15.9

การอภิปรายผล

ตอนที่ 1 โครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

ผลการวิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิต พบว่า มีจำนวนองค์ประกอบค่อนข้างมาก คือ 21 องค์ประกอบ โดยที่องค์ประกอบเหล่านี้สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตทั้งหมด 72 ตัวแปร ได้ร้อยละ 73.7 ในจำนวนองค์ประกอบทั้งหมด พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ถึง องค์ประกอบที่ 8 สามารถอธิบายตัวแปรทั้งหมดได้ค่อนข้างมาก คือ ร้อยละ 49.2 และเมื่อพิจารณาโครงสร้างในแต่ละองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบเหล่านี้ ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรดาองค์ประกอบได้ค่อนข้างชัดเจน องค์ประกอบดังกล่าว ได้แก่ การรับรู้เกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจ การรับรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การรับรู้เกี่ยวกับภาวะสุขภาพโดยทั่วไป การรับรู้เกี่ยวกับเพื่อน การรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาและงานสังคม การรับรู้เกี่ยวกับโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมภายในครอบครัว การรับรู้เกี่ยวกับการนอนหลับพักผ่อน และการรับรู้เกี่ยวกับสภาพบ้าน

ส่วนองค์ประกอบที่ 9 ถึงองค์ประกอบที่ 21 มีความสามารถในการอธิบายการผันแปรของตัวแปรทั้งหมดได้ค่อนข้างน้อย คือ เพียงร้อยละ 24.5 เมื่อพิจารณาโครงสร้างในแต่ละองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบเหล่านี้ ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรดาองค์ประกอบไม่ค่อยชัดเจนนัก กล่าวคือ บางองค์ประกอบ ประกอบด้วยตัวแปรเพียง 1-2 ตัวแปรเท่านั้น บางองค์ประกอบมีความยากในการตีความหมาย หรือตั้งชื่อองค์ประกอบ เนื่องจากองค์ประกอบเหล่านี้ประกอบด้วยตัวแปรหรือข้อความถามขององค์ประกอบหลายด้านปะปนในองค์ประกอบเดียวกัน องค์ประกอบดังกล่าว ได้แก่ การรับรู้เกี่ยวกับการได้ยิน ความภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้เกี่ยวกับการหายใจ การรับรู้เกี่ยวกับความสามารถในการใช้จ่าย การรับรู้เกี่ยวกับการขับถ่ายปัสสาวะ การรับรู้เกี่ยวกับงานอดิเรก การรับรู้เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ การรับรู้เกี่ยวกับการพักผ่อนในบ้าน การรับรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย สุขและความพอใจในชีวิต การรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของชุมชน การรับรู้เกี่ยวกับสภาพฟัน และการรับรู้เกี่ยวกับการมองเห็น

การที่โครงสร้างองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ มีจำนวนองค์ประกอบที่ค่อนข้างมาก ถึง 21 องค์ประกอบ และองค์ประกอบที่ 9 ถึงองค์ประกอบที่ 21 ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยาย องค์ประกอบได้ไม่ชัดเจนนัก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ จากผลการวิเคราะห์เมตริกสหสัมพันธ์ระหว่างคู่ ตัวแปรบางตัวอันเป็นขั้นตอนของการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างน้อย ซึ่งสุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม (2533 : 44) ได้ให้ความเห็นว่า การที่โครงสร้างองค์ประกอบใหม่ จะมีจำนวนองค์ประกอบน้อยหรือแต่ละองค์ประกอบมีความง่ายแก่การตีความหมายนั้น จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันสูง ตั้งแต่เริ่มแรก คือ ขั้นตอนการวิเคราะห์เมตริกสหสัมพันธ์ แต่ถ้าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันน้อย ตัวแปรเหล่านั้นก็ยากที่จะมีองค์ประกอบร่วมกัน เพราะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจะเป็นฐานในการเปลี่ยนสภาพตัวแปรให้เป็นองค์ประกอบเพียงไม่กี่องค์ประกอบ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีความเป็นเอกพันธ์ค่อนข้างสูง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีโรคประจำตัว ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีแหล่งรายได้เพียงแหล่งเดียว และไม่ได้ทำประกันใดๆ ไว้ อาจจะมีผลทำให้การรับรู้ต่อองค์ประกอบที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน รวมทั้งระดับการวัดของตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ มีระดับการวัดแบบช่วงมาตราซึ่งวัดในลักษณะการรับรู้ ความรู้สึก อาจทำให้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษามีลักษณะที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งอาจทำให้ลักษณะโครงสร้างขององค์ประกอบบิดเบือนไปจากโครงสร้างเดิมได้

เมื่อพิจารณาโครงสร้างองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ คือ องค์ประกอบที่ 1 ถึง องค์ประกอบที่ 8 กับโครงสร้างองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดทั้ง 5 ด้าน คือ สถานภาพทาง เศรษฐกิจ สุขภาพ สภาพแวดล้อม การพึ่งพาตนเอง และการทำกิจกรรม พบว่า ตัวแปรในองค์ประกอบตามโครงสร้างใหม่ ทั้ง 8 องค์ประกอบ สามารถครอบคลุมตัวแปรในองค์ประกอบตาม กรอบแนวคิด กล่าวคือ องค์ประกอบตามโครงสร้างใหม่ คือ การรับรู้เกี่ยวกับสถานภาพทาง เศรษฐกิจ เป็นองค์ประกอบที่ประกอบด้วยตัวแปรที่ชัดเจน และเป็นตัวแปรที่สอดคล้องกับตัวแปรใน องค์ประกอบตามกรอบแนวคิด คือ องค์ประกอบด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ รวมทั้ง องค์ประกอบ นี้ เป็นองค์ประกอบที่มีค่าการอธิบายการผันแปรสูงที่สุด ส่วนองค์ประกอบตามโครงสร้างใหม่ที่เหลืออีก 7 องค์ประกอบ สามารถครอบคลุมตัวแปรในองค์ประกอบตามกรอบแนวคิด ดังนี้คือ การ การรับรู้เกี่ยวกับสุขภาพทั่วไป จะครอบคลุมองค์ประกอบในโครงสร้างตามกรอบแนวคิด ด้านสุขภาพ

และการพึ่งพาตนเอง ส่วนการรับรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การรับรู้เกี่ยวกับเพื่อน การรับรู้เกี่ยวกับการนอนหลับ-พักผ่อนและการรับรู้เกี่ยวกับสภาพบ้าน องค์ประกอบทั้ง 4 ด้านนี้จะครอบคลุมองค์ประกอบในโครงสร้างตามกรอบแนวคิดด้าน สภาพแวดล้อม รวมทั้งสามารถอธิบาย สภาพแวดล้อมออกมาได้ชัดเจนมากขึ้น สำหรับการรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาและงานสังคม และการรับรู้เกี่ยวกับโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมภายในครอบครัว จะครอบคลุมองค์ประกอบในโครงสร้างตามกรอบแนวคิดด้านการทำกิจกรรม อาจกล่าวได้ว่าเพียงแค่ 8 องค์ประกอบแรกที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบก็สามารถอธิบายครอบคลุมตัวแปรในโครงสร้างตามกรอบแนวคิดได้ทั้ง 5 ด้าน

ตอนที่ 2 ระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

จากการจัดระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาจากคะแนนองค์ประกอบที่คำนวณได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคุณภาพชีวิตในระดับต่ำ และปานกลาง มีเพียงส่วนน้อยที่มีคุณภาพชีวิตในระดับสูง ซึ่งค่อนข้างสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ ของกลุ่มตัวอย่าง กล่าวคือ ลักษณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ จึงไม่มีรายได้ที่เป็นของตนเอง มีรายได้จากบุตรหลานเพียงแหล่งเดียว และมีรายได้ไม่เกินเดือนละ 2,000 บาท รวมทั้งส่วนใหญ่ก็ไม่ได้ทำประกันใดๆเอาไว้ จากข้อมูลด้านเศรษฐกิจดังกล่าวน่าจะมีผลทำให้กลุ่มตัวอย่าง มีความรู้สึกต่อสถานภาพทางเศรษฐกิจของตนเองไม่ดีนัก ซึ่งไม่สามารถตอบสนองความต้องการในเรื่องต่างๆได้เต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นบ้านที่อยู่อาศัยในสภาพที่ดี การรักษาพยาบาล การจัดซื้อหาอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ตลอดจนโอกาสที่จะทำกิจกรรมต่างๆก็ลดลงไปด้วย ในด้านสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีโรคประจำตัวหรือภาวะสุขภาพที่ผิดปกติร่วมด้วย เช่น โรคปวดข้อ ต้อกระจก ความดันโลหิตสูง เบาหวาน และโรคหัวใจ เป็นต้น ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าตนเองไม่แข็งแรง ทำกิจกรรมต่างๆได้ลดลง บางครั้งอาจต้องพึ่งพาบุตรหลานหรือบุคคลอื่น นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งในสังคมไทยเพศหญิงถูกกำหนดบทบาทให้เป็นแม่บ้านต้องรับผิดชอบในครอบครัว โอกาสที่จะออกไปทำกิจกรรมนอกบ้านก็น้อย อีกทั้งเพศหญิงจะมีปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิตมาก

กว่าเพศชาย จึงมักจะประเมินตนเองว่ามีความสามารถทางด้านร่างกายต่ำกว่าเพศชาย ในด้านสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะบ้านพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นแฟลต ซึ่งเป็นห้องที่ปิดมิดชิด อาคารห้องพักมีขนาดจำกัดและคับแคบ ทำให้อยู่กันอย่างแออัด ผู้อยู่อาศัยในแฟลตมักอาศัยอยู่ในลักษณะต่างคนต่างอยู่ ไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกับกัน ทำให้รู้สึกว่าไม่มีความสนิทสนมกับเพื่อนบ้าน ด้านการทำกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมหรือองค์กรอื่นๆ ทำให้มีกิจกรรมทางสังคมค่อนข้างน้อย นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างนี้ถึงแม้จะได้มาร่วมกิจกรรมในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุคืนแดง แต่ไม่สามารถจะอยู่ร่วมกิจกรรมในชมรมเป็นระยะเวลานานได้ ต้องรีบกลับไปเฝ้าบ้าน ดูแลหลานหรือทำงานบ้าน เป็นต้น ไม่มีเวลาพบปะสังสรรค์กับเพื่อนรุ่นเดียวกัน เนื่องจากบุตรหลานต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าตนเองมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนรุ่นเดียวกัน และกับสมาชิกในครอบครัวค่อนข้างน้อย ตลอดจนการทำกิจกรรมในสังคมก็ลดลงตามไปด้วย จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จึงมีคุณภาพชีวิตในระดับต่ำ และปานกลาง

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณภาพชีวิตในระดับสูง ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด เมื่อพิจารณา ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ก็มีความสอดคล้องกับการจัดระดับคุณภาพชีวิต กล่าวคือ มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อยที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 6,000 บาท มีแหล่งที่มาของรายได้ตั้งแต่ 2 แหล่งขึ้นไป ซึ่งจะเป็นรายได้ที่ได้จากบุตรหลานและกิจการส่วนตัว ยังคงทำงานที่มีรายได้เป็นของตนเอง นอกจากนี้ยังเป็นสมาชิกและสามารถไปร่วมกิจกรรมในชมรมหรือองค์กรอื่นๆ ได้ รวมทั้งไม่มีโรคประจำตัวหรือภาวะสุขภาพที่ผิดปกติ จากข้อมูลดังกล่าว มีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่า ตนเองมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สามารถได้รับการตอบสนองต่อสิ่งที่ตนเองต้องการได้อย่างเต็มที่ มีสุขภาพแข็งแรง สามารถทำงานที่มีรายได้เป็นของตนเอง ไม่เป็นภาระแก่บุตรหลาน มีความสุขในการดำรงบทบาทและสถานภาพทางสังคม อีกทั้งยังสามารถใช้เวลาว่างที่มีอยู่ ไปร่วมทำกิจกรรมในชมรมหรือองค์กรอื่นๆ ได้ เพราะไม่มีภาระที่ต้องรับผิดชอบในครอบครัวมากนัก จากเหตุผลดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ จึงมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ โรคประจำตัว ภาระหนี้สิน การทำประกัน ซึ่งผู้วิจัย อภิปรายแยกตามแต่ละตัวแปร ดังต่อไปนี้

โรคประจำตัว ผลการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดที่ศึกษาไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มี โรคประจำตัว มีคุณภาพชีวิตต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีโรคประจำตัว ทั้งนี้เพราะ กลุ่มตัวอย่างที่มี โรคประจำตัว จะส่งผลกระทบต่อจิตใจ ทำให้มีความวิตกกังวลทั้งในแง่ของโรคที่เป็นอยู่ รวมทั้ง การรักษาที่ต้องใช้เวลา นานกว่าวัยอื่น หรือในแง่ของการเป็นภาระแก่บุตรหลาน อาจก่อให้เกิด ความเบื่อหน่าย ท้อถอย ที่ไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันตามที่ต้องการได้ ต้องพึ่งพาผู้อื่น มาก ขึ้น ตรงกันข้ามกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีโรคประจำตัว ไม่ต้องวิตกกังวลเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ มี กำลังที่สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ทำให้มีโอกาสเห็นโลกกว้าง มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม ในสังคมและพบปะเพื่อนฝูง กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้จึงมีคุณภาพชีวิตสูงกว่า ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ มารศรี นุชแสงพลี (2532 : 94) และจารุพันธ์ สมบูรณ์สิทธิ์ (2535 : 4) ที่พบว่า ภาวะสุขภาพ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ

ภาระหนี้สิน ผลการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดที่ศึกษาไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มี ภาระหนี้สิน มีคุณภาพชีวิตต่ำกว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีภาระหนี้สิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีภาระ หนี้สินเป็นตัวบ่งบอกถึงกลุ่มตัวอย่างมีรายรับรายจ่ายที่ไม่สมดุลกัน ทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความวิตก กังวล ต้องหาเงินมาให้พอใช้ในการดำรงชีวิต โอกาสที่จะทำงานหารายได้ก็น้อยลง ถ้าเปรียบ เทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีภาระหนี้สิน ก็จะรู้สึกว่าตนเองต่ำต้อยกว่า ไม่สามารถใช้จ่ายเงินหรือ บันดาลในสิ่งที่ตนต้องการได้ เกิดความไม่มั่นคงในชีวิต อีกทั้งยังรู้สึกว่าต้องพึ่งพาผู้อื่น เป็นภาระ ของบุตรหลาน ต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีภาระหนี้สิน สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ไม่ต้อง คอยห่วงกังวล ในเรื่องภาระหนี้สิน ค่าใช้จ่ายต่างๆ มีรายรับสมดุลกับรายจ่าย ก่อให้เกิดความ รู้สึกมั่นคงในสถานภาพทางเศรษฐกิจ และแสดงถึงความสามารถในการแก้ปัญหาด้านการใช้จ่าย หรือมีการวางแผน การใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษา ของ กนกวรรณ ศิลปกรรมพิเศษ (2527 : 68) ที่พบว่า ผู้เกษียณอายุที่มีรายรับรายจ่ายสมดุลกัน

จะมีความพึงพอใจในชีวิต และมีความเศร้าซึมหลังเกษียณอายุน้อยกว่าผู้เกษียณอายุที่มีรายรับรายจ่ายไม่สมดุลกัน ดังนั้น ภาระหนี้สิน จึงเป็นตัวแปรด้านเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

การทำประกัน จากผลการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดที่ศึกษาไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่ทำประกัน จะมีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ทำประกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ลักษณะของสังคมไทยที่ผู้สูงอายุมักจะเป็นผู้ให้ และมีความเป็นห่วงบุตรหลาน อยากให้บุตรหลาน มีความเป็นอยู่ที่สุขสบาย โดยมักจะทำประกันชีวิต อุบัติเหตุ หรือมาปณิกจำไว้เพื่อให้บุตรหลานไม่ต้องลำบากในเรื่องการเงิน และสามารถเป็นหลักประกันไว้ให้กับบุตรหลานต่อไป ซึ่งแสดงถึงความรู้สึกรับผิดชอบทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิต นอกจากนี้การทำประกัน ยังเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่าง คาดหวังที่จะได้รับความสุขจากการให้ และรู้สึกว่าตนมีคุณค่าต่อครอบครัว ดังนั้น การทำประกัน จึงเป็นตัวแปรด้านเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนตัวแปรอื่นๆ ในปัจจัยด้านประชากร สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา การประกอบอาชีพในปัจจุบัน ลักษณะอาชีพสุดท้ายก่อนเกษียณอายุ ลักษณะการอยู่อาศัย เป็นสมาชิกชมรมอื่น รายได้ เงินออม และกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง อย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่เมื่อศึกษาความแตกต่างในกลุ่มย่อยของตัวแปรเหล่านี้ โดยใช้การวิเคราะห์จำแนกหมู่ พบว่า คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายแยกตามแต่ละตัวแปร ดังต่อไปนี้

เพศ จากผลการศึกษา พบว่า สอดคล้องกับแนวคิดที่ศึกษาไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงยังมีความรู้สึกว่า ตนเองมีความสามารถทางด้านร่างกายต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย ปรับตัวได้ยากกว่า รวมทั้งเพศหญิง จะมีระดับการพึ่งพาผู้อื่น และมีข้อจำกัดในการทำกิจวัตรประจำวันมากกว่า เพศชาย จึงเป็นผลให้กลุ่มตัวอย่างเพศชายจึงมีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

อายุ จากผลการศึกษา พบว่า สอดคล้องกับแนวคิดที่ศึกษาไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 60-69 ปี มีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 70-87 ปี ทั้งนี้อาจจะอธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะที่แตกต่างกันตามช่วงอายุ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากขึ้น

จะมีระดับพึงพาผู้อื่นสูงขึ้น การพึ่งพาผู้อื่น จะทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าเป็นภาระต่อครอบครัว และสังคม ส่อมส่งผลให้คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างต่ำลงได้ แต่กลุ่มตัวอย่างหรือผู้สูงอายุวัยต้น จะมีสุขภาพดีกว่า และสามารถดูแลตนเองได้มากกว่า ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 60-69 ปี จึงมีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 70-87 ปี

สถานภาพสมรส จากผลการศึกษา พบว่าสอดคล้องกับแนวคิดที่ศึกษาไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสคู่ มีคุณภาพชีวิตสูงกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสโสด หม้าย หย่า/แยก ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ยังคงอยู่ร่วมกับคู่สมรส มีความรู้สึกอบอุ่นที่มีเพื่อนวัยใกล้เคียงกัน เป็นที่ปรึกษา คอยให้ความช่วยเหลือ ปลอดภัยให้กำลังใจ นอกจากนี้ จะทำให้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ไม่รู้สึกเหงาหรือโดดเดี่ยว มีความมั่นคงทางอารมณ์ และมีความรู้สึกมั่นคงในชีวิต ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสคู่ จึงมีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส โสด หม้าย หย่า/แยก

ระดับการศึกษา จากผลการศึกษา พบว่า สอดคล้องกับแนวคิดที่ศึกษาไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการศึกษา มีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่พัฒนาสติปัญญาของบุคคลช่วยให้บุคคลมีความรู้ ความคิดอย่างมีเหตุผล สามารถแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ต่างๆที่เข้ามาในชีวิต สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ อีกทั้งระดับการศึกษา ยังมีผลต่อรายได้ ลักษณะอาชีพ กล่าวคือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีตำแหน่งหน้าที่การงานดีกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ และเป็นกลุ่มที่มีอาชีพมั่นคง มีรายได้แน่นอน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการศึกษา จึงมีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา

การประกอบอาชีพในปัจจุบัน จากผลการศึกษา พบว่า สอดคล้องกับแนวคิดที่ศึกษาไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่ยังคงประกอบอาชีพในปัจจุบัน มีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การประกอบอาชีพ หรือการทำงานที่มีรายได้เป็นของตนเอง ทำให้ได้รับการยอมรับว่า เป็นบุคคลที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคม รู้สึกว่าตนยังสามารถดำรงบทบาทในสังคมได้ ส่วนการออกจากงานเป็นการสูญเสียบทบาท รู้สึกว่าตนกลายเป็นบุคคลที่ไม่มีความสำคัญ ไม่มีคุณค่า ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจชีวิตต่ำได้ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ยังคงประกอบอาชีพในปัจจุบัน จึงมีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ

ลักษณะอาชีพสุดท้ายที่ทำ ก่อนเกษียณอายุ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีคุณภาพชีวิตต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เคยประกอบอาชีพอื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มตัวอย่างที่เคยประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีความรู้สึกว่าอายุเป็นตัวเลขบทบาทในทันทีทันใด เมื่อมีอายุครบ 60 ปี ซึ่งเป็นการถูกลดบทบาทที่ได้เคยปฏิบัติหน้าที่การงานวันละไม่น้อยกว่า 8 ชั่วโมง แต่สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เคยประกอบอาชีพอื่นนั้น ไม่ต้องถูกปลดเกษียณ บทบาทต่างๆอาจเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ซึ่งก็จะเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป นอกจากนี้อาจเป็นไปได้ว่า อาชีพอื่นๆ เช่น กิจการส่วนตัวต่างๆ อาจจะมีรายได้ที่สูงกว่า และมีฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคง จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่เคยประกอบอาชีพอื่นๆ มีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เคยประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

ลักษณะการอยู่อาศัย ผลการศึกษา พบว่า สอดคล้องกับแนวคิดที่ศึกษาไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่กับสมาชิกในครอบครัว มีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่คนเดียว ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สมาชิกในครอบครัว ได้แก่ คู่สมรส บุตรหลานหรือญาติพี่น้อง มีความสัมพันธ์ที่คั่นกัน มีการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ ให้ความเคารพนับถือ นอกจากนี้ การอาศัยอยู่กับสมาชิกในครอบครัวยังช่วยให้กลุ่มตัวอย่างไม่รู้สึกละแวกหรือเหงาเหว่ สมาชิกในครอบครัว จึงเปรียบเสมือนโยงโยสสนับสนุนทางสังคม ที่ช่วยประคับประคองสภาพจิตใจของกลุ่มตัวอย่าง ช่วยรักษาสมดุลของจิตใจ และอารมณ์ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่กับสมาชิกในครอบครัวจึงมีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่คนเดียว แต่เมื่อพิจารณาค่าคุณภาพชีวิตของทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า มีค่าคุณภาพชีวิตที่ใกล้เคียงกันมาก และเมื่อเปรียบเทียบค่าคุณภาพชีวิตของทั้ง 2 กลุ่ม กับค่าเฉลี่ย พบว่า กลุ่มที่อาศัยอยู่คนเดียว และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่กับสมาชิกในครอบครัวจะมีคุณภาพชีวิตสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ จำนวนตัวอย่างของทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อยของตัวแปรนี้มีจำนวนน้อย ทำให้ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตามคือคุณภาพชีวิตในแต่ละกลุ่มย่อยของตัวแปรนี้ผันผวนค่อนข้างมาก

เป็นสมาชิกชมรมอื่นๆ ผลการศึกษา พบว่า สอดคล้องกับแนวคิดที่ศึกษาไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกชมรมอื่นๆ มีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมอื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเป็นสมาชิกชมรมหรือองค์กรอื่นๆโดยสมัครใจ สามารถช่วยดำรงหรือเพิ่มความมีชีวิตชีวาให้กับผู้สูงอายุ จากทฤษฎีกิจกรรม เชื่อว่า ผู้ที่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม

ได้มาก ย่อมมีโอกาสนพบปะเพื่อนฝูงวัยเดียวกัน และมองเห็นโลกกว้างขึ้น ทำให้ไม่มีเวลาเหงาหรือซึมเศร้า ส่งผลให้มีความพึงพอใจในชีวิตสูง ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกชมรมอื่นๆ จึงมีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมอื่นๆ

รายได้ ผลการศึกษา พบว่า สอดคล้องกับแนวคิดที่ศึกษาไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงมีแนวโน้มที่จะมีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายได้เป็นปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูง มีโอกาสที่จะหาความสุขหรือได้รับการตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นบ้านที่อยู่อาศัยในสภาพที่ดี อาหารที่มีคุณค่า การรักษาพยาบาลที่มีคุณภาพ รวมทั้งการซื้อหาอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่นอกเหนือไปจากสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำจะประเมินความสุขและความพึงพอใจในชีวิตต่ำ เพราะไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองให้มีความสุขสบายสมควรแก่สภาพในบั้นปลายของชีวิต ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงจึงมีคุณภาพชีวิตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำ

เงินออม จากทิศทางของความสัมพันธ์ พบว่า ไม่สอดคล้องกับแนวคิดที่ศึกษาไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออม มีคุณภาพชีวิตต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีเงินออม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ซึ่งวัยสูงอายุ จะต่างจากวัยหนุ่มสาวที่สามารถทำงานที่มีรายได้และเก็บออมเงินได้มากกว่า แต่ผู้สูงอายุไม่ได้ทำงานซึ่งจะเป็นแหล่งที่มาของรายได้ และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีแหล่งรายได้จากบุตรหลานเพียงแหล่งเดียว รวมทั้งปริมาณเงินที่ได้รับจากบุตรหลานก็ลดน้อยลงกว่าที่เคยทำได้ ดังนั้นเงินออมของผู้สูงอายุนี้นับวันจะค่อยๆ ลดลง ทำให้ผู้สูงอายุต้องใช้จ่ายอย่างประหยัด และระมัดระวังในการใช้จ่าย ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองให้มีความสุขสบายในชีวิตบั้นปลายได้ เพราะวิตกกังวลเป็นห่วงว่า ในปัจจุบัน ถ้าไม่เก็บออมเงินไว้ก็จะมีค่าใช้จ่ายในอนาคต ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออม จึงมีคุณภาพชีวิตต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีเงินออม

กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย จากทิศทางของความสัมพันธ์ พบว่า ไม่สอดคล้องกับแนวคิดที่ศึกษาไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านเป็นของตนเอง มีคุณภาพชีวิตต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบ้านเป็นของตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่ออย่างเข้าสู่วัยสูงอายุ กลุ่มตัวอย่างจะมีความคิดเรื่องปัญหาเศรษฐกิจ การมีความทุกข์ใจจะเกิดขึ้นเฉพาะตัวบุคคล แม้แต่ผู้ที่มิฐานะดี อยู่ในระดับที่มั่งคั่ง มี

ทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง พอที่จะใช้จ่ายดำเนินชีวิตได้อย่างสุขสบาย แต่ความทุกข์ใจที่เกิดขึ้นนั้นเพราะความกลัว ความไม่แน่ใจในความยั่งยืนถาวร อาจกลัวว่าจะมีคนไม่ซื่อสัตย์คอยคดโกง บุตรหลาน อาจแย่งชิงสมบัติกันหรือถ้าจัดการมรดกทรัพย์สินให้บุตรหลานไปแล้ว บุตรหลานจะไม่เห็นความสำคัญ ไม่นับถือหรือจะไม่คอยมาดูแลเหมือนเดิม อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในบ้านที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง อาจต้องรับภาระในการบำรุงรักษาซ่อมแซมบ้าน ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง นอกจากนี้ การมีบ้านที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง แต่ขาดความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัว ย่อมทำให้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ รู้สึกน้อยใจ รู้สึกว่าไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว สิ่งเหล่านี้มีผลทำให้คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองลดต่ำลงได้

แต่อย่างไรก็ตาม ตัวแปรเกี่ยวกับ เงินออม และกรรมสิทธิในที่อยู่อาศัย เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง อย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อวิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ประเมินระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่มาร่วมกิจกรรมในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุคืนแดง จำนวน 130 ราย ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์คุณภาพชีวิต นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยใช้วิธีวิเคราะห์การจำแนกหมู่ ได้ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

โครงสร้างองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ มีความแตกต่างจากโครงสร้างองค์ประกอบตามกรอบแนวคิด กล่าวคือ โครงสร้างองค์ประกอบตามกรอบแนวคิด จะประกอบด้วยองค์ประกอบที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตจำนวน 5 องค์ประกอบ แต่ผลการวิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบ ได้องค์ประกอบใหม่จำนวนทั้งหมด 21 องค์ประกอบ เรียงตามลำดับความสามารถในการอธิบายขององค์ประกอบ ดังนี้คือ การรับรู้เกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจ การรับรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การรับรู้เกี่ยวกับภาวะสุขภาพทั่วไป การรับรู้เกี่ยวกับเพื่อน การรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาและงานสังคม การรับรู้เกี่ยวกับโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมภายในครอบครัว การรับรู้เกี่ยวกับการนอนหลับ-พักผ่อน การรับรู้เกี่ยวกับสภาพบ้าน การรับรู้เกี่ยวกับการได้ยิน ความภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้เกี่ยวกับการหายใจ การรับรู้เกี่ยวกับความสามารถในการใช้จ่าย การรับรู้เกี่ยวกับการขับถ่ายปัสสาวะ การรับรู้เกี่ยวกับงานอดิเรก การรับรู้เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ การรับรู้เกี่ยวกับการพักผ่อนในบ้าน การรับรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย สุขและความพอใจในชีวิต การรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของชุมชน การรับรู้เกี่ยวกับสภาพฟัน และการรับรู้เกี่ยวกับการมองเห็น

องค์ประกอบทั้ง 21 องค์ประกอบ สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตทั้งหมด 72 ตัวแปร ได้ร้อยละ 73.7 ในจำนวนองค์ประกอบทั้งหมด พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ถึงองค์ประกอบที่ 8 สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรทั้งหมดได้ค่อนข้างมาก คือ ประมาณร้อยละ 50 และเมื่อพิจารณาโครงสร้างในแต่ละองค์ประกอบ พบว่า 8 องค์ประกอบแรกนี้ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยายองค์ประกอบได้ค่อนข้างชัดเจน นอกจากนี้ก็ยังสามารถอธิบายครอบคลุมตัวแปรในโครงสร้างตามกรอบแนวคิดได้ทั้ง 5 ด้าน ส่วนองค์ประกอบที่ 9 ถึงองค์ประกอบที่ 21 มีความสามารถในการอธิบายการผันแปรของตัวแปรทั้งหมดได้ประมาณร้อยละ 25 และโครงสร้างในแต่ละองค์ประกอบก็ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยายองค์ประกอบได้ไม่ค่อยชัดเจนนัก

2. ระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับคุณภาพชีวิตที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับลักษณะทางประชากร สังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 85 มีคุณภาพชีวิตในระดับต่ำและปานกลาง มีเพียงร้อยละ 15 ที่มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับสูง

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ พบว่า โรคประจำตัว ภาระหนี้สิน และการทำประกัน เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา การประกอบอาชีพในปัจจุบัน ลักษณะอาชีพสุดท้ายที่ทำก่อนเกษียณอายุ ลักษณะการอยู่อาศัย การเป็นสมาชิกชมรมอื่น รายได้ เงินออม และกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง อย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อศึกษาความแตกต่างภายในกลุ่มย่อยของแต่ละตัวแปรเหล่านี้ พบว่า ผลการศึกษาตัวแปรเกือบทุกตัวมีความสอดคล้องกับแนวคิดที่ศึกษาไว้ ยกเว้น ตัวแปรเกี่ยวกับ เงินออม และกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยซึ่งมีอิทธิพลไปในทิศทางตรงกันข้ามกับแนวคิดที่ศึกษาไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อสรุปจากผลการศึกษาค้นคว้า ทำให้ได้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. การประเมินคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในประเด็นของการประเมิน ต้องประเมินให้ครอบคลุมในองค์ประกอบเรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจ การรับรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การรับรู้เกี่ยวกับภาวะสุขภาพทั่วไป การรับรู้เกี่ยวกับเพื่อน การรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาและงานสังคม การรับรู้เกี่ยวกับโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมภายในครอบครัว การรับรู้เกี่ยวกับการนอนหลับ-พักผ่อน และการรับรู้เกี่ยวกับสภาพบ้าน เป็นอย่างน้อย ควรพิจารณา หรือตระหนักถึงลำดับความสำคัญขององค์ประกอบที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิต เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการวางแผนและส่งเสริม หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุต่อไป

2. การดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ควรมุ่งเน้นหรือให้ความสำคัญแก่กลุ่มผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว ซึ่งเป็นโรคเรื้อรัง และรักษาไม่หายขาด มีภาระหนี้สิน และไม่ได้ทำประกัน รวมทั้งกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 70-87 ปี มีสถานภาพสมรสโสด หม้าย หย่า/แยก เพศหญิง ไม่ได้รับการศึกษา ไม่ได้ประกอบอาชีพในปัจจุบัน อาศัยอยู่คนเดียว เคยรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ กลุ่มที่ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมอื่นๆ และมีรายได้น้อย เพราะกลุ่มผู้สูงอายุเหล่านี้เป็นกลุ่มที่มีคุณภาพชีวิตในระดับต่ำ

3. การให้บริการในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุคืนแดง

เจ้าหน้าที่ในชมรมควรให้ความสำคัญแก่กลุ่มผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว ดังนั้นทางชมรมน่าจะจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ ทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม ทั้งนี้เนื่องจาก การศึกษาค้นคว้า กลุ่มตัวอย่างหลายรายมีข้อสงสัยเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ บางรายมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับโรคที่เป็นอยู่ แต่ไม่กล้าสอบถามจากเจ้าหน้าที่ ดังนั้นในการจัดบริการตรวจสุขภาพ เจ้าหน้าที่ควรเป็นผู้คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้สูงอายุ ส่วนในเรื่องความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจ ทางชมรมควรจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่มีปัญหาทางการเงิน หรือมีภาระหนี้สิน โดยจัดให้มีการรวมกลุ่มของสมาชิก จัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้เป็นของตนเอง นอกจากนี้ควรมีการจัดทำประกันแก่สมาชิก ในรูปแบบของการทำฌาปนกิจ

4. บริการด้านสวัสดิการสังคม

ปัจจุบัน การจัดโครงการเกี่ยวกับประกันสังคม ยังไม่ค่อยเด่นชัดมากนัก และความรู้เกี่ยวกับโครงการประกันสังคม ก็ยังไม่แพร่หลายในหมู่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส เช่น ผู้สูงอายุ ซึ่งในการศึกษาค้างนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างหลายรายมีข้อสงสัยเกี่ยวกับโครงการประกันสังคม ดังนั้นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ควรส่งเสริมให้มีการจัดโครงการประกันสังคมแก่ผู้สูงอายุอย่างจริงจัง รวมทั้งจัดให้มีการเผยแพร่ ข้อมูล ข่าวสาร แก่ผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง เพื่อให้ผู้สูงอายุ มีความรู้เกี่ยวกับบริการ และสามารถใช้บริการที่จัดให้ได้อย่างทั่วถึง

5. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรพัฒนาแบบประเมินคุณภาพชีวิตในทุกองค์ประกอบ โดยปรับข้อคำถามและมาตรวัดให้สามารถบ่งชี้ถึงการรับรู้ หรือความรู้สึกรู้สึกของผู้สูงอายุต่อองค์ประกอบเหล่านั้นให้ดีขึ้น นอกจากนี้ ควรศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุหลายๆกลุ่ม ทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด เพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้อ้างอิงกับผู้สูงอายุได้มากขึ้น และสามารถใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบได้ด้วย

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ศิลปกรรมพิเศษ. ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวของผู้เกษียณอายุราชการในเขตอำเภอ
หาดใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขา
วิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.
- เกษม ตันติผลาชีวะ และกุลยา ตันติผลาชีวะ. การรักษาสุขภาพในวัยสูงอายุ. กรุงเทพฯ :
อรุณการพิมพ์, 2528.
- เขมิกา ยามะรัต. ความพึงพอใจในชีวิตของคนชรา : ศึกษากรณีข้าราชการบำนาญ กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- คณะกรรมการการศึกษาวิจัยและวางแผนระยะยาวเกี่ยวกับผู้สูงอายุ, แผนระยะยาว
สำหรับผู้สูงอายุแห่งชาติ พ.ศ. 2525-2544. ม.ป.ท., ม.ปป. (อิดสำเนา)
- จรัสวรรณ เกียนประภาส และพัชรี ดันศิริ. การพยาบาลผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2533.
- จารุพันธ์ สมบูรณ์สิทธิ์. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางประชากร กิจกรรมในการดำเนินชีวิต
ประจำวัน กับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข. บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.
- จุฑามาศ สรวิสุตตร และหิรัญ ลิ้มสุวรรณ. "ประชากรศึกษากับคุณภาพชีวิต." วารสารประชากร
ศึกษา. 11(ธันวาคม 2528) : 66-78.
- ชิดชัย สนั่นเสียง. "แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต." วารสารประชากรศึกษา. 8(ธันวาคม
2528) : 56-65.
- ชูศักดิ์ เวชแพศย์. การปฏิบัติตัวของผู้สูงอายุ เพื่อให้มีอายุยืน. กรุงเทพมหานคร : ศุภานิช
การพิมพ์, 2532.
- นิพนธ์ คันทะเสวี. การศึกษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัทประชาชน
จำกัด, 2526.
- นันทนวล ทวีสมบูรณ์. "คุณภาพชีวิต." วารสารประชากรศึกษา. 9(เมษายน 2526) : 48.

บรรลุ ศรีพานิช. คู่มือผู้สูงอายุแบบสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, 2534.

ประยุทธ์ สุวรรณโกตา. "คุณภาพชีวิต." วารสารพัฒนาชุมชน. 28(มกราคม 2532) : 26-29.

มารศรี นุชแสงพลี. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ : ศึกษากรณีผู้สูงอายุในชุมชนบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

อู๋ดี ฤาชา และคนอื่นๆ. วิจัยทางการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : บริษัท วิคตอรี่เพาเวอร์พอยท์ จำกัด, 2532.

วิจิตร บุษะโตระ. คู่มือเกษียณอายุ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทบพิธการพิมพ์, 2533.

ศักดิ์ชัย ทวีศักดิ์. การรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต : ศึกษาเฉพาะในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2529.

ศิริวรรณ สีนไชย. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชรา กรมประชาสงเคราะห์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ศิรธรรม ธนะภูมิ. พัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพ. กรุงเทพมหานคร : ชวนพิมพ์, 2535.

ศรีม่วง จิตกรณกิจศิลป์. การรับรู้คุณภาพชีวิตของผู้อาศัยอยู่ในอาคารสงเคราะห์ของการเคหะแห่งชาติ เขตห้วยขวาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2526.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. "ตัวแปรทางสังคมจิตวิทยาที่สัมพันธ์กับความพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุไทย." วารสารจิตวิทยาคลินิก. 21(มกราคม-มิถุนายน 2533) : 2-13.

สมจิตต์ สุพรรณทาสัน และนิภา มนูญิจ. ประชากรกับคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีอนันต์, 2525.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, 2534.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม. เทคนิคทางสถิติขั้นสูง สำหรับการวิเคราะห์

ข้อมูล ด้วยไมโครคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC+ เล่ม 1.

กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, 2533.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และลัดดาวัลย์ รอดมณี. เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวแปร

สำหรับการวิจัยทางสังคม. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, 2527.

สุชาติ โสภประยุทธ. "สุขภาพกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต." วารสารเศรษฐศาสตร์. 11(กรกฎาคม-กันยายน 2526) : 77-81.

สมลรัตน์ เวียงธรรม. การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพชีวิตของคนจังหวัดศรีสะเกษ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถิติการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

สุรกุล เจนอบรม. วิทยาการผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

สุวิมล พนาวัฒน์กุล. อัตมโนทัศน์ ความสามารถในการดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.

เสาวนีย์ ตนะคุลย์. คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา

สังคมวิทยามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.

อมรา พงศาพิชญ์. คุณภาพชีวิตของคนไทยในปี 2543. การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง

การวิจัยทางการพยาบาลเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2533.

อัจฉรา นวจินดา และขจีรส ภิรมย์ธรรมศิริ. ความพึงพอใจ : ตัวแปรกลาง การพัฒนาคุณภาพ

ชีวิตผู้สูงอายุ. การประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร :

โรงแรมรอยัลริเวอร์, 2534 : 421-447.

อาภรณ์พันธ์ จันทร์สว่าง. การพัฒนาคอลัมน์และชุมชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

อาภา ใจงาม. "ผู้สูงอายุไทยในยุคนี้." วารสารพยาบาล. 39(ตุลาคม-ธันวาคม 2533)
: 288-295.

อุทุมพร จามรมาน. วิธีวิเคราะห์ตัวประกอบ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

_____. "คุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพมหานคร." วารสารจิตวิทยาคลินิก. 18(มกราคม-
มิถุนายน 2530) : 1-20.

อำนาจ สันเทพ. ศึกษาความต้องการคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล
ในสาธารณสุขเขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประชากร
ศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532.

Andrew, F.M., et al. Multiple Classification Analysis. 2nd ed.
Michigan : The Institute for Social Research The University of
Michigan, 1975.

Barrow, G.M. & Smith, P.A. Aging, Ageism and Society. St. Paul.
Minn. : West Publishing Company, 1979.

Benner, P. "Quality of Life : A Phenomenological Perspective on
Explanation, Prediction, and Understanding in Nursing Science."
Advances in Nursing Science. 8(October 1985) : 1-14.

Berghorn, F.S., Schafer, D.E. & Associates. The Dynamics of Aging.
Colorado : Westview Press, 1981.

Bulter, R.N., Oberlink, M.R. & Schechter, M. The Promise of
Productive Aging : From Biology to Social Policy. New York :
Springer Publishing Company, 1990.

Calkins, E., Davis, P.J., & Ford, A.B. The Practice of Geriatrics.
Philadelphia : W.B. Saunders Company, 1986.

Calkins, E., Ford, A.B. & Katz, P.R. Practice of Geriatrics. 2nd ed.
Philadelphia : W.B. Saunders Company, 1992.

Chatfield, W.F. Economics and Sociological Factors influencing Life Satisfaction of the Aged." Journal of Gerontology. 32(May 1977) : 593-599.

Chenitz, W.C., Stone, J.T. & Salisbury, S.A. Clinical Gerontological Nursing : A Guide to Advanced Practice. Philadelphia : W.B. Saunders Company, 1991.

Denham, M.J. Care of the Long Stay Elderly Patient. 2nd ed. London: Chapman and Hall, 1991.

Ebersole, P. & Hess, P. Toward Healthy Aging : Human Needs and Nursing Response. 3rd ed. St. Louis : The C.V. Mosby Company, 1990.

Foley, D.J., et al. Physical Function. In : Health Status and Well-Being of the Elderly. Edited by Huntley, J.C., Huntley, R.R. & Feldman, J.J. New York : Oxford University Press, 1990.

Hanlon, J.J. & Pickett, G.E. Public Health : Administration and Practice. 8th ed. St. Louis : Times Mirror/Mosby College Publishing, 1984.

Herzog, A.R., House, J.S. & Morgan, J.N. "Relation of Work and Retirement to Health and Well-Being in Older Age." Psychology and Aging. 6(June 1991) : 202-211.

Hogstel, M.O. Nursing Care of the Older Adult. New York : A Wiley Medical Publication, 1981.

Jirovec, R.L., Jirovec, M.M. & Bosse, R. "Environment Determinants of Neighborhood Satisfaction Among Urban Elderly Men. The Gerontologist. 24(June 1984) : 261-265.

Julie, G. & Shah, E. Health Care for Older Woman. Oxford : Oxford University Press, 1992.

Kimmel, D.C. Adulthood and Aging : An Interdisciplinary, Developmental View. New York : John Wiley & Son, 1990.

Kimmel, D.C., Price, K.F. & Walker, J.W. "Retirement Choice and Retirement Satisfaction." Journal of Gerontology. 33(September 1978) : 578-585.

Krause, N., Jay, G. & Liang, J. "Financial Strain and Psychological Well-Being Among the American and Japanese Elderly." Psychology and Aging. 6(June 1991) : 170-181.

Larson, R. "Thirty Years of Research on the Subjective Well-Being of Older Americans." Journal of Gerontology. 33(September 1978) : 109-125.

Lauer, R.H. Social Problems and the Quality of Life. 2nd ed. Iowa : Wm.C.Brown Company Publishes, 1982.

Lorensen, M. "Health and Social Support of Elderly Families in Developed Countries." Journal of Gerontological Nursing. 18(June 1992) : 25-32.

McDowell, I. & Newell, C. Measuring Health : A Guide to Rating Scales and Questionnaires. New York : Oxford University Press, 1987.

Miller, M.P. "Factors Promoting Wellness in the Aged person : An Ethnographic Study." Advances in Nursing Science. 13(June 1991) : 38-51.

Miller, S.S., Miller, J.A. & Miller, D.E. Lifespan Plus : The Definitive Guide to Health and Well-Being for the Rest of Your Life. New York : Macmillan Publishing Company, 1986.

- Mitchell, J. & Register, J.C. An Exploration of Family Interaction with the Elderly by Race, Socioeconomic Status and Residence." The Gerontologist. 24(February 1984) : 48-54.
- Munro, B.H., Visintainer, M.A. & Page, E.B. Statistical Methods for Health Care Research. Philadelphia : J.B. Lippincott Company, 1986.
- Nie, N.H. User's Guide SPSS^x. New York : McGraw-Hill Book Company, 1983.
- Robb, S.S. "Theory in Aging and Theories Related Issues." In The Aged Person and the Nursing Process. Edited by Yurick, A.G., et al. 2nd ed. Norwalk : Appleton-Century-Crofts, 1984.
- Robert, S.J. & Krouse, H.J. "Enhancing Self-Care Though Active Negotiation." Nursing Practitioner. 13(August 1988) : 10-11.
- Schrier, R.W. Geriatric Medicine. Philadelphia : W.B. Saunders Company, 1990.
- Settin, J. Gerontologic Human Resources : The Role of the Paraprofessional. New York : Human Sciences Press, Inc. 1982.
- Somer, A.R. & Fabian, D.R. The Geriatric Imperative : An Introduction to Gerontology and Clinical Geriatrics. New York : Appleton-Century-Crofts, 1981.
- Spreitzer, E. & Snyder, E.E. "Correlates of Life Satisfaction Among the Aged." Journal of Gerontology. 29(April 1974) : 454-458.
- Stromberg, M.F. "Selecting and Instrument to Measure Quality of Life." Oncology Nursing Forum. 11(September-October 1984) : 88-91.
- Takahashi, Y. Quality of Life in Thailand : A Socio-Economic Analysis. A Thesis for the degree of Master of Engineering. Asian Institute of Technology, 1979.

- Tran, T.V., Chatter, L. & Wright, R. "Health, Stress, Psychological Resources, and Subjective Well-Being Among Older Blacks." Psychology and Aging. 6(March 1991) : 100-108.
- UNESCO. "Evaluating the Quality of Life in Belgium." Social Indicators Research. 8(September 1980) : 312.
- Walker, S.R. & Rosser, R.M. Quality of Life : Assessment and Application. Lancaster : MTP Press Limited, 1987.
- Yurick, A.G., et al. The Aged Person and the Nursing Process. Connecticut : Appleton Century-Crofts, 1984.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบวัดคุณภาพชีวิต

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภา ใจงาม
ภาควิชาการพยาบาลรากฐาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุษพร ชวลิตนิกุล
ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กนกรัตน์ สุธะตุงคะ
ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
4. รองศาสตราจารย์ อรพรรณ ทองแดง
ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลือชัย ศรีเงินทอง
ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กมลมา แสงสีทอง
คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

แบบสัมภาษณ์เลขที่.....

แบบสัมภาษณ์การวิจัย

เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชมรมทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ _____ นามสกุล _____

วันที่เก็บข้อมูล _____

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ ปัจจุบัน 4 สิ่งแวดล้อมทางสังคมและครอบครัว

คำชี้แจง ให้ผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นคำตอบและเติมข้อความลงในช่องว่างที่ได้จากการสัมภาษณ์ในคำถามแต่ละข้อ

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ ปีเต็ม _____ ปี

3. สถานภาพสมรส

() โสด

() คู่

() หม้าย

() หย่า/แยก

4. ระยะเวลาที่ได้รับการศึกษาในโรงเรียน _____ ปี

สำเร็จการศึกษาชั้น _____

5. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพที่มีรายได้ด้วยตนเองหรือไม่

() ทำ โปรดระบุลักษณะอาชีพ _____

อาชีพนี้ท่านทำมานาน _____ ปี

() ไม่ทำ

กรณีไม่ได้ประกอบอาชีพ

ท่านไม่ได้ประกอบอาชีพมาเป็นระยะเวลานาน _____ ปี

อาชีพสุดท้ายที่ท่านทำ _____

17. ปัจจุบันท่านเป็นสมาชิกชมรม (กลุ่ม) อื่นๆ เช่น ชมรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ ลูกเสือชาวบ้าน
กรรมการชุมชน เป็นต้น บ้างหรือไม่
- () ไม่ได้เป็น
- () เป็น โปรดระบุ ชมรม/กลุ่ม ที่เป็นสมาชิก _____

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์คุณภาพชีวิต ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบที่ 1 สถานภาพทางเศรษฐกิจ

องค์ประกอบที่ 2 สุขภาพ

องค์ประกอบที่ 3 สภาพแวดล้อม

องค์ประกอบที่ 4 การพึ่งพาตนเอง

องค์ประกอบที่ 5 การทำกิจกรรม

องค์ประกอบที่ 1 สถานภาพทางเศรษฐกิจ

คำชี้แจง ให้ผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ผู้สูงอายุดตอบคำถาม เกณฑ์การตอบมีดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับรายได้ และทรัพย์สินของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับรายได้ และทรัพย์สินของท่านเป็นส่วนใหญ่
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจว่าข้อความในประโยคนั้นตรงหรือไม่ตรงกับ ความรู้สึกเกี่ยวกับรายได้และทรัพย์สินของท่าน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับรายได้ และทรัพย์สินของท่านเป็นส่วนใหญ่
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับรายได้ และทรัพย์สินของท่านมากที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0. ท่านมีรายได้เพียงพอสำหรับซื้อสิ่งของที่ใช้ จำเป็นในการดำรงชีวิต				/	

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ท่านมีรายได้เพียงพอสำหรับซื้ออาหาร รับประทานได้ตามที่ต้องการ					
2. ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เพียงพอสำหรับ ซื้อเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มได้ตามที่ท่าน ต้องการ					
.					
.					
.					
.					
12. ท่านคิดว่าท่านมีทรัพย์สินมากพอที่จะให้ เป็นมรดกแก่ลูกหลาน					
13. ท่านคิดว่าท่านมีรายได้มากพอที่จะให้ ผู้อื่นกู้ยืม					

องค์ประกอบที่ 2 สุขภาพ

คำชี้แจง ให้ผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ผู้สง้อาสุตอบคำถาม เกณฑ์การตอบมีดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสุขภาพของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสุขภาพของท่านเป็นส่วนใหญ่
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจว่าข้อความในประโยคนั้นตรงหรือไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสุขภาพของท่าน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสุขภาพของท่านเป็นส่วนใหญ่
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสุขภาพของท่านมากที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0. ท่านไม่มีปัญหาเรื่องท้องผูก	/				

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ท่านมองเห็นสิ่งต่างๆ ได้ชัดเจนโดยไม่ ต้องสวมแว่น (ยกเว้นอ่านหนังสือ)					
2. ท่านคิดว่าท่านได้ยินเสียงต่างๆ ชัดเจนดี					
.					
.					
.					
.					
27. ท่านคิดว่าการที่ร่างกายทำหน้าที่ต่างๆ ลดลงนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงตาม ธรรมชาติ					
28. การเจ็บป่วยของท่านเป็นเรื่องธรรมดา ของคนในวัยสูงอายุ					

องค์ประกอบที่ 3 สภาพแวดล้อม

คำชี้แจง ให้ผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ผู้สูงอายุนำคำตอบ เหนือการตอบมีดังนี้

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
ของท่านมากที่สุด
- เห็นด้วย หมายถึง ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
ของท่านเป็นส่วนใหญ่
- ไม่แน่ใจ หมายถึง ท่านไม่แน่ใจว่าข้อความในประโยคนั้นตรงหรือไม่ตรงกับ
ความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของท่าน
- ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
ของท่านเป็นส่วนใหญ่
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
ของท่านมากที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0: บ้านของท่านสะอาดเรียบร้อย				/	

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ท่านคิดว่าบ้านที่ท่านอยู่ในปัจจุบันมีความ คงทนถาวรดี					
2. ท่านคิดว่าบ้านของท่านอยู่กันอย่างไม่ แออัด					
.					
.					
.					
.					
30. ท่านคิดว่าเพื่อนฝูงเข้าใจและยอมรับ ในตัวท่าน					
31. ท่านรู้สึกสบายใจเมื่อได้พบปะพูดคุย กับเพื่อนฝูง					

องค์ประกอบที่ 4 การพึ่งพาตนเอง

คำชี้แจง ให้ผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ผู้สูงอายุตอบคำถาม เกณฑ์การตอบมีดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเองของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเองของท่านเป็นส่วนใหญ่
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจว่าข้อความในประโยคนั้นตรงหรือไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเองของท่าน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเองของท่านเป็นส่วนใหญ่
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเองของท่านมากที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0. ท่านคิดว่าท่านสามารถทำอาหารสำหรับตนเองได้	/				

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ท่านคิดว่าท่านสามารถทำอาหารสำหรับ ตนเองได้					
2. ท่านคิดว่าท่านสามารถเดินขึ้นบันไดได้ ด้วยตนเอง					
.					
.					
.					
.					
10. ท่านคิดว่าท่านทำตนไม่เป็นภาระแก่ ครอบครัวและเพื่อนฝูง					
11. ท่านคิดว่าท่านสามารถขอความช่วยเหลือ จากสมาชิกในครอบครัวหรือเพื่อน ได้เมื่อจำเป็น					

องค์ประกอบที่ 5 การทำกิจกรรม

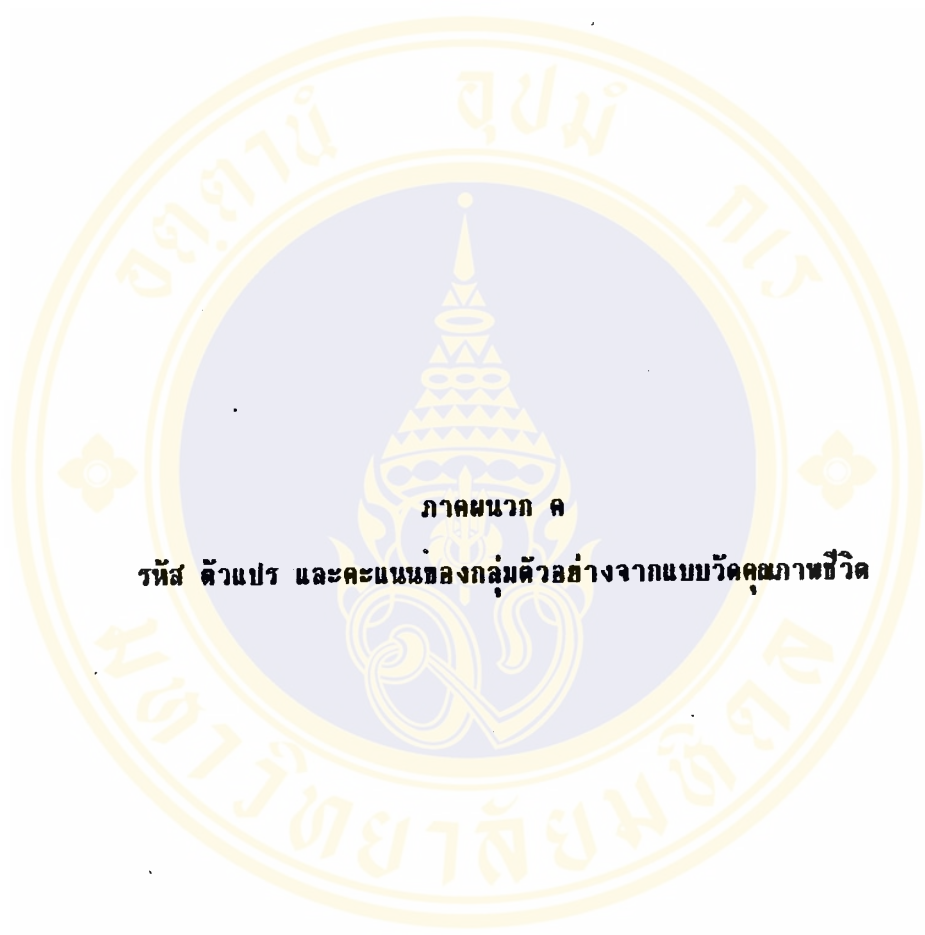
คำชี้แจง ให้ผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ผู้สง้อายุตอบคำถาม เกณฑ์การตอบมีดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการทำกิจกรรม ของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการทำกิจกรรม ของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการทำกิจกรรม ของท่านปานกลาง
น้อย	หมายถึง ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการทำกิจกรรม ของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกเกี่ยวกับการทำกิจกรรม ของท่านน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0. ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสดำเนินปะกับเพื่อนบ้าน				/	

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสได้พูดคุยและพบปะสมาชิกในครอบครัว					
2. ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสให้คำแนะนำคำปรึกษาแก่สมาชิกในครอบครัว					
.					
.					
.					
.					
13. ท่านคิดว่าท่านใช้เวลาในการทำงานอดิเรก เช่น ปลูกต้นไม้ เลี้ยงสัตว์ เก็บผักถักร้อย หรือทำงานฝีมือ เช่น จักสาน					
14. ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสไปพักผ่อนหย่อนใจนอกบ้าน เช่น รับประทานอาหารนอกบ้าน เดินดูสินค้า ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง การแสดงต่างๆ หรือไปทัศนศึกษาตามสถานที่ต่างๆ					

ตารางผนวกที่ 1 รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรในองค์ประกอบด้าน
สถานภาพทางเศรษฐกิจ

รหัส	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
V ₂₂	ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เพียงพอสำหรับ ซื้ออาหารรับประทานได้ตามที่ต้องการ	4.300	1.001
V ₂₃	ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เพียงพอสำหรับ ซื้อเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มได้ตามที่ท่าน ต้องการ	3.931	1.253
V ₂₄	ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เพียงพอสำหรับ เป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเมื่อ เจ็บป่วย	3.931	1.426
V ₂₅	ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เพียงพอสำหรับ เป็นค่าใช้จ่ายภายในบ้าน เช่น ค่าน้ำ- ประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ เป็นต้น	4.538	0.769
V ₂₆	ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เพียงพอในการ ใช้จ่ายสำหรับการซ่อมแซมบำรุงบ้าน	2.777	1.634
V ₂₇	ท่านคิดว่าท่านมีรายได้มากพอที่จะซื้อ ของฟุ่มเฟือยได้	2.954	1.599
V ₂₈	ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เพียงพอที่จะใช้ จ่ายเพื่อการพักผ่อนหรือหาความบันเทิง เช่น ชมภาพยนตร์ เล่นกีฬา ซื้อหนังสือ ทัศนอาจร เป็นต้น	3.723	1.347
V ₂₉	ท่านคิดว่าท่านมีรายได้เหลือพอที่จะเก็บ ออมหรือฝากธนาคาร	3.231	1.636

ตารางผนวกที่ 1 รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรในองค์ประกอบด้าน
สถานภาพทางเศรษฐกิจ (ต่อ)

รหัส	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
V ₃₀	ท่านคิดว่าท่านมีรายได้น่าพอใจที่จะทำ ประกันชีวิตหรือประกันทรัพย์สินและอุบัติเหตุ	3.100	1.665
V ₃₁	ท่านคิดว่าท่านมีทรัพย์สินมากพอที่จะเลี้ยงดู ตนเองตลอดชีวิต	3.292	1.547
V ₃₂	ท่านคิดว่าท่านมีรายได้น่าพอใจที่จะทำบุญได้ ทุกครั้งที่ยากจะทำ	4.331	0.884
V ₃₃	ท่านคิดว่าท่านมีทรัพย์สินมากพอที่จะให้เป็น มรดกแก่ลูกหลาน	2.592	1.636
V ₃₄	ท่านคิดว่าท่านมีรายได้น่าพอใจที่จะให้ผู้อื่นกู้ยืม	2.669	1.668

ตารางผนวกที่ 2 รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรในองค์ประกอบสุขภาพ

รหัส	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
V ₃₅	ท่านมองเห็นสิ่งต่างๆ ได้ชัดเจนโดยไม่มี ต้องสวมแว่น (ยกเว้นอ่านหนังสือ)	3.092	1.522
V ₃₆	ท่านคิดว่าท่านได้ยินเสียงต่างๆ ชัดเจนดี	3.977	1.355
V ₃₇	ท่านรับประทานอาหารได้ปกติ ไม่มี อาการเบื่ออาหาร	3.845	1.376
V ₃₈	ฟันของท่านสามารถบดเคี้ยวอาหารได้ดี	3.546	1.365
V ₃₉	การรับรสชาติอาหารของท่านปกติดี	4.251	1.056
V ₄₀	ร่างกายของท่านปกติดีเมื่ออากาศ เปลี่ยนแปลง	3.508	1.371
V ₄₁	การขับถ่ายปัสสาวะของท่านปกติดี	4.285	1.271
V ₄₂	ท่านไม่มีอาการท้องอืด	3.877	1.431
V ₄₃	ท่านไม่มีปัญหาเรื่องท้องผูก	3.577	1.594
V ₄₄	ท่านไม่มีอาการเหนื่อยง่ายผิดปกติ	2.486	1.491
V ₄₅	ท่านรู้สึกว่ายากลั้วใจได้ปกติดี	4.569	0.853
V ₄₆	ท่านไม่มีอาการปวดศีรษะบ่อยๆ หรือปวด เป็นประจำ	3.658	1.530
V ₄₇	ท่านไม่มีอาการหน้ามือหรือเป็นลมบ่อยๆ	3.762	1.451
V ₄₈	ในตอนกลางคืนท่านนอนหลับได้สนิทดี	3.700	1.396
V ₄₉	ท่านสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้ปกติดี	3.300	1.513
V ₅₀	ท่านรู้สึกว่าความต้องการทางเพศของท่าน ปกติดี	1.746	1.302
V ₅₁	ท่านไม่มีอาการหลงลืมง่าย	2.377	1.394

ตารางผนวกที่ 2 รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรในองค์ประกอบสุขภาพ
(ต่อ)

รหัส	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
V ₅₂	ท่านรู้สึกสบายใจดีในช่วงนี้	3.985	1.264
V ₅₃	ท่านสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี ไม่โกรธง่าย	3.523	1.443
V ₅₄	ท่านรู้สึกภาคภูมิใจที่ตนเองเป็นประโยชน์. ต่อครอบครัว	4.354	0.905
V ₅₅	ท่านรู้สึกสนุกหรือเพลิดเพลินกับสิ่งต่างๆ ที่ท่านได้กระทำ	4.308	0.796
V ₅₆	ท่านรู้สึกมีความสุขและพอใจในชีวิตที่ผ่านมา	3.877	1.114
V ₅₇	ท่านคิดว่าท่านเป็นผู้ที่มีความเฉลียวฉลาด มีไหวพริบ สติปัญญาดีเมื่อเปรียบเทียบกับ ผู้สูงอายุคนอื่นๆ	3.692	1.244
V ₅₈	ท่านคิดว่าท่านมีสุขภาพแข็งแรง ไม่ค่อย เจ็บป่วยเป็นโรคบ่อยๆเหมือนผู้สูงอายุคนอื่นๆ	3.892	1.301
V ₅₉	ขณะนี้ท่านมีสุขภาพแข็งแรง มีกำลังวังชาพอที่ จะทำงานต่างๆ ประจำวันได้	3.892	1.183
V ₆₀	ท่านรู้สึกพอใจในระดับความสามารถทาง ร่างกายของท่าน	4.008	1.273
V ₆₁	ท่านคิดว่าการทำงานที่ร่างกายทำหน้าที่ต่างๆ ลดลงนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ	4.577	0.569
V ₆₂	การเจ็บป่วยของท่านเป็นเรื่องธรรมดาของ คนในวัยสูงอายุ	4.492	0.729

ตารางผนวกที่ 3 รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรในองค์ประกอบด้าน
สภาพแวดล้อม

รหัส	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
V ₆₃	ท่านคิดว่าบ้านที่ท่านอยู่ในปัจจุบันมีความ คงทนถาวรดี	4.062	1.334
V ₆₄	ท่านคิดว่าบ้านของท่านอยู่กันอย่างไม่แออัด	4.323	1.234
V ₆₅	ท่านคิดว่าบ้านของท่านมีเครื่องอำนวยความสะดวกครบทุกอย่างตามที่ท่านต้องการ	4.269	1.167
V ₆₆	ท่านคิดว่าบ้านของท่านมีน้ำดื่ม น้ำใช้ที่ สะอาดและเพียงพอ	4.569	0.816
V ₆₇	ท่านคิดว่าบ้านของท่านมีแสงสว่างเพียงพอ	4.608	0.783
V ₆₈	ท่านคิดว่าบ้านของท่านมีการถ่ายเท อากาศสะอาดดี	4.215	1.188
V ₆₉	ท่านคิดว่าบ้านของท่านสะอาดเป็น ระเบียบเรียบร้อยดี	4.046	1.106
V ₇₀	ท่านคิดว่าในบ้านของท่านไม่มีเสียงดัง รบกวนมาจากภายนอก	2.738	1.654
V ₇₁	ท่านคิดว่าชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มี สภาพแวดล้อมที่ดี	3.762	1.200
V ₇₂	ท่านคิดว่าละแวกบ้านของท่านมีโทรศัพท์ สาธารณะใช้อย่างเพียงพอ	4.146	1.100
V ₇₃	ท่านคิดว่าละแวกบ้านของท่านมีความ ปลอดภัยปราศจากโจรผู้ร้าย	3.338	1.487

ตารางผนวกที่ 3 รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรในองค์ประกอบด้าน
สภาพแวดล้อม (ต่อ)

รหัส	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
V ₇₄	ท่านคิดว่าท่านสามารถเดินทางจากบ้าน ไปยังที่ต่างๆ ได้สะดวกดี	4.485	0.917
V ₇₅	ท่านรู้สึกเป็นสุขและสบายใจเมื่ออยู่บ้าน	3.985	1.141
V ₇₆	ท่านคิดว่าเพื่อนบ้านของท่านมีความเป็น มิตร น่าคบหาสมาคม	3.808	1.020
V ₇₇	เวลาที่บ้านท่านไม่มีคนอยู่ ท่านคิดว่า เพื่อนบ้านของท่านเป็นเหตุเป็นตาช่วยเหลือให้	3.623	1.094
V ₇₈	ท่านคิดว่าถนนและทางเท้าในชุมชนของ ท่านจัดอยู่ในสภาพดี	4.392	1.031
V ₇₉	ท่านคิดว่าบริเวณชุมชนของท่านมีสถาน บริการตรวจรักษาพยาบาลอย่างเพียงพอ	4.054	1.266
V ₈₀	ท่านคิดว่าบริเวณชุมชนของท่านไม่มี โรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยมลพิษ	4.369	1.195
V ₈₁	ท่านคิดว่าการจราจรในเมืองหลวง มีความคล่องตัวดีไม่ติดขัด	1.631	1.005
V ₈₂	ทุกวันนี้ท่านคิดว่าอากาศในเมืองหลวง บริสุทธิ์	1.908	1.096
V ₈₃	ท่านรู้สึกว่าชีวิตของท่านและคนในครอบครัว มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	2.808	1.169
V ₈₄	ท่านรู้สึกว่าความคมนาคมในเมืองหลวง มีความปลอดภัยดี	2.685	1.245

ตารางผนวกที่ 3 รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรในองค์ประกอบด้าน
สภาพแวดล้อม (ต่อ)

รหัส	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
V ₈₅	ท่านรู้สึกบอ่่นใจจากการพิทักษ์ดูแล ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	3.546	1.072
V ₈₆	ท่านคิดว่าบุตรหลานให้ความเคารพเชื่อฟัง และให้ความสำคัญต่อคำแนะนำของท่าน	3.815	1.374
V ₈₇	ท่านรู้สึกว่าสมาชิกในครอบครัวรักและ ห่วงใยท่านเสมอ	3.969	1.245
V ₈₈	ท่านคิดว่าเมื่อท่านมีปัญหาหรือไม่สบายจะ ได้รับความช่วยเหลือหรือดูแลจากบุตรหลาน	4.069	1.259
V ₈₉	ท่านรู้สึกว่าสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่รู้จัก ว่าท่านชอบและต้องการอะไร	3.708	1.400
V ₉₀	ท่านรู้สึกว่าท่านเข้ากับบุตรหลานและ สมาชิกในครอบครัวได้ดี	4.138	1.212
V ₉₁	ท่านคิดว่าบุตรหลานและสมาชิกในครอบครัว ยอมรับและเข้าใจในสภาพสุขภาพของท่าน	4.077	1.267
V ₉₂	ท่านคิดว่าเพื่อนฝูงเข้าใจและยอมรับใน ตัวท่าน	4.146	0.933
V ₉₃	ท่านรู้สึกสบายใจเมื่อได้พบปะพูดคุยกับ เพื่อนฝูง	4.531	0.749

ตารางผนวกที่ 4 รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรในองค์ประกอบด้าน
การพึ่งพาตนเอง

รหัส	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
V ₉₄	ท่านคิดว่าท่านสามารถทำอาหารสำหรับ ตนเองได้	4.415	1.062
V ₉₅	ท่านคิดว่าท่านสามารถเดินขึ้นบันไดได้ ด้วยตนเอง	4.238	1.010
V ₉₆	ท่านคิดว่าท่านสามารถเดินทางไปทำธุระ นอกบ้านคนเดียวได้	4.108	1.354
V ₉₇	ท่านคิดว่าท่านสามารถคิดคำนวณเงิน ค่าใช้จ่ายต่างๆได้ด้วยตนเอง	4.808	0.500
V ₉₈	ท่านคิดว่าท่านสามารถจัดเตรียมเสื้อผ้า สำหรับสวมใส่ได้ด้วยตนเอง เช่น ซักรีด เสื้อผ้า	4.054	1.360
V ₉₉	ท่านคิดว่าท่านสามารถทำงานบ้านเล็กๆ น้อยๆ ได้ด้วยตนเอง เช่น ปิดฝาน้ำ กวาดบ้าน ล้างจาน เป็นต้น	4.577	0.786
V ₁₀₀	ท่านคิดว่าท่านสามารถทำงานที่มีรายได้ เป็นของตนเอง	2.862	1.715
V ₁₀₁	เมื่อมีอาการเจ็บป่วยเล็กน้อย ท่าน คิดว่าท่านสามารถไปรับบริการตรวจ รักษาได้ด้วยตนเอง	4.269	1.262
V ₁₀₂	เมื่อเกิดปัญหาท่านคิดว่าท่านสามารถ หาวิธีแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง	4.415	0.963

ตารางผนวกที่ 4 รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรในองค์ประกอบด้าน
การพึ่งพาตนเอง (ต่อ)

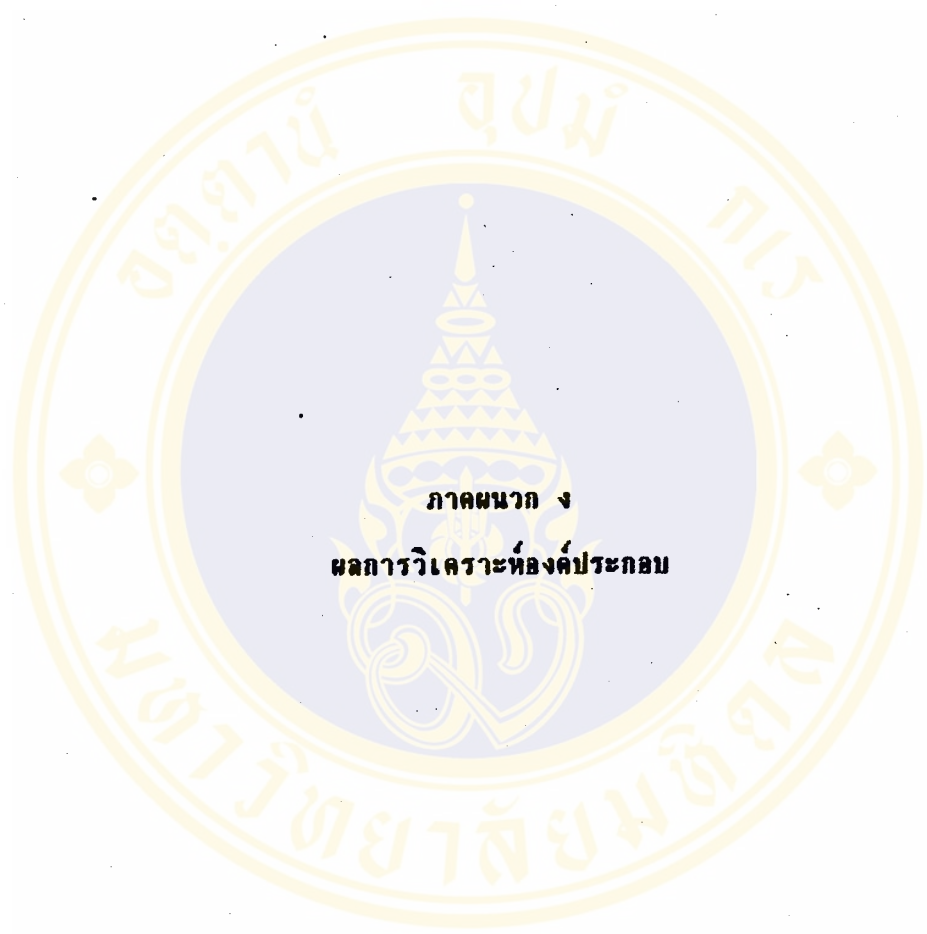
รหัส	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
V ₁₀₃	ท่านคิดว่าท่านทำตนไม่เป็นการระแกว่า ครอบครัวและเพื่อนฝูง	4.377	1.170
V ₁₀₄	ท่านคิดว่าท่านสามารถขอความช่วยเหลือ จากสมาชิกในครอบครัวหรือเพื่อนได้ เมื่อจำเป็น	4.323	1.051

ตารางผนวกที่ 5 รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรในองค์ประกอบด้าน
การทำกิจกรรม

รหัส	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
V ₁₀₅	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสดำเนินคุณและพบปะ สมาชิกในครอบครัว	2.992	1.204
V ₁₀₆	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสดำเนินคำแนะนำ คำปรึกษาแก่สมาชิกในครอบครัว	2.446	1.155
V ₁₀₇	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสดำเนินช่วยเหลือ ต่างๆ แก่สมาชิกในครอบครัว	2.208	1.205
V ₁₀₈	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสดำเนินช่วยเหลืองาน ของสมาชิกในครอบครัวของท่าน เช่น ทำงานเล็กน้อยๆ หรือดูแลบุตรหลาน	3.354	1.340
V ₁₀₉	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสดำเนินร่วมทำกิจกรรม ต่างๆ กับสมาชิกในครอบครัว เช่น ไปเที่ยวพักผ่อน	2.392	1.327
V ₁₁₀	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสดำเนินคุณและพบปะ บุตรหลานหรือญาติที่อยู่คนละบ้าน	2.254	1.314
V ₁₁₁	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสดำเนินคุณและพบปะ กับเพื่อนๆ	3.646	1.323
V ₁₁₂	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสดำเนินร่วมกิจกรรมของ สมาคมหรือชมรมต่างๆ เช่น ชมรมผู้สูงอายุ กิจกรรมลูกเสือชาวบ้าน หรือชมรมผู้บำเพ็ญ ประโยชน์	3.815	1.231

ตารางผนวกที่ 5 รหัส ตัวแปร ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรในองค์ประกอบด้าน
การทำกิจกรรม (ต่อ)

รหัส	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
V ₁₁₃	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสไปร่วมกิจกรรมทาง ศาสนา เช่น ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือ ทำบุญตักบาตร	3.469	1.253
V ₁₁₄	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสไปร่วมงานสังคม เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ	2.931	1.246
V ₁₁₅	ท่านคิดว่าท่านใช้เวลาในการพักผ่อน หย่อนใจในบ้าน เช่น ดูโทรทัศน์ ฟัง วิทยุ และ/หรือเทป อ่านหนังสือ	3.954	1.113
V ₁₁₆	ท่านคิดว่าท่านใช้เวลาในการนั่งสมาธิ สวดมนต์	3.154	1.654
V ₁₁₇	ท่านคิดว่าท่านใช้เวลาในการทำงาน อดิเรก เช่น ปลูกต้นไม้ เลี้ยงสัตว์ เก็บผักถักรั้ว หรือทำงานฝีมือ เช่น จักสาน	2.423	1.574
V ₁₁₈	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสไปพักผ่อน หย่อนใจนอกบ้าน เช่น รับประทานอาหาร นอกบ้าน เดินดูสินค้า ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง การแสดงต่างๆ หรือไป ทัศนอาจรตามสถานที่ต่างๆ	2.469	1.541

ตารางผนวกที่ 6 ตัวแปรที่พิจารณาตัดออกภายหลังการสร้างเมตริกความสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปร
ขนาด 97x97

รหัส	ตัวแปร
องค์ประกอบด้านสุขภาพ	
V ₃₇	ท่านรับประทานอาหารได้ปกติดี ไม่มีอาการเบื่ออาหาร
V ₃₉	การรับประทานอาหารของท่านปกติดี
V ₄₀	ร่างกายของท่านปกติดีเมื่ออากาศเปลี่ยนแปลง
V ₄₂	ท่านไม่มีอาการท้องอืด
V ₄₃	ท่านไม่มีปัญหาเรื่องท้องผูก
V ₄₇	ท่านไม่มีอาการหน้ามืดหรือเป็นลมบ่อยๆ
V ₅₁	ท่านไม่มีอาการหลงลืมง่าย
V ₅₃	ท่านสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี ไม่โกรธง่าย
V ₅₇	ท่านคิดว่าท่านเป็นผู้ที่มีความเฉลียวฉลาด มีไหวพริบ สติปัญญาดี เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สูงอายุคนอื่นๆ
V ₆₂	การเจ็บป่วยของท่านเป็นเรื่องธรรมดาของคนในวัยสูงอายุ
องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม	
V ₆₇	ท่านคิดว่าบ้านของท่านมีแสงสว่างเพียงพอ
V ₇₂	ท่านคิดว่าละแวกบ้านของท่านมีโทรศัพท์สาธารณะใช้อย่างเพียงพอ
V ₇₄	ท่านคิดว่าท่านสามารถเดินทางจากบ้านไปยังที่ต่างๆ ได้สะดวกดี
V ₇₇	เวลาที่บ้านท่านไม่มีคนอยู่ ท่านคิดว่าเพื่อนบ้านของท่านเป็นหู เป็นตา ช่วยดูแลให้
V ₈₀	ท่านคิดว่าบริเวณชุมชนของท่านไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อย มลพิษ
V ₈₁	ท่านคิดว่าการจราจรในเมืองหลวงมีความคล่องตัวดีไม่ติดขัด

ตารางผนวกที่ 6 ตัวแปรที่พิจารณาตัดออกภายหลังการสร้างเมตริกความสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปร
ขนาด 97x97 (ต่อ)

รหัส	ตัวแปร
V ₈₂	ทุกวันนี้ท่านคิดว่าอากาศในเมืองหลวงบริสุทธิ์
V ₈₃	ท่านรู้สึกว่าชีวิตท่านและคนในครอบครัวมีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน
V ₈₄	ท่านรู้สึกว่าการคมนาคมในเมืองหลวงมีความปลอดภัยดี
V ₈₅	ท่านรู้สึกอบอุ่นใจจากการพิทักษ์ดูแลของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
องค์ประกอบด้านการพึ่งพาตนเอง	
V ₉₈	ท่านคิดว่าท่านสามารถจัดเตรียมเสื้อผ้าสำหรับสวมใส่ได้ด้วย ตนเอง
V ₁₀₁	เมื่อมีอาการเจ็บป่วยเล็กน้อยๆ ท่านคิดว่าท่านสามารถไปรับ บริการตรวจรักษาได้ด้วยตนเอง
องค์ประกอบด้านการทำกิจกรรม	
V ₁₀₈	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสได้ช่วยเหลืองานของสมาชิกในครอบครัว ของท่าน เช่น ทำงานเล็กน้อยๆ หรือดูแลบุตรหลาน
V ₁₁₂	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสไปร่วมกิจกรรมของสมาคมหรือชมรมต่างๆ เช่น ชมรมผู้สูงอายุ กิจกรรมลูกเสือชาวบ้าน หรือชมรมผู้บำเพ็ญ ประโยชน์
V ₁₁₈	ท่านคิดว่าท่านใช้เวลาในการนั่งสมาธิ สวดมนต์

ตารางผนวกที่ 7 เมตริกความสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปรขนาด 72x72 (Correlation matrix)

CORRELATION MATRIX:

	V22	V23	V24	V25	V26	V27	V28	V29	V30	V31	V32	V33
V22	1.00000											
V23	.70298	1.00000										
V24	.56301	.68296	1.00000									
V25	.37249	.44135	.23160	1.00000								
V26	.46763	.53395	.57870	.35534	1.00000							
V27	.57052	.62165	.61396	.42395	.74667	1.00000						
V28	.60246	.67779	.61545	.48928	.58097	.65720	1.00000					
V29	.47815	.52250	.54861	.44275	.61975	.73973	.64152	1.00000				
V30	.52590	.57200	.50889	.33290	.64349	.70350	.54125	.71158	1.00000			
V31	.53340	.49047	.54667	.35233	.53790	.64785	.47831	.59798	.72262	1.00000		
V32	.50897	.50400	.60253	.30614	.45935	.59229	.52792	.52792	.47245	.47287	1.00000	
V33	.37809	.50431	.52263	.21891	.52811	.69504	.45487	.61764	.56417	.57095	.50604	1.00000
V34	.52883	.56047	.51505	.38168	.64966	.81704	.59390	.74724	.73499	.66257	.50604	.63766
V35	.04782	.15382	.11367	-.06265	.21401	.06366	.06550	.02251	.03303	.08719	.04051	.01523
V36	-.13769	-.06745	-.11313	.15332	-.03734	-.01481	-.03326	-.04654	-.12950	-.06329	-.30652	-.00777
V38	.08341	.09032	.15102	.04261	.19062	.13220	.18836	.12717	.21799	.17711	.18970	.19770
V41	.13948	.21695	.12640	.08792	.14647	.22011	.24106	.11730	.12194	.03619	.19153	.11957
V44	.08895	.15195	.19541	.13361	.19573	.26035	.25262	.16404	.19665	.24669	.13888	.27587
V45	.14018	.13874	.15371	.14360	.19744	.24108	.27993	.16070	.16153	.11374	.23156	.16754
V46	.21404	.17457	.16752	.22445	.21343	.20630	.20177	.15010	.23760	.29131	.21528	.22688
V48	.14257	.18314	.28546	-.01444	.21852	.19839	.15339	.09508	.21980	.16654	.18160	.14629
V49	.14483	.13376	.22525	.17987	.19030	.23010	.19734	.12217	.03108	.10794	.13391	.07484
V50	.07078	.00340	.09902	-.01727	.23188	.16566	.01707	.08234	.20848	.12563	.01964	.11116
V52	.33457	.42055	.39086	.16014	.42252	.37570	.39829	.29055	.38757	.31155	.37246	.27439
V54	.32672	.36360	.21726	.38111	.21096	.19348	.32256	.23238	.18204	.21888	.33699	.19187
V55	.19460	.21597	.12137	.22116	.22605	.13311	.28261	.14157	.22815	.15932	.23992	.13280
V56	.13069	.12721	.20444	.07796	.19774	.05773	.13896	.06678	.09446	.10649	.23066	.09986
V58	-.01071	.01917	.04607	.07387	.06880	.06938	.16417	.02998	.01932	.00805	.07838	.00834
V59	.07986	-.03646	.07367	.05571	.16392	.08753	.00060	-.01510	.06061	.03427	-.01015	.04323
V60	.15026	.23373	.21382	.16203	.20580	.20589	.19568	.16671	.13496	.17202	.24578	.12434
V61	.07487	.03738	.01139	.20584	.10617	.10624	.13933	.12243	.18416	.17683	.29595	.07144
V63	.36339	.34593	.42199	.08835	.36197	.35759	.33317	.29903	.26246	.24285	.38370	.34900
V64	.36645	.32554	.25067	.12566	.31663	.31018	.31077	.27773	.17656	.18156	.29217	.34600
V65	.50772	.53274	.45856	.42466	.46273	.49298	.52634	.41001	.32920	.33394	.38658	.35032
V66	.14994	.20574	.13406	.11308	.04273	.13669	.29220	.19706	.18600	.09436	.09162	.22163
V68	.20601	.16643	.29262	.05875	.24461	.24206	.33801	.20567	.16149	.09623	.50021	.21306
V69	.21848	.15905	.13968	-.06591	.23739	.23293	.21685	.21696	.17430	.16874	.34119	.24613

ตารางผนวกที่ 7 เมตริกความสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปรขนาด 72x72 (Correlation matrix) (ต่อ)

	V22	V23	V24	V25	V26	V27	V28	V29	V30	V31	V32	V33
V70	.16006	-.20442	.26495	.16027	.22769	.24744	.24902	.17144	.15870	.22085	.26106	.36692
V71	.27305	.35010	.23951	.05623	.24551	.20846	.27548	.19027	.34192	.18602	.19196	.22655
V73	.19167	.22916	.29267	.04275	.27381	.26755	.30655	.20036	.17410	.11504	.23271	.32485
V75	.35014	.29756	.28515	.13317	.18936	.20782	.35027	.24283	.25376	.27915	.32790	.19175
V76	.11767	.20795	.28922	.00456	.14614	.15140	.18101	.04540	.20311	.11939	.13990	.16632
V78	.11796	.05123	.02390	.06395	.13062	.07166	.07898	-.01274	.05827	.09767	.20537	-.06991
V79	.01162	.14419	.12663	.08944	-.00164	.04328	.06793	.06136	.04157	.08690	.09483	.04437
V86	.21525	.17718	.29802	.15347	.28185	.21940	.27792	.25711	.16736	.16047	.36342	.17313
V87	.27494	.32678	.31756	.17938	.29764	.27585	.34627	.28909	.31565	.27435	.34753	.25640
V88	.34018	.34214	.35680	.25747	.26006	.29822	.39543	.35744	.24077	.28007	.41824	.23964
V89	.24001	.27569	.25765	.10329	.30329	.31599	.39246	.33096	.26532	.26157	.34809	.31301
V90	.18909	.24636	.30157	.11066	.20357	.23135	.30383	.24185	.20049	.22624	.39832	.23584
V91	.29323	.33055	.34605	.12418	.24412	.26956	.33497	.26435	.27180	.22164	.39922	.24324
V92	.21003	.38836	.11839	.00831	.18938	.20730	.20524	.21147	.11530	.15816	.11957	.15109
V93	.29220	.25430	.24511	.03830	.20513	.19892	.28512	.22828	.21815	.07244	.27138	.14630
V94	.04228	.01013	.07030	-.04817	.09844	.05420	.02142	-.00206	.06836	-.00370	.04242	.00007
V95	.01303	.04992	.14070	.06294	.00970	.06447	.14008	.02743	-.03272	-.03502	.03253	.04052
V96	-.00114	.33214	.11229	-.05612	.04948	.03454	.02073	-.13733	.15376	.09334	.09251	.15940
V97	.06975	.22634	.14428	.09032	.08948	.13439	.23130	.15910	.05295	-.04844	-.00409	-.05001
V99	-.03447	-.00636	.06355	-.03057	.16128	.10760	-.00149	-.00788	-.01480	.08333	.04677	.07579
V100	-.05237	-.03039	.09746	.08634	.19631	.07659	-.00666	.03359	.01031	.03873	.01520	.06535
V102	.24721	.18475	.23000	.05154	.12833	.19390	.25678	.12603	.14313	.16243	.20168	.19199
V103	.07479	.12376	.20162	-.03778	.10515	.15445	.15532	.16892	.09397	.06285	.28334	.18215
V104	.35665	.38231	.38232	.16676	.33121	.35965	.41425	.37577	.34911	.32764	.43493	.29361
V105	.08552	.17956	.18479	.00451	.21187	.19312	.22335	.15444	.19372	.14269	.23552	.23842
V106	.11798	.21440	.13654	.20740	.25024	.25050	.19961	.21589	.24261	.15199	.21120	.25283
V107	.04433	.15851	.14373	.10421	.23229	.22225	.12643	.20751	.17497	.10436	.21881	.27911
V109	.20255	.24509	.28081	.19405	.25725	.22661	.41705	.25808	.20320	.21939	.36451	.39497
V110	.11847	.20392	.09221	.11636	.18184	.23446	.12766	.10241	.10525	.13482	.13409	.17834
V111	.13346	.10675	.11430	.11253	.11381	.05186	.18823	.11328	.08657	.10015	.08762	.01879
V113	.16506	.09993	.21795	-.09533	.16893	.13091	.15573	.06404	-.02267	.02067	.28585	.09785
V114	.09754	.13595	.18482	-.05785	.17124	.12298	.09470	.06875	.07807	.19547	.21395	.22173
V115	.08907	.11449	.13475	.04738	.14349	.13773	.18278	.20609	.11965	.16547	.27575	.19821
V117	.15492	.13684	.12363	.23934	.19063	.19377	.20355	.14543	.07245	-.00024	.08806	.12435
V118	.14420	.17760	.23357	.29531	.25118	.31405	.30583	.24888	.20511	.19884	.24940	.23938

ตารางผนวกที่ 7 เมตริกความสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปรขนาด 72x72 (Correlation matrix) (ต่อ)

	V24	V35	V36	V33	V41	V44	V45	V46	V48	V49	V50	V52
V34	1.00000											
V35	.10373	1.00000										
V36	-.04113	.09123	1.00000									
V38	.24350	.04645	.06974	1.00000								
V41	.12885	.16659	.21982	.24485	1.00000							
V44	.18821	.16338	.07110	.19777	.18683	1.00000						
V45	.16607	.02489	.13885	.17037	.36412	.30091	1.00000					
V46	.25953	.08501	.06375	.16108	.03455	.26390	.18016	1.00000				
V48	.18017	.06422	-.02828	.17216	.10529	.09310	.13803	.22031	1.00000			
V49	.12258	.05857	.26048	.08147	.16887	.30576	.23904	.16172	.00991	1.00000		
V50	.22168	.07451	.11089	.05683	.07210	.11548	.05820	.16963	.12415	.15703	1.00000	
V52	.36175	.14987	.14012	.19822	.25369	.10157	.18797	.17387	.36218	.20517	.19082	1.00000
V54	.16028	.05407	.20889	-.03215	.18798	.01767	.26917	.23786	.05399	.09169	.12943	.26231
V55	.19411	.01477	.07851	.04393	.07368	.12511	.26527	.22672	.13959	.06438	.20319	.42875
V56	.06972	.07534	.10595	.03437	.05778	.02118	.07431	.11350	.12068	.13248	.07452	.47234
V58	.09775	.18115	.22273	.15559	.23421	.24701	.30003	.16576	.05463	.41416	.14388	.21582
V59	.17043	.17778	.13867	.12797	.14427	.22343	.11500	.22520	.07888	.37771	.22375	.18041
V60	.21667	.26770	.15290	.10914	.22860	.20481	.22439	.18831	.05804	.44158	.04329	.32782
V61	.09650	.03650	.23866	.03035	.28577	.08717	.35641	-.02980	.11230	.05855	.11557	.28210
V63	.32286	.10409	-.05067	.19859	.16789	.09832	.04392	.07415	.15157	.16364	.05817	.32252
V64	.22561	-.00362	.04621	.05553	.12377	.14516	.05223	.18575	-.03331	.17190	.02732	.24682
V65	.33698	.07757	.06770	.11143	.20928	.21557	.07070	.13912	-.03094	.19104	.01472	.31309
V66	.17363	-.06760	.06806	.10154	.12659	.14897	.06545	.21941	.07624	.09922	.12250	.26421
V68	.21236	.02322	-.03060	.10383	.26201	.23767	.24530	.11871	.15151	.07592	.06070	.27082
V69	.19331	.11720	.01106	.09105	.21118	.01374	.12808	.08655	.09945	.05653	.11591	.23354
V70	.25217	.02505	.03532	.11526	.09832	.11866	.10081	.14782	.25782	.13688	.06971	.25392
V71	.27803	.07159	-.09401	.27435	.14653	.10067	.17156	.20788	.27180	.05631	.03540	.28909
V73	.14556	.18820	.13857	.12598	.20294	.02716	.10974	-.04472	.12030	.20265	.13286	.15960
V75	.25394	.08562	.11506	.10998	.23077	-.05606	.06481	.13038	.11876	.07005	.20087	.52134
V76	.12182	-.02343	.04163	.18187	.17408	-.07566	.10006	.02044	.08441	.12308	.20232	.25633
V78	.11669	.15464	.20635	.12208	.06204	-.16723	.06146	.07907	.14714	.03828	.08636	.27257
V79	.11869	-.05491	.03237	.06363	.11568	-.04305	.18679	-.05921	.06627	.04494	.04600	.14594
V85	.24039	.08975	.15172	.06246	.05694	.07304	.05067	.11219	.13662	.06786	.09927	.46714
V87	.26393	.10788	.12824	.11950	.21623	.13523	.21373	.11289	.13662	.03375	.08125	.53198
V88	.26581	.19489	.13273	.08613	.18622	.18742	.22291	.10802	.11781	.06635	.02973	.43446
V89	.31682	.11460	.14349	.10043	.12550	.14164	.28317	.05433	.10552	.05635	.15036	.45750
V90	.24910	.14428	.11994	.14608	.27106	.11051	.23057	.08642	.09806	.10399	.14527	.56830

ตารางผนวกที่ 7 เมตริกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรขนาด 72x72 (Correlation matrix) (ต่อ)

	V24	V35	V36	V38	V41	V44	V45	V46	V48	V49	V50	V52
V91	.25051	.11231	.04617	.03027	.24130	.03653	.20295	.06057	.07449	.06872	.15287	.52834
V92	.16089	-.02638	.10081	.12560	.04964	.03216	.10897	.03255	-.03751	.12799	.22870	.23213
V93	.16645	-.04330	-.01075	.17682	.17390	.03997	.13009	.07954	.12383	.07729	.17104	.39364
V94	.06065	.13910	-.02021	.23801	.05528	.12373	.16477	.10029	.16313	.10515	.18895	.23003
V95	.04259	.05616	.17961	.13537	.23030	.22009	.24609	.09417	.05114	.38907	.15840	.06971
V96	.01245	.18696	.06473	.09379	.13068	.13979	.10759	.16992	.06235	.27926	.20474	.11425
V97	.15568	.08469	.11935	.04155	.11127	.07444	.34982	.07216	.02780	.18974	.10315	.21633
V99	.08755	.24666	.17266	.11589	.16796	.21512	.31564	.11376	.01060	.34215	.12148	.11045
V100	.13834	.20090	.18870	.19153	.08932	.19162	-.00399	.07479	.09585	.18341	.23493	.26011
V102	.23109	.04769	.09058	.19191	.13768	.03884	.24787	.10540	.12230	.28099	.15282	.22832
V103	.5182	.1962	.12777	.15655	.13581	.15791	.25718	-.01969	.06030	.24658	.03277	.26092
V104	.28264	.07330	.16314	.05980	.11053	.04186	.1700	.11689	.11417	.16774	.16242	.47669
V105	.14543	.08222	.10916	.20074	.26481	.21088	.38922	.16277	.17953	.13745	.18174	.44323
V106	.7780	.02930	.17499	.15396	.23438	.15165	.11738	.08461	.11251	.21113	.19962	.38713
V107	.22342	-.08659	.16432	.12845	.12808	.08260	.07261	.09043	.02350	.19261	.10797	.23117
V109	.27637	.00112	-.01217	.12845	.19070	.16005	.19150	.09198	.16873	.19583	.07158	.22099
V110	.07401	-.00406	.17748	.19449	.06791	.27332	.22975	.14040	.04608	.19930	.09690	.13790
V111	.07304	.01635	.03000	.12736	.08801	.01934	.09057	-.01726	.01344	.08056	.14100	.30745
V113	.07488	.16007	.06580	.16638	.14430	.13949	.11809	.17488	.08558	.16240	.05935	.23970
V114	.11943	.15458	.13214	.12268	.21314	.14019	.09568	.13073	.16177	.18787	.11809	.37342
V115	.08779	.08492	.00957	.03715	.02580	.07043	.22389	-.04504	.08086	.02210	.09888	.20900
V117	.17477	.02386	.12451	-.08674	.07881	.04114	.02708	-.02463	.13229	.10577	.10954	.22931
V118	.35041	.07392	.20936	.12416	.19641	.16656	.06549	.31635	.13443	.21843	.21439	.23462

	V54	V55	V56	V58	V59	V60	V61	V63	V64	V65	V66	V68
V54	1.00000											
V55	.50408	1.00000										
V56	.32798	.41039	1.00000									
V58	.12471	.25679	.19935	1.00000								
V59	.11549	.32371	.20168	.34490	1.00000							
V60	.25326	.37265	.38891	.45443	.56177	1.00000						
V61	.24783	.32410	.11296	.24167	.13915	.24011	1.00000					
V63	.14232	.15730	.20342	.05297	.20568	.21389	.03458	1.00000				
V64	.29935	.19796	.12504	.10872	.01871	.20570	.01954	.03229	1.00000			
V65	.15065	.09377	.15098	.04988	-.10241	.13432	.05617	.17359	.32143	1.00000		
V66	.02955	.22960	.06063	.08008	.05598	.13011	.17218	.21687	.34718	.09835	1.00000	
V68	.14486	.14259	.39524	.15555	.02767	.13222	.23922	.22431	.30124	.22637	.12848	1.00000

ตารางผนวกที่ 7 เมตริกความสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปรขนาด 72x72 (Correlation matrix) (ต่อ)

	V54	V55	V56	V53	V59	V60	V61	V63	V64	V65	V66	V68
V69	.20814	.22160	.28160	.15970	.12237	.23108	.25316	.27663	.25601	.11048	.18546	.41147
V70	.15543	.20879	.26425	.10562	.14394	.24024	.05450	.29540	.26194	.18536	.22599	.15907
V71	.15683	.23176	.19255	.02315	.15113	.20938	-.01267	.28541	.14672	.16256	.21106	.16692
V72	.14648	.08165	.17985	-.03310	.03411	.12561	-.01269	.23179	.25263	.18841	.11474	.18230
V75	.33549	.38941	.36446	.17113	.09065	.24560	.25267	.22982	.37241	.27682	.25927	.25414
V76	.10735	.17853	.15643	.14196	.09836	.09072	.04574	.15122	.01279	.10900	.09530	.00246
V78	.20735	.17306	.23825	.10689	.09216	.13361	.13989	.12893	.02148	.04687	-.05560	.15210
V79	.07796	.19124	.12572	.16827	-.00127	.09599	.19343	.09446	-.09064	.06361	.02264	.02832
V86	.28349	.27212	.28388	.16219	.10214	.10276	.16703	.26425	.30518	.25369	.17052	.34280
V87	.38121	.37744	.26004	.13671	.06618	.22522	.32090	.22059	.36484	.35272	.23873	.31913
V88	.16610	.26492	.29813	.11816	.07794	.22224	.25779	.31142	.30491	.37785	.15004	.39441
V89	.41248	.35268	.30483	.13149	.05105	.21441	.26208	.21310	.20314	.32855	.13321	.28522
V90	.28705	.38145	.37449	.19136	.11321	.32592	.32178	.27280	.29121	.28592	.25675	.42608
V91	.33416	.39906	.34172	.10845	.07279	.22547	.33584	.30440	.32102	.35286	.23469	.41633
V92	.03008	.26271	.15923	.11525	.03546	.17535	.05201	.15472	.15398	.30551	.26673	.02735
V93	.17816	.40015	.24616	.11475	.17000	.33718	.14907	.33948	.20722	.19034	.35164	.20162
V94	.16035	.41618	.23355	.26250	.39987	.33148	.07501	.18972	.11564	-.01588	.07389	.21732
V95	.05113	.22627	.02629	.49146	.39798	.35431	.16348	.06382	.00612	.03062	.04095	.10548
V96	.06353	.19204	.07568	.38056	.35095	.29639	.03949	-.01657	.09501	.03058	-.05592	.10116
V97	.08307	.32550	.19398	.27791	.08275	.33152	.20253	.13424	.15187	.02302	.32771	.09648
V99	.12484	.24686	.06401	.37133	.54248	.41034	.20327	.04720	.12601	.00683	-.05671	.05684
V100	.07672	.13368	.18173	.28151	.34793	.25970	.12225	.01731	-.01533	-.12844	.11769	-.01569
V102	.23029	.30744	.27938	.39482	.18253	.23776	.23849	.07653	.09496	.16883	.00258	.23300
V103	.12928	.21587	.27981	.41894	.14151	.37289	.13667	.21852	.15127	.14091	-.00725	.33726
V104	.41674	.32518	.30581	.18436	.00326	.27054	.20454	.17376	.32542	.37115	.12742	.30408
V105	.24433	.35849	.21318	.17757	.02119	.12144	.19898	.07753	.04865	.19465	.18599	.25596
V106	.15921	.30489	.23582	.09924	.09785	.17691	.23054	.02732	.01774	.28408	.12325	.20063
V107	.08132	.26423	.29060	.09344	.16262	.17581	.19702	.08843	.01187	.08121	.09957	.19054
V109	.10299	.18585	.11164	.03364	.00737	.05248	.09840	.12207	.06404	.29689	.18600	.33958
V110	.09988	.13233	.03741	.13400	.09755	.19817	.05148	.13258	.14986	.11186	.18960	.01437
V111	.05358	.28097	.19646	.02723	.23308	.29629	.17140	.07834	.04208	.12751	.16652	.06369
V113	.13273	.18845	.18619	.22146	.16518	.13387	.10672	.15426	.15193	.21526	.08554	.30673
V114	.20738	.31365	.23394	.22477	.32618	.27399	.30830	.21709	.09530	.14620	.02381	.15679
V115	.14716	.19125	.12048	.07148	.02564	.15351	.37311	.10116	.05611	.14699	.03770	.11903
V117	.13090	.19848	.12718	.03754	.16619	.09734	.08025	.06503	.11664	.13165	.14302	.17476
V118	.09677	.26062	.15133	.29821	.24481	.12461	.14865	.11406	.14386	.16633	.24214	.13494

ตารางผนวกที่ 7 เมตริกความสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปรขนาด 72x72 (Correlation matrix) (ต่อ)

	V69	V70	V71	V73	V75	V76	V78	V79	V86	V87	V88	V89
V69	1.00000											
V70	.19309	1.00000										
V71	.24215	.44438	1.00000									
V73	.16019	.26949	.14125	1.00000								
V75	.32619	.09640	.14455	.15846	1.00000							
V76	-.08143	.13534	.08895	.20175	.27053	1.00000						
V78	.15406	.11975	.27068	.13602	.22931	.12396	1.00000					
V79	-.03503	-.04505	.02384	-.03448	.13477	.14020	.14416	1.00000				
V86	.30667	.17296	.11898	.22056	.53706	.16016	.16561	.13949	1.00000			
V87	.22069	.18427	.22868	.19037	.62183	.04364	.15819	.16309	.64389	1.00000		
V88	.18143	.12738	.21126	.17380	.52428	.08518	.15531	.15360	.58320	.70201	1.00000	
V89	.19905	.13072	.17511	.24900	.55514	.08518	.15531	.17956	.58320	.70201	.70215	1.00000
V90	.35960	.16896	.14019	.22762	.61249	.12831	.15478	.15176	.62521	.68622	.65423	.62243
V91	.30167	.11687	.18552	.29051	.62793	.14346	.14290	.20520	.62246	.75819	.72064	.71168
V92	.05354	.19576	.15611	.03114	.14780	.20090	.17377	.17059	.17243	.17750	.14979	.17543
V93	.21354	.13700	.28863	.06019	.28171	.32758	.25037	.19041	.12607	.21719	.19917	.17126
V94	.15514	.11522	.27302	.02318	.17159	.04568	.18989	-.04560	.01046	.10537	.10537	.13439
V95	-.04463	.06080	.07289	.02622	.05029	.15021	-.03844	.14755	.03197	.06754	.05399	.04967
V96	-.00335	.00575	.05889	-.00670	.08538	.15545	.09727	.01468	.04410	.04338	.01379	.01673
V97	.26380	.18254	.20749	.10920	.22595	.13986	-.02900	.21269	.12857	.25221	.19394	.18500
V99	.12965	.03943	-.05849	.04388	-.00731	.15377	.04379	.03866	.00607	.08165	.06116	.02059
V100	-.01295	.11007	-.11790	.10060	.03455	.12532	.04851	.05246	.15681	.05608	.01884	.03789
V102	.16390	.20013	.06630	.12307	.19638	.25566	.06107	.17236	.07014	.05603	.07844	.10227
V103	.24414	.15547	.11980	-.00706	.07407	.05473	.12074	.19039	.19795	.19435	.19799	.18611
V104	.24060	.16046	.20921	.36615	.41795	.13076	.28294	.20833	.52483	.62404	.68043	.62847
V105	.12255	.05347	.13829	.11840	.31589	.23867	.17739	.08676	.26154	.35675	.27658	.44931
V106	.14762	-.01959	.07179	.15211	.24638	.17867	.13185	.04177	.19393	.27519	.25051	.33050
V107	.25450	.00413	.09350	.04699	.23907	.20301	.16482	.11458	.17780	.12312	.12841	.20622
V109	.25710	.20959	.19566	.21910	.20375	.11922	.08502	.05658	.27395	.23741	.22967	.31265
V110	.08793	.11282	.15678	.11047	.05434	.12929	.08620	-.05957	-.01249	.11859	.08305	.10387
V111	.08015	.07449	.10763	.02195	.21720	.26519	.11400	.21521	.06614	.15341	.19640	.15718
V113	.19134	.08961	.06473	.05559	.18408	.19861	.03044	-.00628	.26242	.14358	.13658	.14954
V114	.19359	.08890	.09258	-.03746	.30449	.22728	.08167	.15473	.21428	.20848	.17109	.23264
V115	.20336	.24604	.20658	.06106	.22533	-.00788	.13750	.05783	.22760	.33477	.27904	.32962
V117	.11784	.21340	.08257	.19006	.03386	.12348	.10714	.01960	.11164	.08976	.04770	.10577
V118	.04633	.11235	.09874	.06210	.17165	.20581	.10284	.00682	.17667	.10861	.15496	.15387

ตารางผนวกที่ 7 เมตริกความสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปรขนาด 72x72 (Correlation matrix) (ต่อ)

	V90	V91	V92	V93	V94	V95	V96	V97	V99	V100	V102	V103
V90	1.00000											
V91	.83067	1.00000										
V92	.17396	.13468	1.00000									
V93	.29412	.25061	.64262	1.00000								
V94	.19581	.10851	.00084	.14963	1.00000							
V95	.05514	.01584	.14374	.12855	.24653	1.00000						
V96	.16089	.11710	.02427	.18779	.45911	.40620	1.00000					
V97	.44121	.31738	.17725	.29561	.09327	.15840	.14546	1.00000				
V99	.16771	.09515	.08498	.10784	.36986	.39161	.42182	.14452	1.00000			
V100	.15099	.07982	.06120	.00269	.18498	.26083	.20341	.08630	.27240	1.00000		
V102	.22924	.20231	.16495	.19713	.25445	.32782	.31033	.32856	.33640	.22757	1.00000	
V103	.28548	.21557	.24752	.17687	.30346	.19889	.15036	.24439	.35175	.20780	.41743	1.00000
V104	.55502	.67967	.28365	.27290	.03153	.03641	.18978	.22266	.07291	.08523	.19581	.26594
V105	.38853	.35599	.27023	.27103	.25709	.18638	.08611	.17796	.11938	.16465	.24354	.21123
V106	.29329	.27818	.21962	.19008	.18894	.21374	.10782	.05580	.14118	.16445	.20847	.16716
V107	.34101	.21782	.21414	.22041	.15612	.13730	.10494	.24710	.12618	.15276	.32591	.17497
V109	.34685	.20392	.20392	.21011	.05950	.05692	.04104	.17322	.08605	.04749	.21133	.21869
V110	.04591	.03474	.15929	.15350	.16827	.11761	.10218	.09859	.17235	.08453	.01405	.07850
V111	.26288	.25217	.35011	.49614	.14954	.14487	.19024	.15431	.22764	.13199	.09196	.21711
V113	.30410	.27007	.21290	.25303	.16699	.17435	.27166	.01572	.34487	.09904	.41568	.31748
V114	.28351	.26340	.18882	.23065	.17998	.26569	.30305	.04070	.40501	.26745	.40532	.36896
V115	.33315	.34332	.34266	.20633	.00979	.01677	.04298	.24888	.02954	.06567	.06869	.15640
V117	.12344	.13119	.01036	.12364	.07438	.08231	.14938	.02540	.11442	.23430	.11842	.09794
V118	.13490	.21553	.17303	.16535	.07416	.16162	.28766	.03757	.13953	.28578	.14975	.13763
V104		V105	V106	V107	V109	V110	V111	V113	V114	V115	V117	V118
V104	1.00000											
V105	.32061	1.00000										
V106	.31462	.56546	1.00000									
V107	.17920	.32164	.55098	1.00000								
V109	.18644	.38050	.32503	.22016	1.00000							
V110	.09737	.25611	.26195	.19166	.08476	1.00000						
V111	.23904	.18324	.20559	.17287	.09414	.13239	1.00000					
V113	.10774	.16177	.10601	.22251	.27093	.07310	.08227	1.00000				
V114	.13560	.23212	.33393	.32444	.20880	.13127	.28126	.46293				
V115	.35093	.10389	.17975	.17517	.17517	.05641	.10468	.09909				
V117	.09949	.02690	.10427	.05955	.17974	.22009	.17295	.27387	1.00000			
V118	.11150	.14819	.32566	.27683	.17469	.26235	.13855	.27862	.38028	.04221	1.00000	
										.70821	.30395	1.00000

ตารางผนวกที่ 8 สถิติเริ่มต้น (Initial statistic)

VARIABLE	COMMUNALITY	*	FACTOR	EIGENVALUE	PCT OF VAR	CUM PCT
V22	1.00000	*	1	15.29821	21.2	21.2
V23	1.00000	*	2	5.46919	7.6	28.8
V24	1.00000	*	3	4.04588	5.6	34.4
V25	1.00000	*	4	2.36632	3.3	37.7
V26	1.00000	*	5	2.30631	3.2	40.9
V27	1.00000	*	6	2.03823	2.8	43.8
V28	1.00000	*	7	1.99752	2.8	46.5
V29	1.00000	*	8	1.89639	2.6	49.2
V30	1.00000	*	9	1.84340	2.6	51.7
V31	1.00000	*	10	1.66144	2.3	54.0
V32	1.00000	*	11	1.62493	2.3	56.3
V33	1.00000	*	12	1.59837	2.2	58.5
V34	1.00000	*	13	1.46496	2.0	60.6
V35	1.00000	*	14	1.36324	1.9	62.5
V36	1.00000	*	15	1.32252	1.8	64.3
V38	1.00000	*	16	1.26543	1.8	66.0
V41	1.00000	*	17	1.23415	1.7	67.8
V44	1.00000	*	18	1.15376	1.6	69.4
V45	1.00000	*	19	1.10168	1.5	70.9
V46	1.00000	*	20	1.02961	1.4	72.3
V48	1.00000	*	21	1.00492	1.4	73.7
V49	1.00000	*	22	.94607	1.3	75.0
V50	1.00000	*	23	.91663	1.3	76.3
V52	1.00000	*	24	.86025	1.2	77.5
V54	1.00000	*	25	.82543	1.1	78.6
V55	1.00000	*	26	.80219	1.1	79.8
V56	1.00000	*	27	.76213	1.1	80.8
V58	1.00000	*	28	.72439	1.0	81.8
V59	1.00000	*	29	.71677	1.0	82.8
V60	1.00000	*	30	.69211	1.0	83.8
V61	1.00000	*	31	.64899	.9	84.7
V63	1.00000	*	32	.63230	.9	85.6
V64	1.00000	*	33	.61400	.9	86.4
V65	1.00000	*	34	.59132	.8	87.2
V66	1.00000	*	35	.54619	.8	88.0
V68	1.00000	*	36	.53632	.7	88.7
V69	1.00000	*	37	.51740	.7	89.5
V70	1.00000	*	38	.49448	.7	90.1
V71	1.00000	*	39	.46206	.6	90.8
V73	1.00000	*	40	.45232	.6	91.4
V75	1.00000	*	41	.40602	.6	92.0
V76	1.00000	*	42	.39260	.5	92.5
V78	1.00000	*	43	.38580	.5	93.1
V79	1.00000	*	44	.37662	.5	93.6
V86	1.00000	*	45	.34193	.5	94.1
V87	1.00000	*	46	.32361	.4	94.5
V88	1.00000	*	47	.31246	.4	94.9
V89	1.00000	*	48	.29343	.4	95.4
V90	1.00000	*	49	.27053	.4	95.7
V91	1.00000	*	50	.25984	.4	96.1
V92	1.00000	*	51	.24479	.3	96.4
V93	1.00000	*	52	.22594	.3	96.7
V94	1.00000	*	53	.20772	.3	97.0

ตารางผนวกที่ 8 สถิติเริ่มต้น (Initial statistic) (ต่อ)

VARIABLE	COMMUNALITY *	FACTOR	EIGENVALUE	PCT OF VAR	CUM PCT
V95	1.00000 *	54	.20102	.3	97.2
V96	1.00000 *	55	.19769	.3	97.6
V97	1.00000 *	56	.18145	.3	97.8
V99	1.00000 *	57	.17352	.2	98.1
V100	1.00000 *	58	.16220	.2	98.3
V102	1.00000 *	59	.14463	.2	98.5
V103	1.00000 *	60	.13471	.2	98.7
V104	1.00000 *	61	.13011	.2	98.9
V105	1.00000 *	62	.12124	.2	99.0
V106	1.00000 *	63	.10958	.2	99.2
V107	1.00000 *	64	.09255	.1	99.3
V109	1.00000 *	65	.08901	.1	99.4
V110	1.00000 *	66	.08135	.1	99.6
V111	1.00000 *	67	.06869	.1	99.7
V113	1.00000 *	68	.06606	.1	99.7
V114	1.00000 *	69	.05859	.1	99.8
V115	1.00000 *	70	.05080	.1	99.9
V117	1.00000 *	71	.04079	.1	100.0
V118	1.00000 *	72	.03389	.0	100.0

ตารางผนวกที่ 9 เมตริกองค์ประกอบ (Factor matrix)

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4	FACTOR 5	FACTOR 6	FACTOR 7	FACTOR 8
V22	.58182	-.41773	.13042	-.01096	.12999	.11223	.03164	-.23589
V23	.63836	-.42885	.14932	.00170	.01884	.06983	.10028	-.15745
V24	.64793	-.34011	.19497	-.05040	.11239	.04797	-.10366	-.19206
V25	.38631	-.29339	.16469	-.10663	-.36562	.30720	.16841	-.09679
V26	.64449	-.33332	.28436	-.03578	-.00246	.08411	-.16032	.03938
V27	.68737	-.45976	.34994	-.03447	-.12959	-.04724	-.03149	-.02846
V28	.70403	-.36366	.13808	-.03057	-.04072	-.05363	.11540	-.13510
V29	.62490	-.50242	.18273	.01241	-.14738	-.03477	.05500	-.05689
V30	.60106	-.47055	.22990	.12024	-.06582	.09553	.02122	.15540
V31	.56139	-.43317	.22635	-.00273	-.11465	.08972	-.00480	.05433
V32	.67782	-.27606	.00064	-.07372	.04217	-.21625	-.06594	-.08415
V33	.59001	-.37727	.23821	.03483	-.02420	.17962	-.05851	.12570
V34	.64286	-.40994	.32627	.01005	-.06139	.06751	-.05449	.05217
V35	.17839	.15365	.07918	-.34957	.10444	.09387	-.14327	.05136
V36	.14019	.32985	-.02448	-.13759	-.33914	.16160	.02924	.68306
V38	.28138	.07836	.21659	.13275	.08599	.14080	-.02451	.29057
V41	.35302	-.17388	.06716	-.05336	-.10020	-.22854	.08030	.09373
V44	.30374	.07125	.32676	-.25016	-.16437	.18124	.12246	.25269
V45	.37921	.20330	.09118	-.11893	-.20136	-.29698	.43226	.22087
V46	.30454	-.00103	.26464	-.10107	.03079	.19967	-.01049	.30113
V48	.26799	.00076	.08488	.07382	.22986	.00359	-.17690	.38324
V49	.31993	.28277	.37611	-.22308	-.09652	-.00368	.12991	-.11862
V50	.25467	.18265	.12764	.17124	-.07130	.23277	-.15102	.19345
V52	.69604	.11711	-.15466	.12611	.07080	.16675	-.13793	.08990
V54	.47050	.04983	-.16215	-.18606	-.06095	.27531	.10490	-.02261
V55	.53022	.32726	-.08439	.16576	.03654	.25811	.14895	.06298
V56	.43322	.25754	-.19608	.23508	.23873	.11010	-.09776	.02885
V58	.31709	.51748	.23524	-.24940	-.07856	.03651	.20426	-.06548
V59	.26582	.48620	.37071	-.16092	.13973	.31720	-.00875	.03558
V60	.47284	.39921	.20797	-.17649	.13788	.08977	.30877	-.11559
V61	.36189	.25229	-.15511	-.02321	-.29311	-.07966	.17899	.07738
V63	.47196	-.12103	.04486	-.02588	.45061	-.02732	.01387	-.05608
V64	.44096	-.12103	-.06226	-.22234	.28731	.07824	.10372	-.12849
V65	.53369	-.29788	.00379	-.03954	-.13319	-.08342	-.02355	-.28032
V66	.32920	-.00450	-.03134	.23967	.11964	.10245	.23816	.18492
V68	.48047	.05328	-.16817	-.18622	.21504	-.42148	-.14016	.03948
V69	.41201	.06556	-.14142	-.07358	.32166	-.24144	.00055	.12514
V70	.37048	-.05429	.11419	-.03210	.41474	.01814	.12423	.18625
V71	.39128	-.07628	.05404	.15153	.46357	.03301	.20338	.31695

ตารางผนวกที่ 9 เมตริกองค์ประกอบ (Factor matrix) (ต่อ)

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4	FACTOR 5	FACTOR 6	FACTOR 7	FACTOR 8
V72	.34441	-.11007	-.04738	-.15030	.18752	.02391	-.08139	.06334
V75	.59363	.07663	-.42062	.02760	.02870	.19215	-.08829	-.02923
V76	.29999	.13877	.10462	.39212	.00511	.09307	-.13944	-.16392
V78	.25284	.15536	-.16012	.14698	.17935	.21459	-.09121	.12298
V79	.19607	.12431	-.13653	.21393	-.16344	-.02291	.22018	-.23832
V86	.55398	.03533	.47927	-.17609	-.00547	.07923	-.22276	-.00813
V87	.65418	.01791	-.51534	-.16309	-.09354	.11074	.03912	.07071
V88	.63882	-.03329	-.47853	-.25658	-.09782	.06869	.03298	-.01494
V89	.63363	.01453	-.47073	-.12177	-.19826	.04196	-.03239	.10801
V90	.67278	.20471	-.47308	-.09368	-.00962	-.07160	-.04278	.00541
V91	.67921	.08272	-.54231	-.12299	-.00919	.00690	-.06404	-.06119
V92	.35311	.11873	-.00789	.54311	-.00416	-.03492	.19416	-.19919
V93	.46883	.16978	-.02365	.56476	.25785	.04404	.21249	-.19996
V94	.26692	.42891	-.17079	-.04126	.30596	.06324	-.04348	.22469
V95	.23113	.46604	.35188	-.08979	-.14553	-.04041	.16293	-.11508
V96	.19672	.50533	.28093	-.11614	.08013	.09635	-.13597	-.13940
V97	.36956	.20687	-.06305	.08263	.04509	-.08229	.51569	.00862
V99	.26122	.53678	.36055	-.22093	-.03307	-.04310	.30619	-.14539
V100	.21217	.36209	.24742	-.07203	-.13565	.24887	-.24648	.07436
V102	.41186	.33709	.23035	.03295	.01027	-.27197	-.03765	-.23230
V103	.39596	.34617	.07490	-.07493	.10736	-.36225	.05038	-.21293
V104	.65747	-.02959	-.38611	-.08075	-.09285	.10886	.06505	-.08392
V105	.48010	.22653	-.12429	.23383	-.24455	-.20702	-.06220	.34722
V106	.45320	.18773	-.00618	.27993	-.41444	-.09081	-.23631	.20791
V107	.38740	.21158	.02741	.33846	-.21621	-.17191	-.19489	.08306
V109	.45858	-.05423	-.01890	.12944	-.04796	-.40965	-.12099	.07836
V110	.26524	.10415	.22956	.12397	-.13434	.03670	.08903	.25725
V111	.31548	.25862	-.02369	.42181	-.03334	.19047	.08309	-.27376
V113	.35504	.29881	.07300	-.02092	.15790	-.30551	.39128	-.27362
V114	.42943	.41525	.10799	.10666	-.04007	-.10216	-.34319	-.15804
V115	.34954	.06089	-.25960	.10358	-.03733	-.14457	.17500	.05004
V117	.25997	.08274	.12663	.01010	.05859	.16361	-.27644	-.15642
V118	.41108	.13559	.29066	.09795	-.20142	.17555	-.31136	.02340

ตารางผนวกที่ 9 เมตริกองค์ประกอบ (Factor matrix) (ต่อ)

	FACTOR 9	FACTOR 10	FACTOR 11	FACTOR 12	FACTOR 13	FACTOR 14	FACTOR 15	FACTOR 15
V22	-.02142	.04732	.12639	-.20442	.03137	.01652	.05228	-.03124
V23	-.03133	.04117	.20115	-.07392	-.04638	-.02276	.07781	-.06406
V24	-.07761	-.12775	.15873	.03762	-.12418	-.02139	-.08935	-.01087
V25	.08012	.39041	.03936	-.10252	.00480	.08134	-.02262	.05846
V26	-.10428	-.06229	-.02630	.10620	.15281	-.03681	.05626	-.08579
V27	-.00412	-.06305	-.08222	.07995	.12625	-.05976	.07072	-.03816
V28	.06536	.10259	.15006	-.05496	-.07950	.03208	-.00275	-.04027
V29	-.08832	-.02010	-.20504	.06008	.05523	-.03240	.04722	.03475
V30	-.27132	-.39220	-.07638	-.02200	-.06853	-.05462	.03620	-.01973
V31	-.27420	-.09435	-.12220	-.03980	.04355	.01453	-.05689	.06135
V32	-.11190	.18038	-.00088	-.03366	.07656	.07012	.05204	.13618
V33	.03894	-.05858	-.20446	.14068	-.03328	-.12169	-.05364	-.06981
V34	-.19796	-.06453	.16365	.07423	-.08105	-.02362	.02585	.09235
V35	-.14305	-.25133	.11737	.19847	.19740	.15097	.13946	-.10130
V36	.28824	.23675	.09145	.31779	.13201	.00675	.07028	.24823
V38	-.01347	-.23951	.23423	.02832	.01733	.10123	.10462	.23770
V41	.12714	.05566	.30614	.09804	-.14404	.19651	.49089	.04837
V44	.20594	-.23138	-.06789	-.16365	.07011	.17081	.14450	-.02653
V45	-.02694	.09118	.21035	-.01296	-.07133	.11423	.01120	-.19017
V46	.03810	.05999	-.02443	.38371	-.08959	.04084	-.22539	.22914
V48	-.20953	.07801	-.20132	.05421	-.24540	.28346	-.16635	.00246
V49	.28026	-.01226	.09281	.13107	.10223	-.19312	-.09098	.07023
V50	-.00439	-.16485	-.09970	.14140	-.14035	-.13176	-.04859	.17718
V52	.06246	-.03574	.08373	.03766	-.05396	.06912	.01978	.09062
V54	-.09580	.41199	.14256	-.18092	.04923	-.09635	-.03365	-.12986
V55	-.13091	.23026	-.09996	-.25733	-.07340	-.07842	-.09655	-.19122
V56	-.10324	.27499	-.00550	.01616	.38952	-.26712	-.10515	.16621
V58	-.02833	-.01171	.02612	.03043	-.12820	-.03978	-.12102	.28115
V59	-.09477	-.08624	-.17551	-.01730	.06581	.05357	.09941	-.04012
V60	-.09017	-.02318	-.08712	.04792	.20546	-.06269	.09975	.05389
V61	-.22568	.26997	-.19224	.05436	-.08983	.31058	.27162	-.03909
V63	.07585	-.11554	-.04402	.06121	.02991	.04782	.18973	.19150
V64	.41269	.04038	-.14610	-.14307	.01417	-.12993	.09362	.04904
V65	.24066	-.02586	.21001	-.11768	.21248	.04329	-.09395	-.00407
V66	.49075	-.05664	-.27304	-.05755	.31988	.07415	.11357	.07051
V68	.05991	.16745	-.01464	-.15034	-.03384	.00196	.11398	.08759
V69	-.04039	.20989	-.32189	.02528	.09268	-.11422	.31824	.01370
V70	.15489	.22958	-.05878	.29866	-.04711	.09522	-.36353	-.04048
V71	-.03765	.04942	-.16796	-.04846	-.09826	.14014	-.11287	-.03059

ตารางผนวกที่ 9 เมตริกองค์ประกอบ (Factor matrix) (ต่อ)

	FACTOR 9	FACTOR 10	FACTOR 11	FACTOR 12	FACTOR 13	FACTOR 14	FACTOR 15	FACTOR 15
V73	.24606	.01521	.26987	.50756	-.02310	-.23042	.10785	-.25591
V75	.30079	-.07265	-.00177	-.13222	-.16433	-.11860	.13723	-.11450
V76	.03720	-.10018	.33438	.16914	-.28534	-.11660	.04558	-.04824
V78	-.16848	.25945	.31832	.19248	.33402	.03463	.04687	.20340
V79	-.31670	-.01606	.13517	.14547	-.24585	.14294	-.05692	.21927
V86	.09680	-.10711	-.08896	.05245	-.07504	.03406	-.17106	.17257
V87	.04297	-.19466	.01465	-.04467	-.04085	.09229	-.04927	-.02502
V88	.01452	-.18080	.05666	-.08396	.07217	.12446	-.05162	-.05346
V89	-.02796	-.12516	.03266	-.00487	.05227	-.01467	-.12687	-.11077
V90	.02431	.14076	-.12996	.03680	-.12198	-.04580	.06783	-.01703
V91	.01953	-.15565	-.05030	-.03096	-.13100	.00619	.04515	-.11337
V92	.21025	-.17364	-.07645	.10656	.28750	.09835	-.26377	.07197
V93	.10532	-.06847	.02951	-.08530	.07307	.11863	.09862	.00110
V94	-.18902	-.05574	.05723	-.29909	.10065	-.17572	.04989	-.16430
V95	.02750	-.10678	.12436	-.33901	-.14342	.00136	-.10315	.00592
V96	-.01012	.16164	.13138	-.23905	-.09037	-.04244	.03807	-.16792
V97	-.01073	-.02941	-.18553	.17260	-.29052	-.23466	.00181	-.07506
V99	-.11580	-.13292	-.07762	-.00334	.13699	.01989	.09563	-.21925
V100	-.03197	-.09253	-.17215	.33933	-.13104	.01140	-.05854	.09688
V102	-.18469	.18276	.07120	.01589	-.23948	-.24793	-.16192	.00872
V103	-.14960	.01527	-.08232	.08583	.16183	.03076	.17995	.17995
V104	-.03091	-.08408	.11002	.13078	.13732	-.11119	-.15984	-.03373
V105	.03556	-.10112	.25243	-.12952	.33167	.17925	-.04603	-.02800
V106	.06314	.05608	.03333	-.11963	.22285	-.18556	.06746	.12531
V107	-.03090	.15455	-.21584	.00639	.10925	.34369	.10782	-.21030
V109	.16469	.12597	.03752	-.00700	-.04090	.00018	-.13656	-.07634
V110	.33203	-.00942	.06017	-.06364	.29742	.00897	.06993	-.12010
V111	-.02518	-.16944	-.00457	.35994	.12317	.16892	.22242	-.02242
V112	.13984	.05237	-.01719	-.15611	-.03912	.18785	-.11001	-.02242
V114	-.10319	.03269	-.15630	.06111	.04950	.25774	-.00813	-.01699
V115	-.14933	.01848	-.26938	.24089	.25831	.27502	-.22983	-.19327
V117	.23434	.37716	-.09109	.17445	-.12622	.25933	.00721	-.35389
V118	.26072	.13062	-.12421	-.06584	-.12240	.19107	-.00018	.16696

ตารางผนวกที่ 9 เมทริกซ์ประหลาด (Factor matrix) (ต่อ)

	FACTOR 17	FACTOR 18	FACTOR 19	FACTOR 20	FACTOR 21
V22	.11070	-.00379	.09490	-.04785	-.11279
V23	-.05252	-.24980	.13371	-.10168	.05772
V24	-.08340	-.10824	.00472	.00979	-.13082
V25	-.22646	.03563	.02586	.09276	.06212
V26	-.00097	.09850	-.01502	-.09802	-.03357
V27	.00305	.08683	-.06522	.02017	.04330
V28	-.10315	.09538	.08181	-.01569	.02063
V29	-.04854	.12902	-.07837	.01946	.04563
V30	.04407	.05823	.00466	.00390	.01031
V31	.17321	-.08504	.02505	-.00175	-.00913
V32	.05881	.06791	-.09604	.05581	-.09619
V33	.07524	-.18046	-.14342	.04958	.06675
V34	-.05547	.16103	-.00096	.07262	.14131
V35	.06752	-.03913	.42748	-.31019	.20949
V36	.17396	-.01058	-.02728	-.00033	.08999
V38	.02756	-.02959	-.16814	.11807	.22054
V41	.06742	-.04130	.10902	.03459	-.10217
V44	-.13932	-.02047	-.02898	-.19375	-.13295
V45	.10740	.10341	-.17046	-.06665	.02373
V46	.25656	.05406	.17782	-.06142	.02481
V48	-.08875	-.04811	.05077	-.07057	-.18858
V49	-.06288	.00742	.14599	.14326	-.29601
V50	.27516	.41301	-.00636	-.07673	-.25992
V52	-.12838	-.11601	.06687	-.21952	-.09467
V54	.26540	-.10211	-.20310	-.12324	-.02796
V55	.30746	-.02451	-.10735	-.08846	.03392
V56	-.23160	-.09773	.04087	-.23100	-.14505
V58	.05033	.14305	.07496	-.02941	.03725
V59	-.11370	-.01695	-.00954	.24352	-.19246
V60	-.15621	-.14910	.13260	-.00693	-.08908
V61	.15650	-.00736	-.01473	.02497	-.18238
V63	-.05461	-.11502	-.24646	.08608	-.16245
V64	.22311	-.03227	-.22128	-.07285	.04188
V65	-.01676	-.01468	.19314	-.04655	.00768
V66	-.03792	-.00362	.05328	-.13984	.05024
V68	-.18565	.30621	-.10461	-.05358	-.16494
V69	.12470	.10840	.15821	-.02051	-.01668
V70	-.20405	-.18000	-.02085	.08828	-.03547
V71	-.09437	-.06108	.14566	-.23979	.15499

ตารางผนวกที่ 9 เมตริกองค์ประกอบ (Factor matrix) (ต่อ)

	FACTOR 17	FACTOR 18	FACTOR 19	FACTOR 20	FACTOR 21
V73	.04342	.04887	-.07591	.03897	-.01156
V75	.17040	-.09372	.12128	.12245	-.05155
V76	.17449	-.19451	-.10634	.10491	-.04162
V78	.11360	.28678	.05657	.12937	.13997
V79	-.12600	.03544	-.16759	.02655	.11133
V86	-.02093	.07966	-.04462	.11069	-.01754
V87	.01721	-.08463	-.06461	.08122	.04223
V88	-.11264	.00114	-.05104	.08210	.02409
V89	-.05078	.00785	-.10198	.07611	.04897
V90	-.07332	-.01030	.10002	.04308	.10125
V91	-.03463	-.00384	.02065	.05351	.03827
V92	.17623	.18365	.02231	-.12063	-.07961
V93	.04671	.14540	.01319	-.06963	-.09518
V94	-.15182	.10944	-.18135	.04711	.15425
V95	-.09687	.02625	-.03871	.25605	-.20952
V96	.04225	.19676	.11750	.21197	.15969
V97	-.04490	-.03961	.26470	-.02868	.25821
V99	.13863	-.05509	-.12418	.03683	.08409
V100	-.16481	-.04266	-.11997	-.28409	.00671
V102	.18012	-.06020	.04812	-.07157	.07417
V103	-.12917	.03815	-.18249	-.22267	.18788
V104	.05434	.12836	-.06328	-.01109	.01019
V105	-.01885	-.02585	-.03906	-.22768	-.05532
V106	-.18293	-.10863	.10500	.01949	-.11515
V107	-.08688	-.13998	.10967	.21877	.05506
V109	-.13890	.10690	.18725	.14787	.01973
V110	.04766	-.21889	-.23065	.00277	.17894
V111	-.22987	.08270	-.05414	-.07050	.02479
V113	.24111	-.01150	.03430	-.04648	.11439
V114	.15660	-.35370	-.02099	.03687	-.01949
V115	.15379	-.09337	.13200	.16007	-.10537
V117	-.24543	.12110	-.09558	-.04180	.17286
V118	-.01214	.09964	.06407	.08740	.13095

ตารางผนวกที่ 10 เมตริกองค์ประกอบที่หมุนแกนแบบควอดริแมกซ์ (Quartimax rotation)

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4	FACTOR 5	FACTOR 6	FACTOR 7	FACTOR 8
V22	.70185	.15057	.00812	.19506	.07812	-.10845	.06245	.09832
V23	.74448	.16225	-.02365	.10020	.00956	.03944	.11606	-.07129
V24	.71984	.21424	.11819	.03618	.14914	-.02438	.18326	-.11561
V25	.50633	.07363	.08554	-.05010	-.28234	.06506	-.03875	-.11217
V26	.76687	.11355	.08452	.03762	-.01537	.07821	.02411	.08935
V27	.99881	.08836	.06553	-.00357	.00300	.05469	-.07853	.04513
V28	.74024	.23566	.04251	.12119	.03341	.00727	-.09073	-.02272
V29	.83453	.14542	-.04919	.03157	-.08290	.01772	-.13188	.01418
V30	.81076	.09266	-.04957	.00123	.12824	.08215	.05978	-.07205
V31	.76968	.09909	-.00945	-.05725	-.01000	.01593	-.03570	-.06853
V32	.64614	.29977	-.00873	.00761	.20787	.01077	.04967	.07784
V33	.71093	.10685	-.03794	-.09387	.12187	.13381	.08096	.09096
V34	.84616	.09642	.06792	-.06265	-.02280	.00345	.01108	-.06546
V35	.07407	.11718	.17217	-.07290	.07276	-.08543	.02864	.08850
V36	-.12063	.14636	.16781	-.04195	-.01711	.11161	-.08940	-.01093
V38	.20126	.04568	.12847	.05851	.09866	.07628	.19909	-.14144
V41	.14162	.13855	.17012	.04561	.08309	.09112	.05354	-.00929
V44	.24285	.05603	.31513	-.01058	-.03158	.06615	.11377	.15446
V45	.16191	.13555	.23370	-.01309	.02748	.00708	.05105	-.14059
V46	.26990	.04525	.16914	-.05407	.11424	-.00069	.31225	.19393
V48	.16256	.07632	.00320	-.07595	.06230	.04789	.65551	-.16504
V49	.17708	.00609	.63506	.05438	.01130	.13274	.04983	.13880
V50	.12225	.08950	.19042	.15520	-.00573	.07736	.02744	.04288
V52	.32394	.50716	.09105	.23053	.04899	.20765	.28828	-.10340
V54	.23322	.34097	.07906	-.05243	.05859	-.02878	.01540	.04050
V55	.12486	.34545	.26046	.21986	.04380	.17014	.13739	-.03519
V56	.06379	.34028	.14257	.12530	.08442	.25029	.24132	.06893
V58	.01596	.14014	.59335	-.01113	.19915	-.06273	.01975	-.12285
V59	.03638	.03587	.77603	.03226	-.09322	.01220	.11401	.09730
V60	.17856	.17189	.66147	.19716	-.10340	.02364	.05971	.08315
V61	.07499	.26460	.13125	.00438	.01439	.08032	-.05506	-.11184
V63	.38380	.22625	.14431	.18981	.04516	.19945	.19888	.19001
V64	.30631	.33228	.06340	.14717	.13362	-.29805	-.06745	.45290
V65	.52809	.27155	-.02342	.22184	.14258	-.09458	-.05199	.08023
V66	.13376	.20497	-.05448	.35666	-.09196	-.02071	.20813	.21500
V68	.21186	.38875	.05848	-.01068	.24415	.04924	.08402	.28833
V69	.19619	.23426	.01598	.02399	.16761	.06896	.03266	.48596
V70	.24848	.08377	.09840	.00986	.07851	-.13570	.62169	.14340
V71	.25834	.12799	.09829	.17755	-.08062	.00234	.59617	.10823

ตารางผนวกที่ 10 เมตริกองค์ประกอบที่หมุนแกนแบบควอดริแมกซ์ (Quartimax rotation) (ต่อ)

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4	FACTOR 5	FACTOR 6	FACTOR 7	FACTOR 8
V73	.23972	.21663	.01267	-.06610	-.03782	-.04672	.12992	.14480
V75	.19641	.68412	.03595	.10116	.09397	.10586	.04140	.03523
V76	.15168	.07223	.11807	.23905	.24875	.16330	.12505	-.36435
V78	.02390	.18468	.01696	.17130	-.01618	.06233	.18970	-.02709
V79	.05713	.18863	.03419	.16496	.03474	-.08034	-.04378	-.63525
V86	.15524	.79198	.00406	-.05564	.10908	-.03294	.07425	.03206
V87	.21248	.85516	.01794	.03076	-.04152	-.01180	.04676	-.03515
V88	.25841	.82825	.05747	.01864	-.07614	-.04443	-.00869	-.02164
V89	.23189	.78696	.00551	-.02899	-.04931	.14312	-.01080	-.06442
V90	.14752	.80992	.09919	.05150	.12543	.13847	-.00994	.03976
V91	.19735	.86720	.03087	.05016	.08697	.05129	-.03808	-.00066
V92	.16000	.11565	.02435	.76849	.16138	.07983	.01773	-.02867
V93	.18962	.16732	.11261	.73913	.11540	.04476	.11857	-.00617
V94	-.02439	.11880	.47189	.02049	.05011	.13656	.11935	.13514
V95	.01219	.02347	.70552	.04779	.08186	.07534	.04833	-.20170
V96	-.05987	.08610	.62256	.03327	.28332	.01705	-.03058	-.01837
V97	.10647	.22632	.19096	.13551	-.03134	.03860	.05479	-.08032
V99	.02916	.00671	.65999	.00481	.27189	-.00231	-.21068	.01698
V100	.03623	.05877	.32471	-.06178	.02363	.09595	.03954	-.20544
V102	.20498	.03536	.32790	-.02642	.57548	.16611	.03384	-.19657
V103	.12496	.17498	.27890	.12954	.39774	.01722	-.07558	-.09213
V104	.32764	.67840	.03150	.13599	-.01978	.00884	-.04723	-.06508
V105	.11150	.35633	.01886	.15032	.09433	.54802	.11247	-.07451
V106	.18930	.24424	.12258	.11254	.00071	.78601	-.03522	.01036
V107	.17474	.13876	.13730	.02862	.15479	.69140	-.08262	.03647
V109	.29565	.22755	-.01301	.03630	.24588	.35054	.18561	.10293
V110	.14590	-.00913	.14358	.18038	-.05000	.24829	.03422	.17220
V111	.06821	.17609	.20951	.62061	-.07455	.13478	-.16186	-.20324
V113	.07827	.18549	.16685	.11532	.77158	.02177	.03371	.11423
V114	.09771	.19982	.30925	.10648	.53906	.24600	.05624	-.08748
V115	.10694	.31905	.00162	.15484	.05252	.05705	.14670	.01662
V117	.13676	.04957	.07820	.06246	.14031	-.01367	.09317	.02210
V118	.28257	.10543	.21111	.06497	.20709	.19571	.05793	-.00552

ตารางผนวกที่ 10 เมตริกองค์ประกอบที่หมุนแกนแบบควอดริแมทซ์ (Quartimax rotation) (ต่อ)

	FACTOR 9	FACTOR 10	FACTOR 11	FACTOR 12	FACTOR 13	FACTOR 14	FACTOR 15	FACTOR 16
V22	-.04396	.20136	-.07391	-.09574	.05259	-.05359	-.10583	-.12466
V23	-.00348	.20515	-.05875	.07782	.07147	-.00662	-.26885	-.13412
V24	-.08591	-.04926	-.03581	-.09230	-.01556	-.04389	-.07461	-.10923
V25	.31569	.22473	.05111	-.00612	.01556	.32743	-.22488	-.07254
V26	-.02978	.01593	.02830	-.11309	-.02131	.08535	.15689	.02811
V27	.03792	-.06644	.07194	.02665	.01277	.08512	-.07087	.01724
V28	.05229	.04202	.17241	.08468	.10194	.11986	-.13940	-.12833
V29	.30649	-.07168	.05950	.07067	-.01599	.06631	.02583	.10821
V30	-.15606	.04758	-.04262	.08318	.04417	-.06152	.19211	.03581
V31	-.00017	.08609	-.08561	-.01810	-.05033	-.15001	.10303	.17274
V32	.00046	.02510	.08542	-.09821	.19875	-.02367	-.10040	.08893
V33	.00305	-.03668	.01081	.12749	-.07351	.00561	.05893	.16707
V34	-.03417	-.10660	-.05004	.12777	-.03102	.08682	.16472	.02133
V35	.02049	-.07122	.01021	.01729	.07264	-.00122	.01331	.01888
V36	.67933	.10176	.01672	.02807	.15712	.10926	.04991	.34155
V38	.01618	-.22557	.05638	-.00393	.14177	-.16374	-.00106	-.13771
V41	.14643	-.04276	.10430	.03761	.71307	-.00178	-.05593	-.10666
V44	.08938	-.10713	.44790	-.10097	.04118	-.01865	.01753	.00108
V45	.01150	.23303	.58951	.19760	.34334	-.05912	.03791	.14673
V46	.19788	.18829	.02047	.03230	-.07044	.10329	.18940	.19754
V48	-.14725	.00734	.05646	-.13305	.17617	.06109	.18540	-.00543
V49	.36889	-.08540	.19623	-.07225	.00733	-.07861	-.02718	-.05905
V50	.02735	.02387	.01589	-.00117	-.00575	.03071	.77876	.00853
V52	.30842	.11959	-.09111	-.02479	.13294	.05911	.07994	-.07974
V54	.13171	.73469	.05364	-.04572	.07185	.03450	-.00682	.61124
V55	-.13492	.54345	.02670	.20122	-.02555	.16711	.11932	.04391
V56	.00725	.25210	-.07606	.06033	-.06485	.00138	-.07745	-.11479
V58	.27014	-.00923	.18895	.23670	.09099	-.09056	.07035	-.09075
V59	-.08217	.03817	-.21622	-.07489	.04880	.12977	.12643	.10589
V60	.04998	.15210	-.06071	-.16906	.06907	-.05609	-.18703	.10706
V61	.07557	.20746	.04720	.08078	.57419	.09140	.10196	.43085
V63	-.12159	-.39076	-.19016	-.08595	.15137	-.08227	-.12299	-.04135
V64	.12098	.17984	-.06006	-.08676	-.02501	-.01527	-.05419	-.17414
V65	.20923	-.02344	.14516	.13501	-.06294	.00217	-.02179	-.10221
V66	.14280	-.04758	-.06512	.40223	.15219	.18497	.12697	-.15610
V68	-.18380	-.13974	.31587	-.05035	.29987	-.08700	-.03733	-.14822
V69	-.14189	.00520	-.05300	.29301	.30722	-.01517	.03344	.16407
V70	.15349	.06457	.02258	.16839	-.14550	.12396	-.05672	.21906
V71	-.18290	.01340	.02536	.17048	-.04141	-.00574	-.18818	.06157

ตารางผนวกที่ 10 เมตริกองค์ประกอบที่หมุนแกนแบบควอดรีแนกซ์ (Quartimax rotation) (ต่อ)

	FACTOR 9	FACTOR 10	FACTOR 11	FACTOR 12	FACTOR 13	FACTOR 14	FACTOR 15	FACTOR 16
V73	.13729	-.01213	.03595	-.05743	.05407	.12561	.13070	-.08161
V75	.01462	.15539	-.02293	.12624	.14560	.12556	.08795	-.09648
V76	.04561	.10837	-.07351	.01776	.18492	-.03134	.17288	-.15968
V78	.14630	.10028	-.04632	-.05427	.04176	.02766	.06051	.01246
V79	-.00235	-.00855	.03828	.15279	.11318	-.01479	-.06842	.03756
V86	.12924	-.11711	-.06968	-.06645	-.07867	.05693	.08239	.03335
V87	.02955	.08860	.01852	.07948	.03692	-.01891	-.01745	.08410
V88	.02448	.00167	.09873	-.09274	.01993	-.01277	-.14359	.03652
V89	.00013	.09301	.15137	-.02635	-.05811	.02708	.03661	.12035
V90	-.06626	-.05223	-.02294	.24294	.11613	.05303	.00581	.04454
V91	-.09564	.02706	-.02503	.10498	.09701	.07153	.01531	.04177
V92	.21742	-.07840	.13613	.04446	-.19407	-.09790	.15091	.21840
V93	-.10349	.06435	-.04244	.11459	.12429	.00697	.05700	-.00039
V94	-.43568	.20937	.12460	.34529	-.08064	.07150	.07463	-.17029
V95	.08011	-.05515	.13254	.00406	.08801	-.02320	.03039	-.02816
V96	-.14409	.00160	.00236	.04735	-.09114	.14571	.13442	-.19692
V97	.00769	.03469	.06761	.31095	.04318	-.04647	-.02382	.07921
V99	-.07915	.14357	.07844	.00507	.06018	.07007	.05876	.18008
V100	.19981	-.03399	-.08163	-.00663	-.04961	.26871	.32320	-.02359
V102	.01888	.19271	.08052	.29568	.03830	-.07093	.05638	-.04288
V103	-.02421	-.04113	.31115	.13942	-.06553	-.00907	-.17690	.08278
V104	.12219	.13086	.14075	.01317	-.12214	-.06185	.06294	.07759
V105	-.01929	.14972	.35853	.00766	.10997	-.14151	.19350	-.12454
V106	.08234	.03757	.06681	.07220	.07220	.04005	.04317	.01467
V107	.04359	-.05165	-.19280	-.23909	.01799	.00482	-.00175	.11134
V109	-.05230	.19306	.29023	.12205	.05104	.19103	-.04787	.06835
V110	.18904	.18505	.12968	-.04171	-.02284	.09013	-.08953	.02996
V111	-.18555	.02932	-.08427	-.02113	.08385	.22896	-.02002	.01062
V113	.00133	-.02807	-.01688	-.09283	.04995	.16645	-.01163	-.00965
V114	-.00888	.10834	-.22766	-.16469	.13116	.12819	-.02843	.29279
V115	.03120	-.01336	.08317	.05885	-.01592	-.03791	-.00596	.73425
V117	.03623	.08358	-.00402	-.02121	.02387	.82664	.02025	.01085
V118	.30262	-.08782	-.14206	-.07708	.04078	.43296	.14652	-.12782

ตารางผนวกที่ 10 เมตริกองค์ประกอบที่หมุนแกนแบบควอดริแมทซ์ (Quartimax rotation) (ต่อ)

	FACTOR 17	FACTOR 18	FACTOR 19	FACTOR 23	FACTOR 21
V22	-.20186	-.12098	.01740	-.16232	.02503
V23	.39992	-.08790	-.10078	-.05285	.15556
V24	.18718	.02544	-.10999	-.19962	.01423
V25	-.20643	-.09989	.04343	-.13962	-.13077
V26	.08891	.10131	.07221	.04282	.16937
V27	.07054	.00022	-.02975	.09214	-.01682
V28	.03835	-.10048	.01587	-.12430	-.03531
V29	-.04587	.07735	.01371	.02669	-.09475
V30	-.08590	-.01629	.02699	.08839	.02901
V31	-.14227	-.00257	-.02162	.06612	.08250
V32	-.01593	.12413	.17726	-.03880	-.16170
V33	.15667	.06805	-.13446	.23322	-.10336
V34	-.11957	.04703	.10713	.10423	-.00051
V35	.03292	.04080	.03500	.03622	.82842
V36	.06365	.07322	.16268	.17291	.04811
V38	-.03270	.04017	.15889	.56936	.01017
V41	.14290	-.07659	-.00311	.13142	.13212
V44	-.18442	.05647	-.39366	.15138	.11308
V45	.04234	-.08813	.00543	.17047	-.04666
V46	-.47956	-.13430	-.01650	.39907	.04329
V48	-.05439	.08578	.01347	.00368	.08403
V49	.18838	-.00295	-.06935	-.16263	-.04886
V50	.05845	-.03601	.03800	-.35611	.01292
V52	-.01081	.24935	-.01262	.00652	.19180
V54	.01416	.01845	.12935	-.03263	-.05295
V55	-.15457	.08145	.03547	.02155	-.08975
V56	.04708	.50255	.17131	-.21849	.01231
V58	-.16637	.15190	.08285	-.00678	.03339
V59	-.07423	.10248	.02142	.07401	.04311
V60	.00387	.24391	.03731	-.03098	.18817
V61	-.18084	.06616	.02727	-.34969	-.06748
V63	.18244	.27054	-.00578	.19619	-.16640
V64	.10690	.06817	-.14307	.17973	-.14087
V65	.04660	-.19512	-.03148	-.15301	.11383
V66	-.12936	.01903	-.34157	.17455	-.13121
V68	-.01003	.26741	.15630	-.12181	-.21937
V69	-.00363	.22790	.23229	-.03546	.00624
V70	.21349	.12690	-.01060	.05407	-.10975
V71	-.00469	-.15265	.25662	.21825	.02903

ตารางผนวกที่ 10 เมตริกองค์ประกอบที่หมุนแกนแบบควอลิตแม็กซ์ (Quartimax rotation) (ต่อ)

	FACTOR 17	FACTOR 18	FACTOR 19	FACTOR 20	FACTOR 21
V73	.70357	-.00869	.11789	.04531	.08304
V75	-.03905	-.06345	.04265	-.03395	-.01586
V76	.37265	-.13936	-.04817	.12819	-.08215
V78	.04339	.03789	.76534	.09459	.10566
V79	-.05419	.14693	.11123	-.03072	-.13931
V86	-.03200	.10281	.05103	-.03425	-.07650
V87	-.00077	-.06319	-.06759	.10752	.03198
V88	-.05119	-.00963	.01481	.02936	.04178
V89	.05167	-.03230	.02260	.06659	.00779
V90	.01425	.07116	-.01050	.00192	.06192
V91	.06768	-.02644	.01607	-.04354	.03195
V92	-.00311	.01607	.03955	.02556	-.05527
V93	.00850	.00783	.09858	.02806	-.09148
V94	-.04502	.10943	.21472	.28492	.04294
V95	.02168	-.09638	-.10309	-.02576	-.16395
V96	-.04705	-.25919	.12944	.04163	.12753
V97	.06327	.02129	-.07016	-.03450	.04562
V99	.07241	.04015	-.02717	.20810	.18903
V100	.01598	.45032	-.15772	.11524	.22930
V102	.09190	.11372	.06050	-.11664	-.04826
V103	-.00099	.48473	.12715	.09703	.03359
V104	.15704	.03381	.17528	-.05867	.03642
V105	.05833	.02512	-.07061	.17601	.07300
V106	-.04193	.01742	-.01161	.05175	.00573
V107	-.02609	.11899	.13500	.08702	-.17647
V109	.10381	-.17845	.02145	-.11136	-.10949
V110	.07429	-.06233	-.10133	.54181	.01125
V111	-.01781	.05160	.02013	.05703	.08267
V113	-.04903	-.02209	-.01003	.02807	.06012
V114	-.10364	.10334	-.12200	.14115	.10036
V115	.00742	-.06610	.04035	-.06858	.03700
V117	.14553	.05033	.00899	-.06191	.01001
V118	-.28505	-.05907	.01147	.16364	-.02497

ตารางหน้ากที่ 11 คะแนนองค์ประกอบ (Factor score) และคุณภาพชีวิต (Q.O.L.) ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

CASE	FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		Q.O.L.	
	SCORE	12	SCORE	13	SCORE	14	SCORE	15	SCORE	16	SCORE	17	SCORE	18	SCORE	19	SCORE	20		SCORE
1	-0.01142	0.62374	0.93181	0.80946	0.61033	-0.45880	0.42247	2.01444	-0.16890	-1.29982	1.75465									
2	-1.15069	-1.20610	-0.63569	-1.35473	0.29164	1.08052	1.87818	1.33025	-1.76407	1.34969	0.01510									
3	0.19415	1.12625	-0.52415	0.10932	-0.49929	-0.70232	0.13969	-0.26444	-0.70384	-1.24629	0.66471									
4	-0.55758	0.09735	-0.12035	-0.04714	0.39250	-0.30033	-0.25127	0.45768	-0.28977	0.43415	0.09026									
5	-0.34348	0.73455	-1.59904	0.52931	-0.28318	-1.23210	0.56824	-0.55078	0.22666	-0.93280	-0.28875									
6	0.39792	-0.26426	0.13625	2.41023	0.68126	-0.43063	-0.76724	-1.29491	0.02305	1.84472	2.23403									
7	-0.24259	1.35176	-0.72556	0.24854	-1.19700	1.78164	-1.13678	-0.73486	-1.29183	0.87522	-3.26350									
8	-0.60271	0.86038	0.85443	-0.29034	1.70555	0.67902	1.28260	0.52422	1.87161	0.70546	11.12471									
9	0.48617	1.20696	0.69450	1.07466	-0.37868	0.89771	-0.69097	-0.91401	-0.62978	-0.62405	-1.10615									
10	1.90926	1.00947	1.98017	1.48060	0.59304	-0.22593	1.29464	-0.78356	0.14690	1.58710	2.06600									
11	-0.88119	-0.57697	0.03163	1.33220	0.19990	-0.13330	-1.01797	-0.23647	-0.86663	-0.20556	-2.72123									
12	-0.77720	0.14733	-0.77826	0.53424	-0.91667	-0.30640	-0.69052	1.25152	2.28697	-0.05342	-2.58383									
13	-0.05666	0.16804	-0.68542	-0.96282	-1.37131	-1.30820	-1.70906	0.85519	-0.71241	0.93050	-11.28463									
14	-0.87240	0.56119	2.00391	0.56180	-1.53231	0.62976	-2.58396	2.40743	1.40188	0.02674	5.52267									
15	-0.89617	1.04232	-0.28815	-0.29241	1.37559	0.22794	0.12240	2.63247	-1.12533	0.34497	-0.26443									
16	1.69104	-0.73704	-0.29156	0.50536	-0.77541	0.07392	0.36712	-1.11760	-0.20228	-1.59621	0.07856									
17	0.17374	1.47068	-0.21433	1.38479	0.26867	-0.29132	-0.57838	-1.24958	-0.17046	0.04791	3.58969									
18	-1.08864	-2.49567	1.46716	-0.67944	-2.27638	1.77013	-1.98322	-0.18593	-0.85604	-0.74815	-10.33689									
19	-1.19595	-0.57506	-0.52868	0.02248	0.33876	1.09043	2.50448	-0.56923	1.03255	-1.44134	-0.12843									
20	-0.34084	0.50267	0.60805	0.06465	1.14559	0.76161	-2.21177	-1.64671	-0.34005	-0.19786	2.01577									
21	0.31499	1.00345	-0.47780	0.63043	-0.04924	-0.58295	-0.20827	-0.69193	-1.41948	0.56826	0.78193									
22	-0.74755	-0.35361	0.35291	1.07801	0.33138	-0.16335	0.36033	-0.35263	-0.98154	-0.28456	-1.98876									

ตารางผนวกที่ 11 คะแนนองค์ประกอบ (Factor score) และคุณภาพชีวิต (Q.O.L.) ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

CASE	FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR	
	SCORE	2	SCORE	3	SCORE	4	SCORE	5	SCORE	6	SCORE	7	SCORE	8	SCORE	9	SCORE	10	SCORE	11
23	-0.47746	-1.29234	-2.66859	0.03260	-0.01637	-0.99142	0.85411	1.48428	-1.91729	0.03727	-0.03450									
24	0.31956	-0.58306	-1.51074	0.63983	0.13992	-1.26416	0.66917	0.89729	0.93027	-0.25210	-0.38625									
25	1.27134	0.09429	-0.13003	1.23077	-0.38131	0.01058	-0.83186	-0.31454	-0.09421	0.86571	-0.73846									
26	-3.33356	-0.97407	0.24274	1.32001	-0.32435	-1.57145	1.45791	1.78198	0.45769	-0.12799	-1.02927									
27	0.75414	-1.44519	-1.27787	-0.49330	0.55405	-0.07678	1.11369	1.05602	-0.64675	0.93089	-0.03133									
28	0.95498	0.29687	-0.14745	-0.35330	-1.16628	1.41579	0.31661	0.55747	-1.47372	0.22394	-0.44823									
29	1.13128	-1.33749	-0.06944	0.90935	0.15764	-0.15783	-0.23438	0.66584	-0.65545	-0.22219	-0.32726									
30	-0.46748	-1.36222	0.52654	-0.18454	1.02470	1.62299	0.69923	1.13939	-0.21705	0.31631	-0.51149									
31	-0.03656	-1.48102	-0.23319	-0.95803	0.41607	0.89424	-0.03853	0.22325	-1.38602	0.13429	-1.10786									
32	-1.67320	-0.97507	0.12779	0.77172	0.51700	0.24645	0.95957	0.64896	0.61368	0.91191	1.07683									
33	-0.71885	-1.17743	1.53739	0.46634	-1.59224	1.89263	-1.29909	-0.08299	-0.32333	0.03716	1.09760									
34	0.72510	-0.62092	1.02061	-0.64804	0.02762	0.20676	-0.72230	-0.29717	-2.64472	-0.13496	0.05688									
35	-0.35277	-1.11453	0.78079	0.33792	0.39068	1.81226	-1.05352	-0.79809	-0.17612	0.33881	-0.03194									
36	0.94057	0.07815	1.67092	1.56597	-1.67125	0.80498	-0.40450	-0.62548	-0.31982	0.86088	-0.48450									
37	0.88334	-1.43772	0.47455	-0.25847	0.96285	-0.18292	-1.03781	-0.34182	-0.95846	0.40844	-0.55008									
38	-0.24223	0.21258	1.34153	0.54435	-0.25462	-0.97113	1.31123	-1.65025	0.59290	-1.51865	-0.64855									
39	0.44495	-0.69895	-0.93899	-0.55125	-0.99029	0.23984	-1.26550	-0.97318	-1.11164	0.75538	0.86712									
40	-0.53856	0.92838	1.59934	1.08417	1.38972	0.68758	-0.25586	-1.07670	-0.72799	0.41357	-1.66965									
41	0.58550	0.71263	0.10053	-2.14393	-0.44235	-0.02298	0.44822	0.10327	-1.06900	-0.27519	1.43973									
42	-0.94861	0.67237	-2.43292	-3.11273	0.11188	0.48491	-0.33235	0.82187	-2.25751	1.10909	-1.29212									
43	-1.38520	-0.66756	2.14549	1.40743	0.59512	-0.88180	1.30987	-0.06055	-1.54193	2.38604	0.01441									
44	0.78307	-2.67534	-1.84018	1.24557	0.68330	-1.09474	-0.33962	1.76044	-0.43412	1.79820	0.28287									

ตารางผนวกที่ 11 คะแนนองค์ประกอบ (Factor score) และคุณภาพชีวิต (Q.O.L.) ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

CASE	FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		Q.O.L.	
	SCORE	12	SCORE	13	SCORE	14	SCORE	15	SCORE	16	SCORE	17	SCORE	18	SCORE	19	SCORE	20		SCORE
23	-0.12328	-1.36203	0.25054	-1.17704	1.12529	-2.06568	0.69442	-0.43179	-0.26512	-0.58259										-8.92699
24	1.20684	0.82661	-1.08548	0.19358	-0.10579	-0.30289	0.15688	0.24586	0.65563	-2.35741										-0.96644
25	-0.07976	-0.18550	0.01361	0.35257	0.46156	-0.37622	0.08603	-1.02870	1.10132	1.52296										2.85015
26	1.64055	-0.42285	2.36680	1.19511	1.77844	-0.63021	1.04232	1.88502	0.89859	-0.72107										6.93234
27	1.20643	0.02265	-1.01499	0.29296	1.26040	0.03443	-0.41628	-0.69276	-0.37263	-0.30451										0.45327
28	0.04661	-0.57500	-0.08756	-0.37148	0.98521	0.19030	-1.17156	0.09481	0.64475	1.02424										0.95700
29	-1.88659	-0.81230	-0.40274	0.52032	0.58601	-0.13922	-1.77307	0.43352	-1.31447	-0.17923										-5.10770
30	0.22584	0.62383	0.48718	1.32037	-0.83865	-1.28627	0.94636	0.11371	-0.48287	1.43098										5.12686
31	-1.12220	0.54932	-0.22791	-1.26164	0.73355	-1.69283	0.43862	-0.42885	-0.30402	-0.70001										-7.58933
32	0.58876	0.63058	-1.01322	0.10971	-1.26324	1.84249	-1.12508	0.79949	0.45374	0.77461										5.02348
33	0.26116	-0.89941	0.91977	0.10729	1.35777	0.10622	1.29335	-0.28708	0.27935	-0.34501										2.63060
34	0.53243	1.40677	-1.39953	-1.12541	1.08639	-0.09015	-0.57708	0.45409	1.92500	-0.16266										-0.98129
35	-0.13036	-0.61550	1.13188	-0.03214	0.02794	-1.67694	-0.21598	-1.25907	-0.02977	-0.93115										-3.59760
36	0.54549	-0.00707	-2.03875	1.31525	-0.12959	1.05306	1.48368	-0.45305	-1.17112	0.09173										3.10555
37	-0.89840	-0.68816	0.21413	0.10101	-1.39593	-0.63292	-0.80520	-0.20327	-1.09391	1.86370										-5.57705
38	-1.86113	-0.63538	0.91056	0.10688	-1.10595	-0.91442	-0.54760	-1.17876	0.21737	0.55581										-5.73546
39	-0.34181	-1.76651	1.25954	-0.17656	0.15269	-0.75698	0.44380	0.07039	-0.36650	0.92459										-4.77986
40	0.16046	-0.10818	0.11805	-0.07403	1.88671	1.45421	-0.87879	1.33607	0.07167	0.93677										6.73694
41	-1.19460	-0.53410	0.61630	0.38621	0.73143	-0.97619	-0.45802	0.79078	-0.88669	-0.89315										-2.98160
42	0.61232	0.95414	0.21256	0.37667	-2.22560	-0.48264	1.15754	-0.91351	0.57838	1.47626										-5.43000
43	0.54275	-0.03750	0.62116	2.11641	-2.60925	-1.66366	1.78088	1.03310	-1.25216	1.18892										5.04197
44	-0.07368	-1.35805	-0.53552	-0.44471	-0.16698	0.81837	-0.42146	0.28571	0.00920	0.02874										-1.68893

ตารางผนวกที่ 11 คะแนนองค์ประกอบ (Factor score) และคุณภาพชีวิต (Q.O.L.) ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

CASE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
45	-1.49939	1.09783	-0.37509	1.08055	0.43039	2.46341	1.61290	0.75797	-0.45594	-0.87232	-1.07804	
46	0.23910	-0.00415	0.27441	0.22998	-0.80601	1.25438	0.99865	0.33657	0.09437	-0.95117	0.22075	
47	1.47336	-0.40439	0.36610	-1.40874	-0.16658	-0.20425	-0.60172	1.44733	0.36082	-0.63224	0.81481	
48	-0.48291	-0.23973	0.82552	0.12796	1.58546	0.79267	1.06127	0.35497	-0.55316	1.04164	1.57893	
49	-1.57173	-0.25430	-0.98372	-0.76061	-0.66849	1.89560	-4.21704	-0.43727	1.81564	1.53173	-0.79582	
50	-0.38583	2.25245	-1.60260	2.06754	-1.60240	-0.98785	-1.32411	1.42472	-0.03317	0.40195	0.04532	
51	-1.52651	2.11995	2.01270	1.64348	-1.21323	-2.32655	-0.91420	2.41726	1.60565	2.47578	-1.05787	
52	0.34232	1.15981	-0.61440	-0.22597	-0.44676	0.03161	0.30129	0.27867	1.22987	0.48988	0.85787	
53	0.25492	-0.70299	-1.10136	-0.60427	-0.87226	1.15783	0.14769	-1.29899	0.85200	0.79515	0.62278	
54	1.32903	-0.57164	0.12834	-0.84707	0.31377	0.23807	-0.71329	0.77390	-0.53579	-0.45341	-0.42030	
55	-0.64935	-0.40951	1.33861	-0.29100	0.59349	0.14717	0.71189	-0.58966	-1.08493	-0.30839	-0.30561	
56	-2.00511	-0.93243	-0.33893	-0.94521	1.59897	0.20676	-2.01889	0.15328	0.63778	-1.16955	-0.73023	
57	0.43512	-0.40219	0.43622	-0.59859	0.43326	1.18379	0.97893	-0.50052	-0.94817	0.64689	0.52167	
58	0.93616	0.17090	0.25784	0.38742	-0.13475	0.52761	0.74947	-0.50777	0.00620	-0.22192	-0.54261	
59	0.69866	-0.52238	0.90028	-0.10133	0.62442	-0.65685	0.35524	-1.36280	-0.14656	1.99275	-1.06822	
60	1.46551	0.31310	0.45334	-0.06396	0.22647	0.01071	-0.52848	0.65123	0.24981	0.42035	-0.33838	
61	-0.65844	1.49959	0.11469	-1.33648	0.35899	-0.15082	-0.15598	0.83369	-0.18535	1.88521	-0.94084	
62	1.24723	-0.34396	0.04250	0.19377	0.06971	-0.85288	0.50179	0.63822	0.65656	0.85873	-0.05870	
63	0.10550	0.73769	-1.03074	-0.83095	1.72876	1.31105	0.72813	-0.16798	0.82706	0.46036	1.61991	
64	-0.03945	-0.06812	-0.58634	0.53104	1.49283	-0.85098	-0.21993	-0.41399	0.73791	0.32174	0.92173	
65	-2.35006	0.59509	1.56367	-0.67754	2.13558	0.29185	1.35803	0.79910	0.19729	2.15821	0.00286	
66	-1.10422	1.46623	-1.01234	-3.28521	-2.18843	-0.65891	0.48373	0.59395	0.94443	-1.38075	-1.51219	

ตารางผนวกที่ 11 คะแนนองค์ประกอบ (Factor score) และคุณภาพชีวิต (Q.O.L.) ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

CASE	FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		Q.O.L.	
	SCORE	12	SCORE	13	SCORE	14	SCORE	15	SCORE	16	SCORE	17	SCORE	18	SCORE	19	SCORE	20		SCORE
45	0.58072	0.72246	0.34320	-2.05870	1.22369	-1.39928	0.39945	-1.68072	1.05700	1.03642	3.38651									
46	-0.19619	2.92639	2.10852	1.09424	0.42480	-0.41555	-1.85468	-1.23718	-1.82170	-1.64690	1.26863									
47	-0.15129	0.18978	-1.39532	-0.03841	0.44086	-0.04192	0.27881	0.69345	-0.81185	-0.15322	0.05539									
48	-2.10435	-3.15174	-0.86310	3.10963	-1.02916	-0.00326	-0.70489	-0.24708	0.46895	-1.37719	0.19043									
49	-1.07082	0.75778	3.20213	1.86921	0.05691	1.20262	-0.31071	-1.85898	2.01997	-2.09494	-0.67284									
50	0.73763	-0.75026	0.27682	-0.25385	-0.47053	0.63277	0.91925	-0.07260	0.56382	0.86180	2.70087									
51	-0.34503	0.72077	0.35015	-0.76508	0.55670	-2.22494	0.55044	2.31644	-0.86217	-0.16072	5.37302									
52	-2.34802	-0.39603	-0.23375	-0.32702	-0.07357	-1.78091	0.37673	0.32010	-0.47859	0.13150	-1.40537									
53	1.07410	-1.77435	0.14490	0.58660	2.09012	0.23915	-1.21501	1.52083	-1.65906	-1.75426	-1.49648									
54	0.15016	-0.49813	0.78391	-0.39517	-1.28036	0.43613	0.38450	0.36823	-0.35598	0.24521	0.50669									
55	-1.52741	0.49209	-0.24283	-1.03495	-0.25684	-0.61450	0.44946	0.51006	-0.08482	0.06813	-3.08890									
56	-0.39329	0.15728	-0.60833	0.68281	0.40846	-0.96290	0.49671	0.15947	2.88474	0.30782	-2.41079									
57	1.50702	-0.15029	0.18788	0.46487	-0.96128	0.10053	-0.91620	-1.03499	1.15978	0.33487	2.87860									
58	-0.97351	0.65066	0.43766	-1.39519	0.88460	0.56370	-0.09630	-1.89413	1.00674	1.02619	1.83897									
59	1.02525	-0.68628	1.56355	-1.04759	0.42253	1.52670	0.55205	1.44272	1.10456	-1.11223	5.50447									
60	0.37235	0.27735	1.69696	-0.45790	-0.50002	-0.11709	0.10557	-0.02489	-0.31135	1.27745	5.17813									
61	0.09818	-2.00831	-0.65949	0.00255	1.04710	-1.12171	-1.57907	-0.97083	1.16252	0.50896	-2.25584									
62	0.15363	0.90804	-1.61946	0.07236	0.46047	0.78203	-1.04703	-0.32705	1.75617	-0.81324	3.27889									
63	0.23462	-0.27369	1.31590	-0.34214	-1.13504	-0.77387	0.75903	0.88803	0.78774	0.43955	7.38892									
64	-0.51040	-0.24976	-2.11170	-2.15764	-1.50252	-0.12903	0.64417	0.21323	0.74820	0.62150	-2.60751									
65	-0.97693	0.13153	-1.46640	1.68059	0.91809	0.81590	0.84922	-0.22234	0.03363	-0.95552	6.88185									
66	-0.25241	-0.92167	-2.19637	-0.81393	-0.64847	-1.60187	0.09827	-1.16280	-0.56889	0.14694	-15.57491									

ตารางผนวกที่ 11 คะแนนองค์ประกอบ (Factor score) และคุณภาพชีวิต (Q.O.L.) ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

CASE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
67	1.57984	0.19663	0.55989	-0.16800	0.96833	0.36273	-0.11621	0.04246	-0.73916	-0.65575	-0.53512	
68	0.35359	0.92133	-0.77191	0.22373	-0.21340	-0.29138	1.31554	-2.08872	0.21300	0.90526	-0.44012	
69	0.29452	1.20403	-1.23175	-0.51661	1.03606	0.10568	1.12090	-2.20587	0.95441	1.37181	1.16187	
70	-1.99084	-0.54479	1.41238	1.05523	0.56468	-0.29961	1.61597	-1.75733	1.34399	1.53794	2.00700	
71	-0.92334	-2.08433	0.79957	1.08581	0.97035	0.45192	-0.72407	-0.35488	0.74015	-0.70567	0.83949	
72	1.32170	-0.59045	0.55564	-0.30167	-0.91911	-0.30613	0.31069	-1.04927	0.94427	-0.16220	-2.21154	
73	0.60788	0.41977	0.75563	0.02142	0.39025	0.08654	-0.01271	0.38631	0.44797	0.26607	0.36206	
74	0.12377	1.17152	-0.38878	-0.41784	-0.19572	0.69646	-0.93102	-1.84981	0.38768	1.38022	-0.33243	
75	-0.24373	-0.81502	-2.08866	1.82976	0.70195	0.05370	-1.01346	-0.42967	2.25348	0.89467	2.98785	
76	0.82528	-0.14319	-1.09093	0.43428	0.03371	-1.06702	-0.30055	-1.12869	-1.26469	0.53145	1.74777	
77	-0.34522	1.58187	-0.18554	-0.81043	0.40024	1.11454	-0.49881	0.51592	1.14023	1.32738	-0.84033	
78	0.66251	1.15757	-0.12885	-0.66467	0.44363	0.95205	0.17588	-0.22150	0.91347	-0.53263	-0.15478	
79	0.94036	-0.66229	0.67770	0.37612	-1.26598	-1.32565	-0.19521	0.27682	0.21397	-0.71806	0.78393	
80	-1.79538	-0.34686	1.20214	0.75913	1.92743	1.95597	-0.98426	-0.92882	0.80921	-1.96561	1.47927	
81	-0.42869	-1.54896	-0.38741	-0.23298	-2.11565	0.02873	1.89790	-1.31880	2.18760	-1.70172	-0.66053	
82	0.47463	-1.00455	-1.08936	-0.00950	-1.73986	-0.98120	-0.38750	-0.42132	0.17602	0.18099	0.99136	
83	-0.35664	0.62442	0.54351	-0.69452	-0.80474	-0.12886	0.76252	0.56733	0.41488	-0.44012	2.33292	
84	1.57623	0.12129	0.23541	-0.36059	-0.45203	0.06284	-0.01043	0.18727	-0.40079	-1.08215	0.42271	
85	-0.31572	1.50375	-1.12263	0.05252	0.31562	-1.40450	-0.43309	-0.32375	-1.52072	-1.91239	0.97603	
86	0.90763	0.00375	0.73386	-1.19932	-0.37054	0.94612	0.63550	0.19925	0.29875	-0.55511	0.41449	
87	1.49670	0.01968	0.79180	0.84955	0.05506	-0.47571	0.20219	0.71712	-0.37643	-0.08772	-0.81712	
88	-1.14004	0.08478	-0.12414	-0.62186	0.29224	0.66223	0.30717	0.13578	-0.76217	-0.92022	0.28407	

ตารางผนวกที่ 11 คะแนนองค์ประกอบ (Factor score) และคุณภาพชีวิต (Q.O.L.) ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

CASE	FACTOR SCORE		FACTOR SCORE		FACTOR SCORE		FACTOR SCORE		FACTOR SCORE		FACTOR SCORE		FACTOR SCORE		FACTOR SCORE		Q.O.L.
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21							
67	0.63907	-0.63961	0.77746	-0.70902	-0.21068	0.54509	1.25577	0.67980	0.05260	-0.73466	3.15146						
68	-0.85679	0.88196	-0.57967	0.97688	0.90728	-0.10448	0.17766	-0.20897	0.89995	-0.88315	1.33759						
69	0.34913	-0.77301	0.11954	0.37173	-0.98580	-0.40383	0.17230	-0.03641	1.38400	-0.66323	2.82947						
70	0.92407	0.75996	-1.72543	-2.50309	0.74773	1.98671	-0.68390	-1.14711	-1.48779	0.49939	2.31516						
71	-0.34531	-0.34687	-1.76635	0.24951	1.59812	0.74875	-0.18493	0.05522	-0.02887	0.11942	0.19369						
72	1.44621	-1.59633	1.31008	-0.70393	0.93717	0.04077	-1.14403	-0.87253	-1.16628	-2.27888	-6.43582						
73	1.10685	-0.23714	-0.02517	0.10346	-0.61730	0.65919	1.33572	0.44195	0.58736	-0.07354	7.01257						
74	0.92214	-0.09332	-1.12356	0.91085	-0.37010	-1.10973	0.42672	1.13075	-1.10272	-0.99529	-1.76021						
75	0.59656	-1.44787	0.30244	-2.20835	0.40280	-1.69235	-0.50939	-0.86091	-0.73434	1.26371	-0.75683						
76	0.01502	0.68292	0.05321	-0.12164	-0.44172	0.54763	0.41881	-1.61070	0.93802	0.02571	-0.91532						
77	1.40919	-1.53821	0.17724	-0.27972	-0.91279	-0.45587	1.12530	-0.25370	0.52934	-1.06089	3.67795						
78	0.68944	0.65431	-0.29211	-0.34299	-1.57967	0.90781	0.19493	0.62095	-1.20618	-2.36868	-0.11951						
79	0.42315	-0.32860	0.98938	-0.16966	-0.33135	-0.61766	1.07907	-0.84304	0.32211	0.59912	0.22423						
80	2.32236	1.70838	-0.74120	-1.83118	1.78221	-1.43711	-0.09476	1.06946	-0.44895	-0.43984	4.00159						
81	-1.23692	-0.25489	0.50045	-1.27909	-2.55007	0.67498	-0.06768	0.92618	1.48763	-2.04591	-8.12583						
82	-0.80994	-2.02476	0.63408	0.20158	1.94534	2.37745	0.68661	0.52039	-0.82092	1.68339	0.58293						
83	-0.90903	0.15538	0.42313	-0.41617	0.37489	0.45941	0.33125	-0.37019	0.57341	-0.65794	2.78484						
84	-0.62294	0.31255	-0.98284	-0.13425	-0.41186	-1.29880	0.41017	0.52150	-0.82713	-0.47385	-3.20769						
85	1.83924	-1.49145	-0.03021	1.05184	0.19668	-0.37475	0.88830	-1.32625	-0.65222	-0.34756	-4.43126						
86	0.79553	-0.73175	2.13621	-1.27069	-0.34218	0.82104	-1.27657	0.37212	2.17901	1.96582	6.66292						
87	-0.90519	0.59582	-0.36734	-1.90858	0.17280	-1.23146	-0.15949	-0.80347	0.80782	-0.35771	-1.78168						
88	1.04045	-1.15272	0.52721	-0.75724	0.60771	1.91151	1.09931	-0.74644	-1.93371	-0.62600	0.44800						

ตารางผนวกที่ 11 คะแนนองค์ประกอบ (Factor score) และคุณภาพชีวิต (Q.O.L.) ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

CASE	FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR			
	SCORE	2	SCORE	3	SCORE	4	SCORE	5	SCORE	6	SCORE	7	SCORE	8	SCORE	9	SCORE	10	SCORE	11
89	1.11884	-0.65679	0.12975	0.31691	-0.54021	0.60030	-0.28339	1.30357	0.80565	-0.40274	0.33739									
90	-1.91151	0.76749	1.51819	1.59932	-0.33504	-1.93739	-1.98529	-1.30680	-2.14966	0.36435	3.36843									
91	0.74913	0.74915	0.10776	0.82316	-1.22437	-0.30542	-0.09978	-0.81044	-0.03134	-0.84969	-0.61378									
92	0.70665	0.58537	-0.27193	0.33610	-0.46100	0.76896	-0.25661	-0.20749	-0.80667	-0.02780	0.22938									
93	-1.89852	1.07963	0.60207	1.27825	-1.66931	2.33215	1.70013	0.48291	0.54865	-0.34838	-0.91099									
94	0.48227	2.05837	0.00256	0.62097	-0.24513	-0.06409	-0.84634	1.71237	-1.57110	-0.60720	0.54919									
95	-0.44826	1.25705	-0.53362	0.34196	-0.16221	0.52363	1.13738	-0.84595	0.76211	0.44955	0.20645									
96	1.01064	-0.02997	-0.13579	0.07549	-0.86775	0.42978	0.43469	-1.85528	-0.22813	-0.89274	0.61951									
97	-0.91272	1.90865	-0.79159	1.03190	1.21456	0.02820	-0.26103	-1.96276	-0.55125	-0.10632	-1.48274									
98	1.08735	-0.32019	0.12623	-1.50133	0.07918	-0.87094	0.98083	-0.67720	0.64279	-0.41063	-0.57585									
99	-1.20451	-0.66251	-1.17612	-2.24209	-1.46729	-1.65513	-1.40302	0.28633	-0.20529	1.25738	-1.66966									
100	0.99274	-0.40418	0.59847	1.09386	-0.14315	-0.45996	-0.25881	-0.49255	0.41104	0.64063	0.16243									
101	1.01376	-0.36448	0.13878	-1.57319	0.88597	-0.53485	0.19357	0.65165	0.69761	0.21258	-0.25085									
102	1.00868	-0.36147	0.60809	0.62953	-0.04024	-0.27525	0.63235	-1.06364	0.61074	0.04006	-0.36137									
103	-0.38289	0.08149	-0.72876	0.09708	-0.31443	-0.93074	1.36384	0.55675	0.36786	-0.14061	0.80328									
104	0.23247	1.33875	-0.81416	-0.05424	-0.66930	0.20165	0.25018	-1.32756	-1.85048	-0.39535	1.61300									
105	-0.64267	1.69624	-0.46429	-0.04908	1.77592	-1.01692	0.17852	-0.82684	-1.06389	-1.56509	-0.28872									
106	0.75532	0.19950	-0.22491	-0.61449	1.16362	0.03161	-0.20125	0.01202	0.19341	0.37832	1.03039									
107	0.55909	0.17668	0.26244	0.60606	-0.89693	-1.64658	-0.49227	-0.23468	1.13387	1.29062	-0.83617									
108	0.15862	-0.68778	0.48307	-0.22817	-0.31311	-0.20784	-1.74026	0.95127	0.87308	-0.68925	-0.20400									
109	0.38484	-0.81421	0.01710	-1.28355	2.02636	-1.59264	-0.38661	0.97231	-1.13933	-0.11591	0.37187									
110	-0.25377	1.10438	1.07856	-0.75397	0.36949	0.27550	-0.60344	2.18115	-0.61936	0.46108	0.51144									

ตารางผนวกที่ 11 คะแนนองค์ประกอบ (Factor score) และคุณภาพชีวิต (Q.O.L.) ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

CASE	FACTOR SCORE	FACTOR SCORE										FACTOR SCORE		FACTOR SCORE		FACTOR SCORE		FACTOR SCORE		Q.O.L.
		13	14	15	16	17	18	19	20	21										
89	0.03653	0.39304	-1.07903	0.41788	-0.39029	1.79874	1.18054	1.56761	1.82338	-1.30555										7.17213
90	-0.86987	2.56566	0.88898	-0.51862	0.10430	-0.23949	1.20938	-2.35877	-0.06736	-2.32163										-3.61533
91	-0.94385	0.53910	-0.52873	1.22493	2.21221	-0.72955	1.13905	1.92005	0.22475	1.12231										4.67465
92	1.29671	-0.27178	0.72380	0.11297	-1.26526	-0.05382	1.97742	1.02470	-0.49317	-1.18787										2.45866
93	-0.76908	-1.17140	-0.74428	-1.52361	-1.93881	3.15975	1.58503	-1.85924	-0.34943	0.16711										-0.24737
94	-0.53576	0.10534	0.07605	0.07841	1.02265	0.48550	-1.20701	0.44977	0.02670	-0.95399										1.63953
95	0.85262	1.43865	-0.37251	1.55686	-1.03819	-0.46455	-0.54173	1.17835	-0.77672	1.26824										5.78911
96	-1.57866	-0.61239	-1.04372	0.29070	0.37575	-0.00249	1.17726	-0.80319	-0.81940	-0.95569										-5.41138
97	0.97601	-0.41811	-0.23749	-0.48154	-0.53741	-0.38229	0.94930	-1.81475	-0.51430	-0.87889										-5.22457
98	0.23304	0.21640	-0.78001	0.54888	-1.04418	-0.38115	-1.30215	0.00215	0.37756	-0.29897										-3.86819
99	-1.02967	1.57102	0.30296	-0.63247	1.14542	2.55977	0.32666	-0.98080	0.02985	0.15288										-6.69629
100	1.48010	0.93078	0.75845	0.58517	-1.35576	-0.81667	-0.32586	0.02825	1.59620	0.16683										5.18801
101	0.48080	0.72189	0.70789	-0.88844	-0.28036	1.16499	0.51799	1.41142	-1.07058	0.25531										4.09146
102	0.32701	-0.37320	-1.13074	0.73970	-0.15910	-0.14326	0.05976	-1.26492	2.43469	0.85982										2.77724
103	-0.91546	-0.75217	0.48523	-1.40468	0.27100	-1.45062	-0.65365	1.28517	0.51831	-0.77150										-2.61550
104	-0.53010	1.28257	0.38922	-0.24894	-0.41964	0.07215	-1.11386	1.57694	1.25371	0.03944										0.82845
105	1.33187	0.70056	-0.52901	-0.29199	0.25853	1.41810	-0.61685	0.51379	0.83907	-0.54430										0.81295
106	0.17327	-0.63289	1.60588	-0.43945	-0.52163	-0.66363	-0.44858	-0.06090	-0.72065	0.70956										1.72452
107	-0.55045	1.93366	-0.23616	-0.19404	-1.57801	-0.88182	-0.52773	-0.42232	-1.93093	0.59716										-3.86851
108	-0.42168	0.71611	0.00180	-0.03919	-0.81739	-0.61657	-0.18912	0.03939	-0.27560	0.22677										-2.97985
109	0.36039	-0.20878	0.67184	-0.82753	0.32671	0.78537	-0.14497	-0.02245	-0.00411	0.52782										-0.09548
110	0.87212	0.70056	-0.91020	-0.60756	-0.94695	1.34969	-2.69630	0.81493	-0.30275	0.43720										2.46180

ตารางผนวกที่ 11 คะแนนองค์ประกอบ (Factor score) และคุณภาพชีวิต (Q.O.L.) ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

CASE	FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR	
	SCORE	SCORE	SCORE	SCORE	SCORE	SCORE	SCORE	SCORE	SCORE	SCORE	SCORE	SCORE	SCORE	SCORE	SCORE	SCORE	SCORE	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11								
111	0.02386	-0.64120	0.28400	-0.35951	0.04363	0.09639	-1.30476	0.33722	-0.06798	-1.01031	0.13418							
112	0.11494	-0.13875	0.84159	-0.39376	1.00192	0.08968	-0.05171	-0.59809	-0.02421	0.28591	-0.85972							
113	-1.27675	-0.19497	0.43638	-2.01308	-2.15478	-1.32816	0.03395	-0.49680	-2.03594	2.07204	1.80086							
114	1.24481	0.41145	1.07733	1.08044	-1.71032	-0.33917	-0.63535	0.39412	0.24004	-0.84928	-0.36300							
115	0.92468	-1.19951	-0.37302	0.01635	-0.53745	-0.23214	0.08196	-0.82306	0.57936	-1.71657	0.91101							
116	0.15771	-0.39604	3.06153	-0.34187	0.55236	0.22141	1.26163	0.98194	0.19987	1.88189	-0.44457							
117	0.68268	0.60718	0.29594	-1.04145	0.43788	0.05660	0.38662	-0.05600	1.50919	0.63833	0.30198							
118	-1.58702	1.50294	-0.28738	0.13171	0.92450	-0.15091	1.26116	1.72321	0.27147	-1.83273	0.55879							
119	-0.57844	0.62378	0.86966	-1.22709	0.61327	-0.95475	0.56766	-0.60425	1.69101	-0.18321	0.20387							
120	0.76018	1.06841	0.58761	-0.55464	0.21650	0.75353	-0.93499	-0.09260	1.31637	-0.51648	1.27778							
121	0.72484	-0.48332	-0.42781	-0.49327	-0.07048	0.42418	-0.08701	0.38641	0.23592	-0.52922	1.17857							
122	-0.66773	-1.30977	-0.61827	-1.27991	0.37068	0.45804	-1.33071	0.68770	0.81315	0.36153	0.08898							
123	0.03142	-0.21971	-0.45370	-0.82072	-2.08768	-1.65900	-0.56154	-2.58490	-0.49049	0.68837	-0.09683							
124	-1.23698	0.93501	-0.52721	-0.07680	-0.18735	-0.81949	-0.93604	-0.99871	0.62243	0.20728	-1.00343							
125	1.19609	0.84169	0.56946	-0.24121	0.54533	0.16863	-0.90421	1.17840	0.69415	-0.57000	-0.03583							
126	-0.55168	-1.34618	1.04439	0.04750	-0.98699	-0.39285	0.38398	0.17501	-1.70748	-0.66538	-1.92854							
127	-3.16159	0.29337	1.71200	-1.63087	-2.54035	-0.15611	-0.07240	0.97282	-0.11580	-0.93902	1.13647							
128	0.67143	-0.61945	0.43728	-1.98139	0.36031	0.11480	0.54796	-0.65666	-2.14183	-0.57609	0.57860							
129	-0.98319	-1.14397	-0.68489	-0.77073	-0.17625	0.08541	-1.71438	0.33919	1.65236	0.43511	-0.22319							
130	0.55462	1.17644	-0.26125	-0.64651	-0.29461	-0.91961	-0.42684	0.15667	0.84218	-0.39828	0.36032							

CASE	FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		FACTOR		Q.O.I.
	SCORE	FACTOR	SCORE	FACTOR	SCORE	FACTOR	SCORE	FACTOR	SCORE	FACTOR	SCORE	FACTOR	SCORE	FACTOR	
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21					
111	0.26658	-0.06326	-0.12271	-1.12617	0.51121	-0.08715	-0.35415	-0.42508	0.42459	-0.21800					-3.65862
112	0.28845	0.01004	1.21633	1.22173	-0.59002	0.97489	-0.46664	-0.23015	-1.51518	0.91589					2.09314
113	-1.30082	1.21131	1.07839	-1.48472	0.28382	0.48773	0.62774	0.81976	-1.24780	0.25598					-4.42586
114	-0.65574	-0.58194	-0.63990	0.99230	0.72018	-0.12253	1.20441	-0.30692	0.90670	-0.80124					1.26639
115	-0.15524	0.44301	-0.80245	1.75475	0.51581	1.30021	1.12380	-0.08117	-0.44045	2.40390					3.69378
116	0.42326	0.73904	1.03837	-0.13582	1.03622	-0.33550	0.05477	-1.69401	-0.17942	0.05165					8.13442
117	0.03870	-0.23307	-1.03272	-0.50479	0.83508	-0.90351	-0.60324	-1.04916	0.67012	0.89356					1.92992
118	-0.81732	-0.16618	1.05534	0.46629	0.25757	0.73857	1.03489	0.60097	-1.06313	1.73762					6.36036
119	-2.16422	-0.83161	0.92889	0.38907	0.82104	-0.19766	-0.84031	0.66018	-0.45169	0.20008					-0.46472
120	0.46899	0.12726	0.99074	-1.19299	0.34910	-0.53279	0.26458	-0.61742	-0.29420	0.96370					4.40864
121	-1.27241	-0.58884	-1.59085	1.16646	0.59390	-0.36938	0.05188	0.94313	0.59464	0.05266					0.44000
122	-0.72861	0.17435	-0.69860	1.20821	-0.14814	0.36238	-0.37544	-0.59274	-1.64580	-0.99928					-5.86998
123	2.82883	0.92021	-0.44811	0.22039	-0.50251	0.35496	-0.41272	1.48169	-0.71468	-0.46265					-4.98937
124	-0.01205	-0.03156	-1.03948	1.02067	1.57311	0.31824	-1.50681	0.12095	0.61398	1.17507					-1.78917
125	0.57689	0.48909	0.25037	-0.97007	-0.27890	0.34946	0.74617	-0.05522	-1.01620	-0.22111					3.31298
126	0.42282	-0.76121	-0.91229	-1.97172	-0.55035	-1.22468	-1.93365	-0.22369	0.22382	-0.35134					-13.21041
127	3.43266	-3.03219	-1.81207	1.03762	-0.46231	-0.61027	-1.47008	0.38303	0.30247	0.72580					-6.00682
128	0.55584	1.28627	-1.10066	0.33840	-0.38504	0.15341	1.71992	0.69991	0.26481	1.31543					1.58325
129	-1.73722	0.28338	0.12851	-1.00537	-1.74266	0.11569	0.89800	0.40104	0.65376	0.55663					-4.63277
130	0.08836	0.35906	-0.31972	0.43223	0.75839	0.52388	-0.98309	0.43584	0.19989	0.67886					2.31483